

Strategia Rozwoju Miasta Rumi do 2030 roku

Pretendent

Spis treści

Wprowadzenie	4
Metodologia opracowania strategii.....	8
I. Charakterystyka miasta Rumia	9
I. 1 Położenie geograficzne.....	9
I. 2 Rys historyczny.....	14
II. Dokumenty regionalne i lokalne określające kierunki rozwoju dzisiejszej Rumi.....	16
III. Diagnoza stanu Miasta Rumia	20
III. 1 Sfera przyrody i ochrony środowiska.....	20
III 1.1 Zasoby przyrodnicze, fauna i flora.....	20
III. 1. 2 Obszary prawnie chronione.....	20
III. 2. Sfera społeczna	26
III. 2. 1 Demografia	26
III. 2. 2 Ochrona zdrowia.....	36
III. 2. 3 Opieka społeczna.....	37
III. 2. 4 Edukacja i placówki oświatowe	44
III. 2. 5 Kultura i sport.....	49
III. 2. 6 Rynek pracy	55
III. 2. 7 Mieszkalnictwo	62
III. 2. 8 Społeczeństwo obywatelskie: organizacje pozarządowe.....	64
III. 2. 9 Bezpieczeństwo	66
III. 3. Sfera gospodarcza.....	68
III. 3. 1 Przedsiębiorczość.....	68
III. 3. 2 Instytucje otoczenia biznesu	70
III. 3. 3 Turystyka i rekreacja	70
III. 3. 4 Gospodarka przestrzenna	72
III. 4. Infrastruktura techniczna:	76
III. 4. 1 Sieć i układ komunikacyjny	76
III. 4. 2 Gospodarka wodnokanalizacyjna.....	77

III. 4. 3 Gospodarka odpadami.....	78
IV. Jakość życia w Rumi na podstawie badań mieszkańców.....	79
V. Analiza SWOT.....	85
VI. Struktura Strategii Miasta Rumia.....	87
VI. 1 Wizja miasta.....	87
VI. 2 Cele strategiczne i cele operacyjne.....	88
VII. Analiza spójności celów strategicznych z dokumentami wyższego rzędu.....	104
VIII Monitoring i zarządzanie strategią.....	106
IX. Zakończenie.....	109
Spis rysunków.....	110
Spis tabel.....	111
Spis wykresów.....	112
Załącznik nr 1.....	114

Wprowadzenie

Strategia rozwoju miasta, gminy, powiatu czy województwa to podstawowy, systemowy, długofalowy plan działania władz, przygotowywany wraz ze stronami zainteresowanymi dokumentem. Zakłada on analizę szans i zagrożeń wynikających ze zmiennego otoczenia i działań innych podmiotów, ukierunkowany przez wartości i opcje uznane przez społeczność lokalną, bazujący na wewnętrznym potencjale sił i uwzględniający wewnętrzne słabości¹.

Dla celów przygotowawczych niniejszej strategii można przyjąć następujące czynniki rozwoju regionalnego jako części składowe do wypracowania pierwszej części strategii - diagnozy stanu Miasta Rumia:

czynniki

ekonomiczne

- wielkość i sposób funkcjonowania lokalnego rynku dóbr i usług,
- tendencje zmian na lokalnym/regionalnym rynku pracy,
- dynamika popytu lokalnego/regionalnego i zmian w jego strukturze,
- zmiany dochodów ludności, przedsiębiorstw i organów samorządu lokalnego,
- wzrost kapitału zaangażowanego w gospodarce regionalnej,
- napływ inwestycji krajowych i zagranicznych,
- jakość marketingu lokalnego/regionalnego,

czynniki społeczne

- zmiany w ruchu naturalnym i strukturze ludności,
- tempo i charakter procesów urbanizacji, kształtowania się aglomeracji i metropolizacji,
- zmiany w stratyfikacji społecznej,
- zmiany w poziomie i stylu życia,
- zmiany w poziomie wykształcenia,
- postęp kulturalny,
- innowacyjność i przedsiębiorczość władz i społeczeństwa,
- sprawność funkcjonowania samorządów terytorialnych i ich organów,

¹ J. Sołtys, J. Lenzion, Rządowe Centrum Studiów Strategicznych, Strategia rozwoju gminy, [w:] <http://www.imp.gda.pl/fileadmin/scitechfound/Publikacje/Cetstra.doc>.

czynniki techniczno-technologiczne

- udział społeczeństwa w podejmowaniu decyzji lokalnych i regionalnych,
- wzrost kapitału trwałego i zmiany w jego strukturze,
- unowocześnienie struktury rzeczowej aparatu wytwórczego,
- rozwój zaplecza techniczno-badawczego i wdrożeniowego,
- jakościowe zróżnicowanie produkcji,
- rozwój przemysłów wysokich technologii,
- poprawa jakości produkcji,
- innowacyjność techniczna,
- innowacje produktowe,
- rozwój i doskonalenie infrastruktury technicznej,

czynniki ekologiczne

- występowanie zasobów naturalnych,
- postęp w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego,
- racjonalizacja gospodarowania zasobami środowiska przyrodniczego,
- świadomość i kultura ekologiczna społeczeństwa,
- postęp w edukacji ekologicznej,
- skuteczność stosowania ekonomicznych i pozaekonomicznych instrumentów ochrony środowiska,

czynniki polityczne

wynikają z:

- poglądów politycznych rządzących partii lub ugrupowań,
- charakteru władzy i zakresu jej kompetencji,
- sposobu sprawowania władzy i stopnia jej akceptacji przez społeczeństwo.

Źródło: W. Kosiedowski, Zarządzanie rozwojem regionalnym i lokalnym, [w:], Gospodarka regionalna i lokalna, red. Z. Strzelecki, Warszawa 2008 s.232.

Celem opracowania strategii miasta Rumi jest przygotowanie i dopasowanie dokumentu do warunków i specyfiki pracy władzy lokalnej, która będzie mogła racjonalnie organizować swoje przyszłe działania. Dlatego też w strategii dominujące miejsce powinny zająć te przedsięwzięcia, które władza lokalna może sama realizować i za które może wziąć odpowiedzialność.

Strategia zawiera przede wszystkim wizję rozwoju oraz określone cele. Do opracowania dokumentu zaangażowano wewnętrznych interesariuszy: pracowników urzędu, radnych miasta oraz wspólnotę lokalną, czyli mieszkańców Rumi. W ramach podjętych

wobec nich działań, zostały przeprowadzone badania jakościowe i ilościowe. W badaniach jakościowych wzięli udział radni i urzędnicy Rumi, a w ilościowych - mieszkańcy Rumi.

Przygotowanie strategii jest ważnym czynnikiem określającym kierunki działania miasta i stanowiącym odpowiedź na bieżące zmiany gospodarcze i społeczne w kraju oraz Unii Europejskiej. Zastosowanie wypracowanych zaleceń będzie wyzwaniem dla władz zarządzających. Opracowana strategia zakłada dostosowanie się do nowych standardów oraz wykorzystanie wniosków z jej wdrażania i monitoringu strategicznego, a zmiana sytuacji gospodarczej miasta wymagać będzie dokładnego planowania zasobów z uwzględnieniem perspektywy finansowej Unii Europejskiej na lata 2014-2020.

Polityka rozwoju w Polsce ściśle związana jest m.in. z programowaniem, działaniami strategicznymi i wdrażaniem funduszy unijnych. Programowanie wieloletnie, długofalowe, poprzez określenie celów jest tożsame z polityką spójności, a tym samym z polityką publiczną w Polsce. Zadania nałożone na samorządy, nie tylko gminne, określone w Ustawie o samorządzie terytorialnym, ukierunkowane są na obywatela.

Zgodnie z Ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym², mieszkańcy tworzą z mocy prawa wspólnotę (art. 1) i względnie samodzielnie decydują o realizacji zadań administracyjnych (art. 2). Potrzeby mieszkańców realizowane są pod nadzorem administracji rządowej, polityka rozwoju lokalnego i jej cele określone są przez władze lokalne i znajdują wyraz w przygotowywanym prawie miejscowym, dokumentach wspierających ich działania, jak plany zagospodarowania przestrzennego czy dokument strategiczny. Dokument strategiczny o znaczeniu lokalnym powinien odnosić się do spraw publicznych służących zaspakajaniu potrzeb wspólnoty poprzez określone wcześniej zadania własne gminy, do których zgodnie z art. 7 Ustawy należą sprawy:

- 1) ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej;
- 2) gminnych dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego;
- 3) wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz;

3a) działalności w zakresie telekomunikacji

- 4) lokalnego transportu zbiorowego;
- 5) ochrony zdrowia;
- 6) pomocy społecznej, w tym ośrodków i zakładów opiekuńczych;

² Dz.U. 2013 Nr 16 poz. 594 Ustawa z dnia 8 marca 1990 o samorządzie gminnym z późn. zm.

6a) wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;

- 7) gminnego budownictwa mieszkaniowego;
- 8) edukacji publicznej;
- 9) kultury, w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami;
- 10) kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych;
- 11) targowisk i hal targowych;
- 12) zieleni gminnej i zadrzewień;
- 13) cmentarzy gminnych;
- 14) porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania gminnego magazynu przeciwpowodziowego;
- 15) utrzymania gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych;
- 16) polityki prorodzinnej, w tym zapewnienia kobietom w ciąży opieki socjalnej, medycznej i prawnej;
- 17) wspierania i upowszechniania idei samorządowej, w tym tworzenia warunków do działania i rozwoju jednostek pomocniczych i wdrażania programów pobudzania aktywności obywatelskiej;
- 18) promocji gminy;
- 19) współpracy i działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536, z późn. zm.);
- 20) współpracy ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw.

Strategia rozwoju miasta wybiera dziedziny i kierunki działania uznane za najważniejsze z punktu widzenia realizacji celów tej strategii, które dotyczą obszaru miasta. Dokument będzie mieć charakter „ważny”, a nawet „wiodący”. Pod pojęciem dokumentu strategicznego rozumie się „dokument programowy podmiotu władzy publicznej, wykonującego funkcje regulacyjne wobec gospodarki oraz sterującego działalnością służącą zaspokajaniu potrzeb społecznych”³. Zbiór wszystkich dokumentów o charakterze strategicznym na poziomie miasta tworzą strategie, programy i plany.

³ Strategiczne programowanie rozwoju w Polsce i Unii Europejskiej. Przegląd głównych dokumentów programowych, Rządowe Centrum Studiów Strategicznych, Warszawa 2004, s. 8.

Metodologia opracowania strategii

Niniejszy dokument był wynikiem wspólnej pracy przedstawicieli władz miasta, placówek, instytucji i organizacji działających w mieście oraz samych mieszkańców. Jednocześnie jest oparty na dokumentach o randze strategicznej na poziomie władz krajowych (Strategia Rozwoju Kraju 2020), wojewódzkich (Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020), powiatu wejherowskiego (Strategia Rozwoju Powiatu Wejherowskiego 2011-2020), miasta Rumi (Strategia Rozwoju Miasta Rumi z 2005 r.), Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Rumi. Najważniejsze dane statystyczne zostały udostępnione przez poszczególne wydziały w Urzędzie Miasta oraz przez jednostki działające w ramach wykonywania zadań administracji publicznej. Wśród współpracujących byli m.in. naczelnicy Wydziałów: Edukacji, Kultury i Sportu, Urbanistyki i Architektury, Spraw Obywatelskich czy Urzędu Stanu Cywilnego oraz jednostki organizacyjne: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Straż Miejska oraz Komenda Powiatowa Policji.

Przygotowanie dokumentu strategicznego, opisującego sytuację społeczno-gospodarczą Miasta Rumia było poprzedzone opracowaniem badań jakościowych i ilościowych oraz zebraniem informacji statystycznych metodą Desk Research. Zebrane w ten sposób dane obejmowały lata 2008-2012, a w niektórych przypadkach rok 2013. Wszystko było zależne od dostępności danych np. w Głównym Urzędzie Statystycznym - Bazie Danych Lokalnych.

Dokument strategiczny poddany został konsultacjom społecznym, które w różnych formach odbywały się od 17 czerwca 2014 roku. Do udziału w procedurach konsultacyjnych zostali dopuszczeni mieszkańcy, którzy w dniu konsultacji posiadali czynne prawo wyborcze do Rady Miejskiej. Mieszkańcy mogli złożyć uwagi mailowo lub wypełniając ankietę papierową. W przypadku ankiet papierowych, wymagano złożenia pod nimi podpisu; jeśli natomiast ankietę wysyłano mailem, wymóg ten nie obowiązywał. Ponadto przedstawiciele Urzędu Miasta odbywali spotkania bezpośrednie z zainteresowanymi mieszkańcami.

I. Charakterystyka miasta Rumia

I. 1 Położenie geograficzne

Rumia jako część powiatu wejherowskiego położona jest w północnej części województwa pomorskiego. Miasto Rumia jest częścią powiatu, w skład którego wchodzi w sumie 10 jednostek administracyjnych. Powiat sąsiaduje z powiatami: lęborskim od zachodu, kartuskim od południa oraz puckim i gdyńskim – od wschodu. Od północy przylega do Morza Bałtyckiego (mapa 2)⁴. Powiat wejherowski zajmuje powierzchnię ok. 1282 km². Obszar ten zamieszkuje ponad 190 tys. osób.

Rysunek 1. Powiaty województwa pomorskiego

Źródło: Strategia Powiatu Wejherowskiego 2011- 2020, s. 9.

Trójmiasto - wraz z miastami Tczew, Pruszcz Gdański, Rumia, Reda, Wejherowo - tworzy układ przestrzenny o wyraźnie pasmowej policentrycznej strukturze. Nadmorskie położenie zdeterminowało przestrzenną lokalizację aglomeracji położonej w najkorzystniejszym miejscu ze względu na warunki komunikacji z portami morskim. Rozbudowa ośrodków śródmiejskich Gdańska i Gdyni w sąsiedztwie portów stał się również

⁴ Raport o stanie powiatu wejherowskiego, Wejherowo 2010, s. 4.

katalizatorem dla rozwoju pasmowego układu miejskiego położonego na trasie komunikacyjnej u podnóża Wysoczyzny Kaszubskiej między dwoma portami oraz na południe i zachód od nich⁵.

Rumia, jak i cały powiat wejherowski - zgodnie ze Strategią Rozwoju Powiatu Wejherowskiego na lata 2011–2020 - są silne gospodarczo, atrakcyjne turystycznie i mają bogaty dorobek kultury i tradycji⁶. Dla gości i mieszkańców jest to teren przyjazny, gdzie stworzono warunki do godnego życia, inwestowania i rozwoju społecznego.

Rumia położona jest przy zachodnich zalesionych stokach Pradoliny Kaszubskiej. Od południa graniczy z gminą wiejską Wejherowo, od północnego-zachodu z Redą, a od północnego-wschodu z gminą wiejską Kosakowo, z Gdynią od wschodu. Administracyjnie Rumia, jako gmina miejska, należy do powiatu wejherowskiego. Jest ważną częścią ponad milionowej aglomeracji gdańskiej, tworzącej zwarty organizm miejski. Powierzchnia miasta wynosi ok. 30 km².

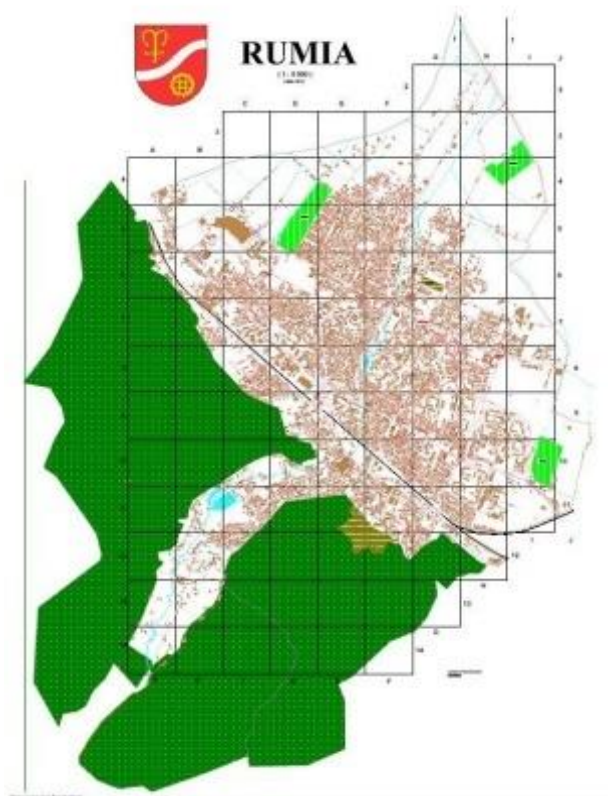

Rysunek 2. Gminy powiatu wejherowskiego

Źródło: Strategia Powiatu Wejherowskiego 2011- 2020, s. 10.

⁵ Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego, Gdańsk 2009, s. 140.s.

⁶ Strategia rozwoju Powiatu Wejherowskiego 2011- 2020, [w:] <http://www.bip.powiat.wejherowo.pl/?id=16>

Rysunek 3 Podział administracyjny powiatu wejherowskiego.

Rumia jest gminą miejską położoną w powiecie wejherowskim, w województwie pomorskim. Z miastami Wejherowem i Redą tworzy zespół trzech miast zwany Małym Trójmiastem Kaszubskim. Leży w odległości 10 km od centrum Gdyni i 10 km od centrum Wejherowa i rozciąga się między zalesionymi wzgórzami wysoczyzny morenowej a Kępą Oksywską, na przestrzeni ok. 4 km. Lasy Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego przecina Dolina Zagórskiej Strugi o długości ok. 3 km. Przez Rumie przebiega ważna magistrała kolejowa Gdańsk – Szczecin oraz droga krajowa nr 6. Długość miasta mierzona wzdłuż głównej osi komunikacyjnej na kierunku Gdynia - Reda to ok. 5,56 km.

Liczba ludności (wg danych z ewidencji ludności) na dzień 19. 06. 2013 r. wynosiła 43940 osób, natomiast obecnie to powyżej 45000 osób; gęstość zaludnienia wynosi 1454 osoby/km². Obszar miasta położony jest wzdłuż zurbanizowanego pasma Gdynia - Lębork – Słupsk pełniącego funkcję mieszkaniową. Miasto Rumia wiąże aglomerację trójmiejską z sąsiadującymi ośrodkami miejskimi o funkcjach ponadgminnych, m.in. Wejherowem. Znaczną część powierzchni, bo ok. 44%, zajmują lasy i obejmują one południową i zachodnią część obszaru Rumi. Blisko 1/3 powierzchni miasta, liczonej bez terenów leśnych, to użytki rolne, z czego 45% stanowią użytki zielone. Niespełna 29% powierzchni zajmują obszary zainwestowania osadniczego, rekreacyjno-sportowego, komunikacyjnego,

przemysłowego oraz tereny zielone. Obszary inwestycyjne koncentrują się w północno-zachodniej i środkowej części Rumi, wzdłuż linii kolejowej Gdynia – Wejherowo.

Miasto Rumia położone jest w obszarze funkcjonalnym kształtującego się Trójmiejskiego Obszaru Metropolitalnego, w północnym korytarzu rozwojowym aglomeracji gdańskiej, w bezpośrednim sąsiedztwie Gdyni. Wiodącą sferą działalności jest rozwój infrastruktury: lokalizacja węzłów transportowych, węzłów przeladunkowych, pocztowych, telekomunikacyjnych oraz rozwoju sieci infrastruktury technicznej.

Otoczenie funkcjonalne miasta jest zróżnicowane⁷:

- od północy i północnego-zachodu (na obszarze miasta Redy i gminy Kosakowo) tereny użytkowane są rolniczo, głównie jako łąki i pastwiska; są to tereny silnie zmeliorowane;
- od północy (w granicach Redy) – po zachodniej stronie ul. Obwodowej realizowane jest osiedle zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, a po wschodniej stronie tej ulicy znajdują się tereny rolnicze (częściowo planowane do zabudowy),
- od wschodu i południowego-wschodu (na obszarze Gdyni) znajdują się tereny ogródków działkowych oraz tereny strefy przemysłowo-portowej i usługowej, a poniżej linii kolejowej i drogi krajowej nr 6 - tereny mieszkaniowe i mieszkaniowo-usługowe,
- od południa, zachodu i północnego-zachodu (na obszarze miasta Gdyni i gminy Wejherowo) Rumia otoczona jest lasami Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego.

Warto zauważyć, że w ramach rozwoju przestrzennego, ukształtował się jednorodzinny charakter budownictwa mieszkaniowego w pasmach atrakcyjnych krajobrazowo (między innymi Rumia – Wejherowo), o lepszym niż dotąd standardzie, w oparciu o prywatne tereny i prywatnych inwestorów.

Przez miasto przebiega droga krajowa oraz magistrala kolejowa Gdańsk-Szczecin. Z centrum miasta do gdyńskiej bazy kontenerowej i terminalu promowego jest 8 km, morski port pasażerski oddalony jest o 11 km, port lotniczy w Gdańsku-Rębiechowie o 24 km, a nowobudowany port lotniczy Gdynia-Kosakowo o 13 km.

W regionalnych opracowaniach planowane jest odciążenie komunikacyjne drogi krajowej nr 6 (na tym odcinku stanowiącej podstawową trasę prowadzącą do Władysławowa i na Półwysep Helski) - poprzez budowę tzw. Obwodnicy Północnej Aglomeracji Trójmiejskiej – OPAT.

Istnieją również plany budowy tzw. Trasy Lęborskiej („Droga Kaszubska”), odciążającej drogę krajową nr 6 w kierunku Gdańsk – Lębork. Rumia wchodzi w skład Metropolitalnego Związku Komunikacyjnego Zatoki Gdańskiej (MZKZG) i posiada wspólny z Gdynią układ komunikacji miejskiej.

⁷ Studium uwarunkowań kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Rumi, [w:] <http://bip.rumia.pl/?id=548>

Rumia nie jest administracyjnie podzielona na dzielnice i powstała z połączenia kilku wsi. Ich nazwy zwyczajowo funkcjonują jako nazwy dzielnic i osiedli miasta⁸.

Tereny mieszkaniowe (wyznaczające niejako główną funkcję Rumi) zlokalizowane są w zasadzie w centralnej części miasta, wchodzą też w głąb doliny Zagórskiej Strugi. Wymienić tu należy dzielnice i osiedla o tradycyjnych nazwach Biała Rzeka, Lotnisko, Stara Rumia, Janowo, Zagórze i Szmelta. W mieście przeważa niska zabudowa mieszkaniowa. Kompleks zabudowy wysokiej, wielorodzinnej mieści się we wschodniej części Rumi, w Janowie. Zabudowa wielorodzinna występuje również w mniejszych zespołach jako rozproszona. Zabudowa mieszkaniowa z towarzyszącymi usługami dominuje w krajobrazie miejskim, co jest odzwierciedleniem wiodącej funkcji miasta.

Centrum usługowe – w mieście brak jest historycznie wykształconego centrum usługowego, usługi centrotwórcze zlokalizowane są w pasie terenu sąsiadującym z głównymi trasami komunikacyjnymi – linią kolejową i drogą krajową nr 6. W tym miejscu usytuowane są m.in. wielkopowierzchniowe obiekty handlowe: Galeria Rumia, Castorama, Auchan, a także Urząd Miasta, hotele i biura.

Tereny rekreacji i sportu występują w dwóch obszarach:

- w kompleksach leśnych Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego ze ścieżkami spacerowymi, trasami rowerowymi i narciarskimi,
- w rejonie korytarza ekologicznego Zagórskiej Strugi z rozproszonymi obiektami sportu i wypoczynku, w tym przede wszystkim pomiędzy ulicami Mickiewicza i Starowiejską.

Tereny sportowe zapewnia Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji z Halą Widowiskowo-Sportową, stadionem i basenem oraz boiskami sportowymi zlokalizowanymi w większości w obrębie terenów mieszkaniowych.

Tereny produkcji, składów, baz i rzemiosła uciążliwego koncentrują się we wschodniej części miasta przy ul. Dąbrowskiego jako przedłużenie dzielnicy przemysłowo-składowej Gdyni (wzdłuż ul. Hutniczej) oraz występują, podobnie jak usługi rzemiosła uciążliwego, jako rozproszone, przede wszystkim wzdłuż głównych ulic: Grunwaldzkiej, Sobieskiego, Cegielnianej. Przy wschodniej granicy miasta (z Gdynią) znajdują się tereny obsługi technicznej, tzn. ujęcie wody Rumia – Janowo.

Tereny rolnicze i porolnicze występują na obrzeżach zabudowy wzdłuż granicy z Redą, gminami Puck i Kosakowo oraz w dolinie Zagórskiej Strugi.

Tereny zielone wraz z parkiem położone są pomiędzy ulicami: Mickiewicza i Starowiejską, w dzielnicy Janowo. Tereny zielone ciągną się też wzdłuż rzeki Zagórskiej

⁸ Studium uwarunkowań kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Rumi, [w:] <http://bip.rumia.pl/?id=548>.

Strugi, która przecina miasto w kierunku północ - południe. Okalające miasto lasy w całości objęte są ochroną jako Trójmiejski Park Krajobrazowy.

Obszar miasta obejmuje teren o powierzchni 3010 ha (zgodnie z danymi Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii w Warszawie z czerwca 2007 roku).

I. 2 Rys historyczny

Niezwykła historia wsi, a potem miejscowości Rumia, kształtuje się wraz z pochodzeniem jej nazwy: Romnan 1178 SRP V 595, 1215 MPH VI 311 z falsyfikatu w „Kronice oliwskiej” z poł. XIII w., ale w kopii z 1545 r. Rumina 1220 P 17: Świętopełk II potwierdza tę wieś cystersom oliwskim, którzy mieli ją do 1772 r. Inne poświadczenia źródłowe nazwy: Rumnan 1235 P 42, Rumpna 1245 P 74, Rumna 1295 P 480, Romele 1399 Pelp 738, Rumija, Rumia 1570 Żdz 283, 285, Romla, Romlia 1582, 1598 F I-III 267, Rameln 1772 Rizzi, Rahmel 1796 Srt IX, Rumia, niem. Rahmel al. Rhamel 1889 SG X 7, kaszubskie Rëmiô, rëmsczi, rëmiôn/rëmiôk Sych IV 319. Nazwa miasta Rumi, pierwotnie Ruminia, ponowieniem z rzeki Rumia, Ruminia.⁹

Pierwsza historyczna wzmianka o Rumi znalazła się w dokumencie (przywilej) namiestnika Pomorza Gdańskiego Świętopełka w 1224 roku. W 1466 r. nastąpiło włączenie do Starostwa Puckiego. W latach Potopu Szwedzkiego w 1627 r. wioska została zniszczona przez Szwedów, w wyniku tego wydarzenia zginął co drugi rumianin. W wyniku I rozbioru Polski wprowadzono na Pomorzu pruską administrację, a Rumię przypisano do Powiatu Nowomiejskiego (Wejherowskiego). W 1870 r. rozpoczęto budowę kolei Szczecin-Gdańsk. Po I wojnie światowej w ramach kształtowania się granic Polski, Rumia w 1920 r. powróciła do macierzy, wieś początkowo włączono do Powiatu Wejherowskiego. Następnie Rumia znalazła się w nowo utworzonym Powiecie Morskim. Jako gmina Rumia - Zagórze oficjalnie rozpoczęła funkcjonowanie od 1934 roku. Okres II wojny światowej był tragiczny. W pierwszym etapie zginęło 2 tys. żołnierzy polskich, a w ostatnim okresie walk wyzwolńczych w 1945 r. – 4,5 tys. żołnierzy polskich i rosyjskich. Rok 1954 miał charakter przełomowy - nadano Rumi prawa miejskie, a w wyniku reformy administracyjnej włączono ją ponownie do powiatu wejherowskiego. Prawa miejskie Rumia otrzymała 7. 10. 1954 roku.

W latach 1975-1998 miasto administracyjnie należało do województwa gdańskiego. Od wprowadzenia reformy samorządowej w 1990 r., Rumia funkcjonuje w ramach województwa pomorskiego¹⁰.

W latach 90. nastąpił intensywny rozwój sektora prywatnych przedsiębiorstw i usług, co w istotny sposób złagodziło dotychczasowe dysproporcje w zagospodarowaniu miasta,

⁹ Jerzy Treder, *Zarys dziejów Rumi* [w:] <http://um.rumia.pl/nazwa-miasta/>

¹⁰ <http://um.rumia.pl/category/historia-miasta/>

traktowanego w przeszłości jako zaplecze mieszkaniowe zespołu portowo-przemysłowego Gdańsk - Gdynia.

Rumia wykazuje silne związki funkcjonalne z Gdynią, co wyraża się ciężeniami jej mieszkańców do pracy, nauki i korzystania z usług w Gdyni. Powiązania w sferze zagospodarowania dotyczą wspólnych układów magistralnych w zakresie zaopatrzenia w wodę, ciepło, komunikację publiczną. Wspólne są też problemy związane z gospodarką odpadami¹¹.

¹¹ Studium uwarunkowań kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Rumi, [w:] <http://bip.rumia.pl/?id=548> .

II. Dokumenty regionalne i lokalne określające kierunki rozwoju dzisiejszej Rumi

Analiza dokumentów regionalnych i lokalnych kształtujących politykę rozwojową jednostek terytorialnych jest istotna z jednego, podstawowego powodu – żadna jednostka nie funkcjonuje w próżni. W pewnym zakresie gminy mogą kształtować własny, lokalny system prawny, jednak generalnie muszą podporządkowywać się dokumentom tworzonym na poziomie krajowym (czyli w tym wypadku ustawom). Analogiczna sytuacja występuje w przypadku dokumentów strategicznych, które na poziomie lokalnym muszą wpisywać się w cele i zadania, o których mowa w innych dokumentach, powiatowych lub wojewódzkich.

Poziom regionalny

We wrześniu 2012 r. Sejmik Województwa Pomorskiego przyjął *Strategię Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020*. Dokument ten określa pozycję województwa pomorskiego w zestawieniu z resztą kraju. Wskazuje się na średnią siłę gospodarki (5. miejsce pod względem PKB per capita), wysoką aktywność gospodarczą mieszkańców, wysoki przyrost naturalny i dodatnie saldo migracji, stosunkowo młode społeczeństwo, unikatowe środowisko i walory krajobrazowe, zróżnicowanie przestrzenne poziomu rozwoju (lepiej rozwinięty Obszar Metropolitalny Trójmiasta), małą skuteczność w przyciąganiu inwestorów, wysokie bezrobocie, system edukacji niedostosowany do potrzeb rynku pracy, nieefektywny system transportowy (w tym nierównomierne rozmieszczenie jego elementów), duże ryzyko powodziowe (gł. w części północnej i północno-wschodniej województwa), niski poziom nakładów na prace badawczo-rozwojowe, słabą pozycję uczelni (niewielka liczba studentów spoza województwa oraz zagranicznych) oraz niski poziom wykorzystania technologii cyfrowych.

Zgodnie z wizją zawartą w dokumencie, region w 2020 r. będzie się charakteryzował nowoczesną, innowacyjną gospodarką, w której sektor nauki współpracuje z przedsiębiorstwami. Ponadto rozwijać się ma dzięki aktywnym i odważnym mieszkańcom, którzy wykorzystując swoją przedsiębiorczość, będą angażować się w rozmaite działania na rzecz lokalnych wspólnot. Dzięki tym cechom mieszkańcy wykreują instytucje świadczące usługi publiczne na najwyższym poziomie. Przestrzeń powinna zyskać na atrakcyjności w efekcie racjonalnego gospodarowania zasobami przyrodniczymi, dostosowania systemu transportowego do długofalowych potrzeb, wzrostu bezpieczeństwa energetycznego czy tworzenia przestrzeni o wysokiej jakości.

W dokumencie nie pojawia się żadne odniesienie do miasta Rumia. Wielokrotnie jednak podkreślono znaczenie Obszaru Metropolitalnego Trójmiasta i rosnących powiązań funkcjonalnych między ośrodkami go tworzącymi. Aby przyczynić się do tego, należy

dodatkowo zadbać o rozbudowę powiązań transportowych i usprawnienie komunikacji między nimi. Mniejsze miejscowości występujące w ramach OMT powinny skupić się z kolei na świadczonych usługach zdrowotnych, kulturalnych, poprawie estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznych. Za szczególnie istotne uznano przyciąganie inwestorów, także zagranicznych, oraz włączanie ich w procesy transferu technologii.

Należy także mieć na uwadze, że miasto Rumia (jak i cały powiat wejherowski) należy do Stowarzyszenia Gdański Obszar Metropolitalny. Jest to jedyny obszar metropolitalny na terenie północnej Polski. Obszar aglomeracji obejmuje jej rdzeń (Gdańsk, Gdynia, Sopot), obszar funkcjonalny oraz otoczenie. Rumia znajduje się w obszarze funkcjonalnym, a jej związki z Trójmiastem kształtują się na poziomie miejsc pracy, zamieszkania, codziennej rekreacji czy wycieczek weekendowych.

Stowarzyszenie GOM wyznaczyło sobie kilkanaście celów, w tym w zakresie: planowania przestrzennego, infrastruktury ciepłowniczej, gazowej i elektrycznej, ochrony środowiska oraz gospodarki odpadami, rozwoju gospodarczego i turystycznego, komunikacji, kultury i sportu, edukacji, nauki. Obecnie trwają prace nad strategią rozwoju GOM-u, również do 2030 roku. W wyniku dotychczasowych działań uzgodniono, że duże znaczenie ma infrastruktura transportowa na terenie obszaru metropolitalnego. Tym bardziej, że wiele inwestycji zostało właśnie zakończonych lub dobiega końca. Ze względu na stagnację portu w Szczecinie, obszar metropolitalny Trójmiasta może zyskać na znaczeniu, zapewniając obsługę magazynową i budując centra logistyczne.

Z kolei w lutym 2014 r. powołano – ze względu na wymagania Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju – Związek ZIT Obszaru Metropolitalnego. Wśród zgłoszonych projektów strategicznych, które uchwaliła Rada ZIT, ponad 10 dotyczy Rumi, co czyni ją jednym z kilku dużych beneficjentów. Uwagę zwrócono na konieczność realizowania zdrowotnych programów profilaktycznych, zwłaszcza skierowanych do osób starszych, w tym rozwój poradni geriatrycznych. Jest to również kolejny dokument, w którym zwraca się uwagę na konieczność zrealizowania programów rewitalizacji: infrastrukturalnej, zawodowej czy szerzej – społecznej. Interwencja w tym zakresie przełoży się na chęć osiedlania się nowych mieszkańców. Zmiany miałyby zostać wprowadzone także w zakresie transportu, który powinien posiadać wspólną dla wszystkich taryfę (i bilet elektroniczny), integrującą różne środki transportu zbiorowego oraz odpowiadającą na potrzeby zmotoryzowanych. Wskazano na wagę prowadzenia prac projektowych węzłów przesiadkowych dla pasażerów komunikacji zbiorowej. Rozwiązaniu części problemów transportowych sprzyjać może rozbudowa ścieżek rowerowych oraz infrastruktury ułatwiającej korzystanie z tego środka komunikacji (np. parkingi rowerowe). W zakresie aktywizacji zawodowej i społecznej wskazuje się na powinność założenia – przy współpracy z organizacjami pozarządowymi - Lokalnych Centrów Usług. Specjalizowałyby się one w rozwiązywaniu problemów młodzieży,

osób starszych i niepełnosprawnych. Modernizacji powinna zostać poddana miejska firma sprzedająca ciepło, przygotować i realizować należy plan gospodarki niskoemisyjnej. Dzięki temu poprawie ulegnie bezpieczeństwo odbiorców energii oraz niezawodność dostaw. Budynki użyteczności publicznej oraz komunalne powinny zostać wyremontowane tak, aby występowały w nich jak najmniejsze ubytki energetyczne. Podobne działania przeprowadzić miałyby również wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe, jednak w dokumencie nie ma mowy o środkach finansowych na te cele.

We wrześniu 2011 r. powstało Metropolitalne Forum Wójtów, Burmistrzów i Prezydentów NORDA, które skupiało 15 gmin z województwa pomorskiego. W kwietniu 2012 r. w związku z przyjęciem nowych członków do nazwy włączono jeszcze określenie „i Starostów”. Zakres współpracy w ramach NORDY jest bardzo szeroki i obejmuje: oświatę, promocję gospodarczą i turystyczną, politykę energetyczną oraz zagospodarowanie odpadów. Wyraźnie jednak zaznaczono również, że podstawowym celem w najbliższym czasie jest budowa Obwodnicy Północnej Aglomeracji Trójmiejskiej. Dla zapewnienia zrównoważonego rozwoju obszaru NORDY zaproponowano dwie strategie: Doliny Logistycznej oraz Nadmorskiego Obszaru Usługowego. Miasto Rumia zakwalifikowane zostało do pierwszej opcji. W lipcu rozpoczęły się prace nad opracowaniem strategii dla obu wymienionych obszarów funkcjonalnych. Dolina Logistyczna w ramach projektu NORDA może okazać się dla Rumi korzystna – miasto występowałoby jako zaplecze magazynowe, obszar placów składowania towarów, które przyplływają do portu w Gdyni. Tym bardziej, że składowanie towarów na nabrzeżu bądź najbliższej okolicy jest drogie, co niewątpliwie dostrzegą przedsiębiorcy korzystający z tamtejszych magazynów.

Poziom powiatowy

W październiku 2010 r. radni powiatu wejherowskiego uchwalili *Strategię Rozwoju Powiatu Wejherowskiego 2011-2020*. W analizie sytuacji społeczno-gospodarczej wskazano, że Rumia jest jednym z miejsc zagrożonych ze względu na złe wskaźniki demograficzne. Występuje tu pozytywne zjawisko niskiego udziału liczby osób bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym. Miasto nie należy do atrakcyjnych turystycznie, skatalogowano jeden zabytek nieruchomy w postaci ruin kościoła z cmentarzem. Posiada natomiast obiekty sportowe o znaczeniu ponadlokalnym (ze względu na ich wielkość) – stadion i halę sportowo-widowiskową. W Rumi stacjonują karetki pogotowia ratunkowego z zespołami medycznymi, siedzibę ma jednostka ratowniczo-gaśnicza Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej.

Strategia zakłada kilka priorytetów rozwoju powiatu:

1. konkurencyjna gospodarka, wysoki poziom edukacji oraz trwałego zatrudnienia, efektywna administracja, podnoszenie atrakcyjności inwestycyjnej i osiedleńczej powiatu;

2. wysoka jakość życia, zdrowe i zintegrowane społeczeństwo, troska o niepełnosprawnych i bezpieczeństwo, wszechstronne wykorzystanie kapitału ludzkiego, zachowanie dziedzictwa kulturowego;
3. wzmacnianie infrastruktury komunikacyjnej, ochrona środowiska naturalnego oraz walorów przyrodniczo-krajobrazowych.

III. Diagnoza stanu Miasta Rumia

III. 1 Sfera przyrody i ochrony środowiska

III 1.1 Zasoby przyrodnicze, fauna i flora

Miasto Rumia leży na atrakcyjnym przyrodniczo terenie - na Pobrzeżu Kaszubskim nad rzeką Zagórską Strugą, uchodzącą do Zatoki Gdańskiej. Trójmiejski Park Krajobrazowy łączy Rumię, Gdynię i Wejherowo w system przyrodniczy.

Obszar Pobrzeża Kaszubskiego (podobnie jak Pobrzeża Słowińskiego) wraz z przylegającymi do niego fragmentami wysoczyzn młodoglacjalnych, charakteryzuje się wysoką sumą usłonecznienia rzeczywistego w okresie wegetacyjnym – wyższym niż w przeważającej części Polski¹². Warunki agroklimatyczne panujące na tym obszarze ocenia się jako najlepsze w województwie pomorskim. Wpływa na to relatywnie łagodny klimat i stosunkowo długi okres bezprzymrozkowy. W zachodniej i środkowej części Pobrzeża występują korzystne warunki klimatyczne dla realizacji funkcji rekreacyjno-turystycznej ze względu na zawartość w powietrzu tzw. aerozolu morskiego i jego oddziaływanie na organizm. Charakterystyczna dla tej części powiatu jest również mała liczba dni bezwietrznych. Wyraźnie gorsze warunki klimatyczne występują na Pojezierzu Kaszubskim, charakteryzują się bowiem relatywnie niewielkim nasłonecznieniem rzeczywistym w okresie wegetacyjnym, wyjątkowo krótkim okresem bezprzymrozkowym, dużą liczbą dni mroźnych i bardzo mroźnych oraz jednym z najkrótszych na Niżu Polskim okresów wegetacyjnych.

III. 1. 2 Obszary prawnie chronione

Najważniejszym obszarem chronionym, niezwykle cennym dla Rumi, jest Trójmiejski Park Krajobrazowy utworzony w 1979 roku. Położony jest przy granicy Pojezierza Kaszubskiego i charakteryzuje się urozmaiconą rzeźbą terenu i licznymi ciekami wodnymi. Lasy TPK mają różny skład gatunkowy, występują tam m.in.:

- buki,
- sosny,
- świerki,
- dęby.

Do gatunków chronionych runa występujących na terenie Rumi należą:

- wawrzynek wilcze łyczo,
- pełnik europejski,

¹² Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego,

- wielosił błękitny, podrzeń żebrowiec,
- rosziczki storczyki.

Wśród fauny chronione są:

- łoś,
- gronostaj,
- 9 gatunków nietoperzy,
- bieliki,
- myszołowy włochate,
- dzięcioły zielone¹³.

Obok wyżej wymienionych obszarów chronionych na terenie miasta występuje 26 pomników przyrody. Są to pomniki zarówno przyrody nieożywionej (głazy narzutowe, grupy głazów), jak i ożywionej (drzewa, grupy drzew, pnącza). Wśród drzew wyróżnić możemy gatunki takie, jak dąb szypułkowy (przy skrzyżowaniu ulic: Starowiejskiej i Hallera, liczy ponad 320 lat, w obwodzie ma 467 cm i ok. 30 m wysokości), dagleżja zielona, modrzew europejski czy kasztanowiec biały¹⁴.

¹³ Program Ochrony Środowiska dla miasta Rumi na lata 2004 – 2011, s. 5

¹⁴ Program Ochrony Środowiska dla miasta Rumi na lata 2004 – 2011, s. 5

Tabela 1 Zestawienie pomników przyrody

Nr rej. WKP ¹⁵	Rodzaj pomnika	Gatunek	Obwód (m)	Szt.	Własność	Położenie	Organ tworzący	Nr aktu	Data. aktu
101	grupa drzew	dąb szypułkowy buk zwyczajny	1.85 0.80	2	Skarb Państwa	Nadleśnictwo Gdańsk, obr. Chylonia, Leśnictwo Zbychowo, oddz. 67a	Prezydium WRN w Gdańsku	Orzeczenie nr 101	1955-01-24
109	głaz		8.50	1	Skarb Państwa	Nadleśnictwo Gdańsk, obr. Gniewowo, Leśnictwo Marianowo, oddz. 185a	Prezydium WRN w Gdańsku	Orzeczenie nr 109	1955-01-24
110	głaz		9.60	1	Skarb Państwa	Nadleśnictwo Gdańsk, obr. Chylonia, Leśnictwo Zbychowo, oddz. 163b	Prezydium WRN w Gdańsku	Orzeczenie nr 110	1955-01-24
139	głaz		6.20	1	Skarb Państwa	Nadleśnictwo Gdańsk, obr. Chylonia, Leśnictwo Zbychowo, oddz. 63c	Wydz. RiL Prezydium WRN w Gdańsku	Orzeczenie nr 139	1966-12-21
306	drzewo	dąb szypułkowy	4.80	1	komunalna	Rumia, skrzyżowanie ul. Hallera z ul. Starowiejską	Woj. Wyd. R, LiS Urzędu Woj. w Gdańsku	Orzeczenie nr 306	1974-04-17
510	drzewo	modrzew europejski	5.23	1	Skarb Państwa	Nadleśnictwo Gdańsk, obr. Chylonia, Leśnictwo Zbychowo, oddz. 45p	Wojewoda Gdański	Zarządzenie nr 42/86	1986-11-25

¹⁵ Nr rej. WKP – numer w rejestrze Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody

513	grupa drzew	dąb szypułkowy dąb szypułkowy	1.90 1.70	2	Skarb Państwa	Nadleśnictwo Gdańsk, obr. Chylonia, Leśnictwo Zbychowo, styk oddz. 44/45	Wojewoda Gdański	Zarządzenie nr 42/86	1986-11-25
514	drzewo	dąb szypułkowy	3.70	1	Skarb Państwa	Nadleśnictwo Gdańsk, obr. Chylonia, Leśnictwo Stara Piła, oddz. 75g	Wojewoda Gdański	Zarządzenie nr 42/86	1986-11-25
741	grupa głązów		7.95 4.95	2	Skarb Państwa	Nadleśnictwo Gdańsk, obr. Chylonia, Leśnictwo Zbychowo, oddz. 66c	Wojewoda Gdański	Zarządzenie nr 11/89	1989-03-29
742	głąz		6.10	1	Skarb Państwa	Nadleśnictwo Gdańsk, obr. Chylonia, Leśnictwo Zbychowo, oddz. 67a	Wojewoda Gdański	Zarządzenie nr 11/89	1989-03-29
810	głąz		6.00	1	Skarb Państwa	Nadleśnictwo Gdańsk, obr. Chylonia, Leśnictwo Zbychowo, oddz. 36b	Wojewoda Gdański	Rozporządzenie nr 3/91	1991-02-25
885	drzewo	jesion wyniosły	2.41	1	Skarb Państwa	Rumia, ul. Mickiewicza, brzeg Zagórskiej Strugi	Wojewoda Gdański	Rozporządzenie nr 3/93	1993-04-06
886	drzewo	kasztanowiec biały	3.03	1	Skarb Państwa	Rumia, ul. Mickiewicza, brzeg Zagórskiej Strugi	Wojewoda Gdański	Rozporządzenie nr 3/93	1993-04-06
887	drzewo	buk zwyczajny	2.09	1	Skarb Państwa	Nadleśnictwo Gdańsk, obr. Chylonia, Leśnictwo Stara Piła, oddz. 98d	Wojewoda Gdański	Rozporządzenie nr 3/93	1993-04-06
888	drzewo	daglezwia zielona	2.80	1	Skarb Państwa	Nadleśnictwo Gdańsk, obr. Chylonia, Leśnictwo Zbychowo, oddz. 45c	Wojewoda Gdański	Rozporządzenie nr 3/93	1993-04-06

889	drzewo	daglezcja zielona	2.69	1	Skarb Państwa	Nadleśnictwo Gdańsk, obr. Chylonia, Leśnictwo Zbychowo, oddz. 75a	Wojewoda Gdański	Rozporządzenie nr 3/93	1993-04-06
1072	drzewo	sosna zwyczajna	2.80	1	Skarb Państwa	Nadleśnictwo Gdańsk, obr. Chylonia, Leśnictwo Stara Piła, oddz. 98f	Wojewoda Gdański	Zarządzenie Nr 14/98	1998-12-14
1073	pnącze	bluszcz pospolity	0.30	1	Skarb Państwa	Nadleśnictwo Gdańsk, obr. Chylonia, Leśnictwo Stara Piła, oddz. 75k	Wojewoda Gdański	Zarządzenie Nr 14/98	1998-12-14
1119	grupa drzew	daglezcja zielona	2,42 3,60	8	Skarb Państwa	Nadleśnictwo Gdańsk, Obr. Chylonia, Leśnictwo Zbychowo, oddz. 66 d	Wojewoda Pomorski	Zarządzenie Nr 195/2000	2000-12-11
1140	grupa głazów narzutowych		7,2 6,0	2	Skarb Państwa	Nadleśnictwo Gdańsk, Obr. Chylonia, Leśnictwo Cisowa, oddz. 163,	Wojewoda Pomorski	Zarządzenie Nr 195/2000	2000-12-11
1141	Grupa głazów narzutowych		8,5 4,5	2	Skarb Państwa	Nadleśnictwo Gdańsk, Obr. Chylonia, Leśnictwo Zbychowo, oddz. 66a	Wojewoda Pomorski	Zarządzenie nr 195/2000	2000-12-11
1143	grupa głazów narzutowych		8,5 4,5	2	Skarb Państwa	Nadleśnictwo Gdańsk, Obr. Chylonia, Leśnictwo Zbychowo, oddz. 66 a	Wojewoda Pomorski	Zarządzenie Nr 195/2000	2000-12-11
1985	drzewo	daglezcja zielona	3.53	1	Skarb Państwa	Nadleśnictwo Gdańsk, Obr. Chylonia, Leśnictwo Zbychowo, oddz. 45 p	Wojewoda Pomorski	Rozporządzenie nr 13/07	2007-04-23
1986	drzewo	dąb szypułkowy	3.31	1	Skarb Państwa	Nadleśnictwo Gdańsk, obr. Chylonia, Leśnictwo Stara Piła, oddz. 75 h	Wojewoda Pomorski	Rozporządzenie nr 13/07	2007-04-23

2002	głaz		7.50	1	Skarb Państwa	Nadleśnictwo Gdańsk, Obr. Chylonia, Leśnictwo Zbychowo, oddz. 66 a	Wojewoda Pomorski	Rozporządzenie nr 13/07	2007-04-23
2028	drzewo	Buk pospolity odm. czerwona	3.98	1	Danuta, Dariusz Górcy, Andrzej, Grażyna Wołoszyk	Plac Kaszubski 9 Rumia	Wojewoda Pomorski	Rozporządzenie nr 22/08	2008-06-11

Źródło: Rejestr Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody w Gdańsku w: Studium Uwarunkowań Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Rumi Uchwała Rady Miejskiej Rumi nr V/39/2011 z dnia 27 stycznia 2011 r. [<http://bip.rumia.pl/?id=548>]

„Walory przyrodniczo-krajobrazowe i kulturowe województwa sprawiają, że turystyka zajmuje ważną pozycję w rozwoju gospodarczym regionu i stanowi jeden z najważniejszych czynników jego konkurencyjności. Możliwość korzystania z nadmorskich i pojeziernych walorów turystycznych i zasobów dziedzictwa kulturowego stanowią potencjał turystyczny, który wymaga w dalszym ciągu inwestycji w publiczną infrastrukturę turystyczną oraz podnoszenia jakości obsługi ruchu turystycznego m.in. przez rozwijanie bazy hoteli, centrów odnowy biologicznej z nowoczesną bazą turystyczną oraz ośrodków sportu i rekreacji”¹⁶.

III. 2. Sfera społeczna

III. 2. 1 Demografia

Badania w zakresie demografii wskazują, że mamy do czynienia ze stałym spadkiem dzietności i jest to proces, który nie zakończy się w perspektywie najbliższych lat ¹⁷. Wśród przyczyn tego zjawiska wymienia się: zwiększone zainteresowanie zdobywaniem wykształcenia, trudności na rynku pracy, zmniejszenie wysokości i możliwości wypłacania świadczeń socjalnych na rzecz rodziny, brak w polityce społecznej filozofii umacniania rodziny i generalnie trudne warunki społeczno-ekonomiczne, w jakich znalazło się pokolenie w wieku prokreacyjnym¹⁸.

Tabela 2 Dzietność i trwanie życia w Polsce do 2030 r.

Wyszczególnienie		2002	2010	2020	2030
Dzietność		1,25	1,10	1,20	1,20
Trwanie życia	Ogółem	74,5	76,9	78,7	80,0
	Mężczyźni	70,4	73,3	75,8	77,6
	Kobiety	78,8	80,6	81,8	83,3

Źródło: Raport GUS - www.stat.gov.pl/ Prognoza ludności do 2030 roku

W Polsce w najbliższych latach liczba zgonów będzie spadać, a systematycznie rosnać będzie przeciętna długość trwania życia do poziomu ok. 77,6 lat dla mężczyzn oraz do 83,3 lat dla kobiet w 2030 roku. Jak twierdzą eksperci, liczba urodzeń będzie ulegać niewielkim wahaniom aż do 2020 r. (po ok. 340 tys. rocznie), po czym nastąpi spadek (do 315,5 tys. w 2020 r. oraz 232,7 tys. w 2030 r.), gdyż w wiek największej rozrodczości wejdą

¹⁶ Raport o stanie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego, Ocena realizacji inwestycji na lata 2005- 2008, Gdańsk 2010, s. 7.

¹⁷ Prognoza ludności do 2030r., Raport GUS, www.stat.gov.pl.

¹⁸ Prognoza ludności do 2030r., Raport GUS, www.stat.gov.pl

mało liczebne roczniki kobiet urodzonych na przełomie stuleci. Do 2030 r. w wyniku niskiej liczby urodzeń i przy niewielkim wzroście liczby zgonów, przyrost naturalny będzie ujemny, a po 2020 r. zjawisko to będzie się jeszcze pogłębiać.

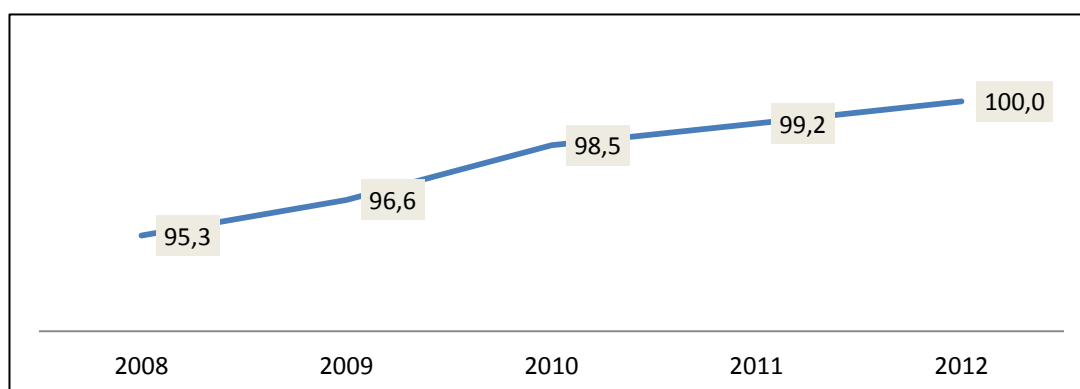
Powiat wejherowski zamieszkuje ok. 190000 osób, co daje mu pod tym względem pierwsze miejsce wśród powiatów ziemskich województwa pomorskiego. Rozmieszczenie ludności, podobnie jak w województwie pomorskim, ma układ węzłowo-pasmowy, czyli jest zróżnicowane w poszczególnych częściach powiatu ze względu na nierównomierność rozmieszczenia skupisk ludności. Blisko 60% ludności powiatu zamieszkuje miasta (w powiecie lęborskim podobnie, kartuskim – ok. 20%, puckim - 45%, w województwie pomorskim - 66%). Zarówno w województwie pomorskim, jak i powiecie wejherowskim widoczny jest wzrost liczby osób mieszkających na 1 km², w skali kraju z kolei obserwuje się stabilizację liczby ludności.

Tabela 3 Gęstość zaludnienia w latach 2008-2012

Jednostka terytorialna	ludność na 1 km ²				
	2008	2009	2010	2011	2012
Polska	122	122	123	123	123
województwo pomorskie	121	122	124	125	125
powiat wejherowski	148	150	155	157	159
Rumia	1499	1518	1548	1559	1572

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Bazy Danych Lokalnych- GUS.

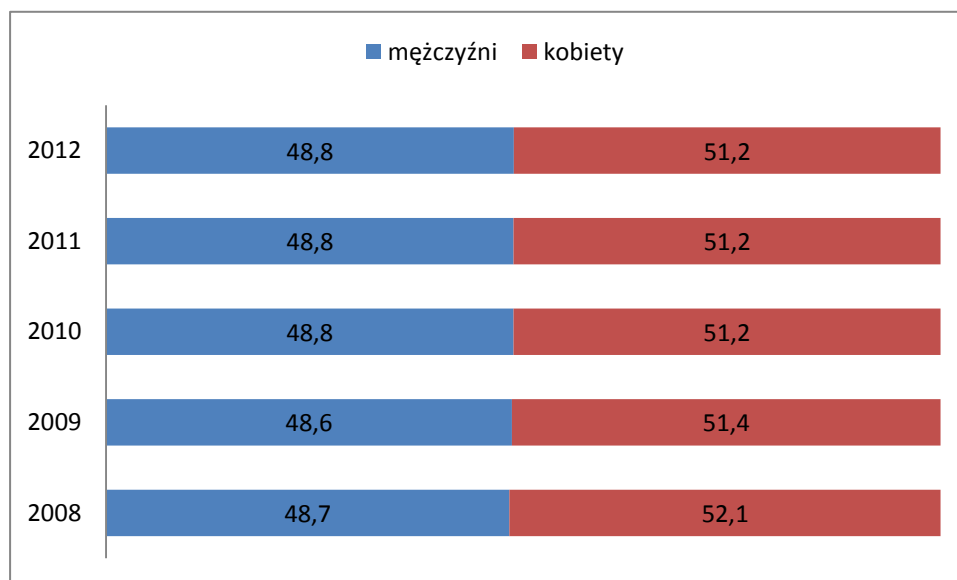
Jak wynika z danych Głównego Urzędu Statystycznego, systematycznie wzrasta liczba mieszkańców Rumi.

Wykres 1 Procentowy wzrost mieszkańców Rumi w latach 2008-2012

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych- GUS

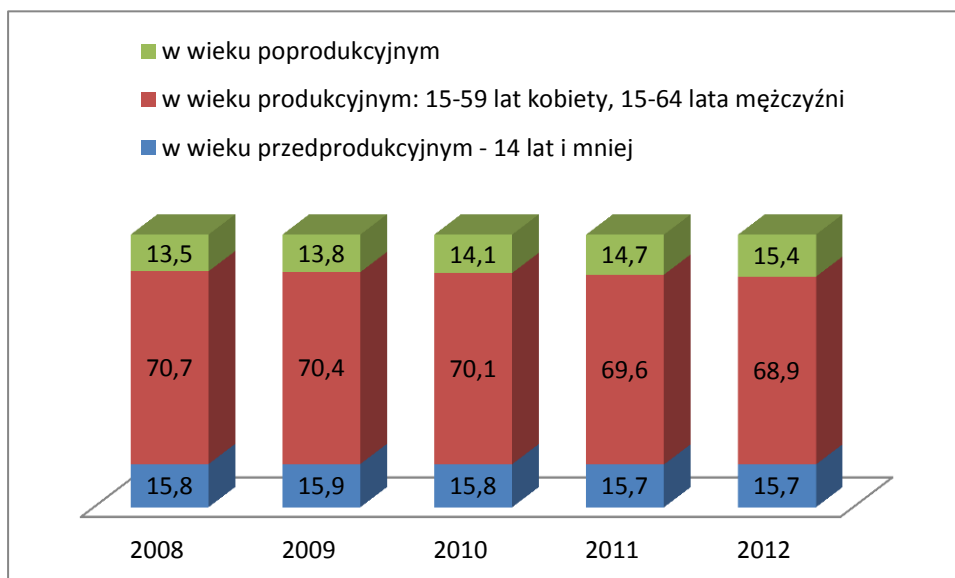
W latach 2008-2012 proporcja kobiet i mężczyzn zamieszkujących Rumię nie zmieniła się, tj. nadal kobiety stanowią większość mieszkańców miasta. Największy wzrost przewagi liczby kobiet nad liczbą mężczyzn zanotowano w 2012 r. z różnicą 4,6%.

Wykres 2 Ludność Rumi w latach 2008-2012 w podziale na płeć

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych- GUS

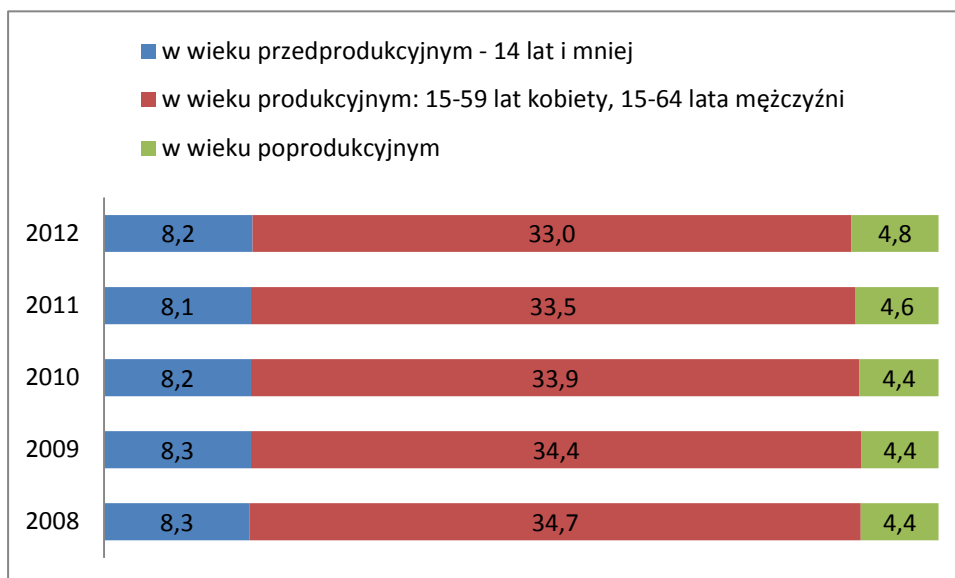
Średnio każdego roku liczba kobiet zamieszkujących miasto o 1000 przeważa nad liczbą mężczyzn (Bank Danych Lokalnych - GUS). Powodów takiego stanu rzeczy może być wiele, np. wyższa średnia długość życia kobiet czy emigracja mężczyzn w poszukiwaniu pracy za granicą. Szybkie tempo wzrostu populacji wynika z dodatniego salda migracji i przewagi urodzeń żywych nad zgonami.

Wykres 3 Ludność Rumi w latach 2008-2012 w podziale wg kategorii wiekowych w procentach

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych- GUS

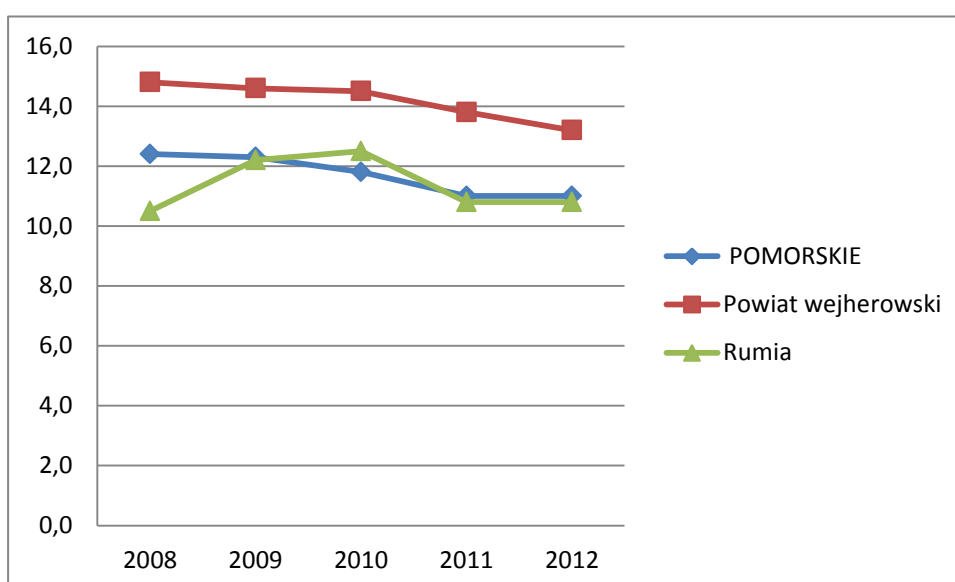
Spośród ogólnej liczby mężczyzn mieszkających w Rumi w 2013 r. (23116 osób), zdecydowana większość to mężczyźni w wieku produkcyjnym - 16793. Widoczny jest ponadto ubytek liczby mężczyzn w wieku produkcyjnym na przestrzeni lat 2008-2012, a mniej więcej na stałym poziomie utrzymuje się ich liczba w wieku emerytalnym oraz przedprodukcyjnym. Podobnie wygląda sytuacja kobiet, jednak w tym przypadku obserwujemy wzrost ich liczby w wieku poprodukcyjnym. Mniej optymistyczne są dane w odniesieniu do zastępowalności pokoleń. Trudno będzie zastąpić dotychczasowych pracowników w momencie wejścia w wiek produkcyjny młodego pokolenia, zwłaszcza w stosunku do tych, którzy przejdą na emeryturę. Choć będzie się to działo powoli i systematycznie, to do 2030 r. będzie widoczny znaczny ubytek liczby pracowników. Średnio w kraju w 2030 r. na jednego pracującego przypadać będzie dwóch emerytów (GUS).

Wykres 4 Liczba mężczyzn wg kategorii wiekowych

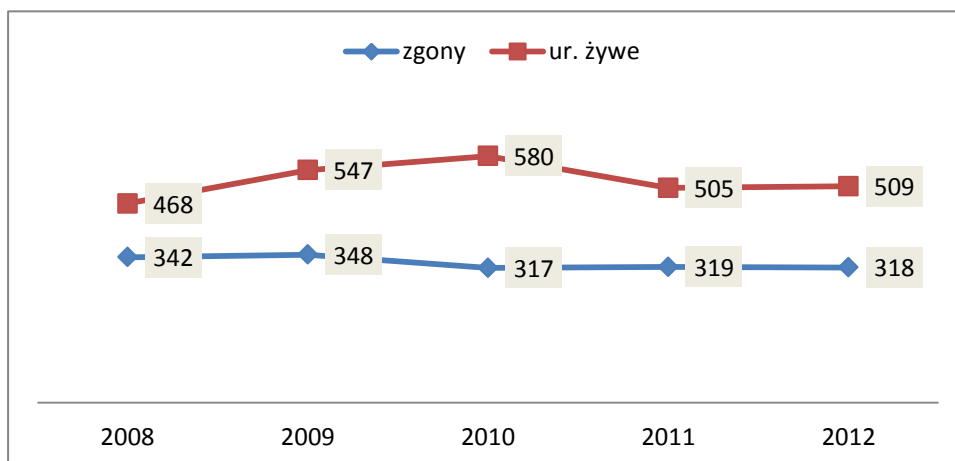
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych- GUS

Przyglądając się danym dotyczącym urodzeń, warto zauważyć, że na przestrzeni 2008 i 2012 r. Rumia odnotowała wzrost liczby urodzeń z 468 w 2008 r. do 509 w 2012 roku. W tym samym czasie liczba zgonów nieznacznie zmalała. Porównując liczbę urodzeń w Rumi z urodzeniami w powiecie wejherowskim, można uznać, że jest to wynik bardzo dobry, ponieważ w powiecie notuje się spadek liczby urodzeń żywych o około 80-100 osób (w latach 2008 i 2012).

Wykres 5 Urodzenia żywe na 1000 ludności

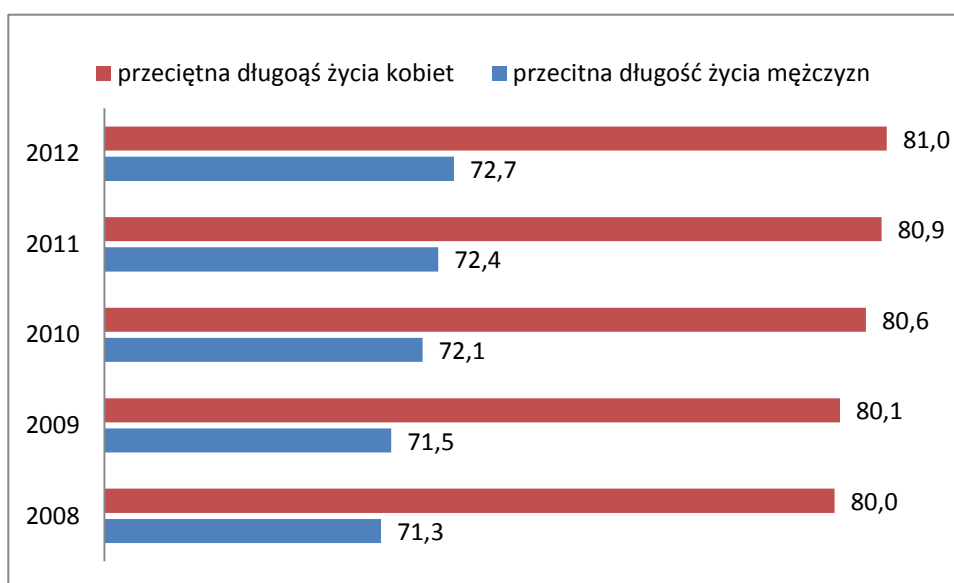
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych- GUS

Wykres 6 Wskaźniki urodzeń i zgonów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych-GUS.

Jak wynika z prognoz GUS, w dalszym ciągu będzie następował spadek umieralności i systematyczny wzrost przeciętnej długości trwania życia do poziomu ok. 77,6 lat dla mężczyzn oraz do 83,3 lat dla kobiet w 2030 roku.¹⁹

Wykres 7 Przeciętna długość życia w Polsce (2008-2012)

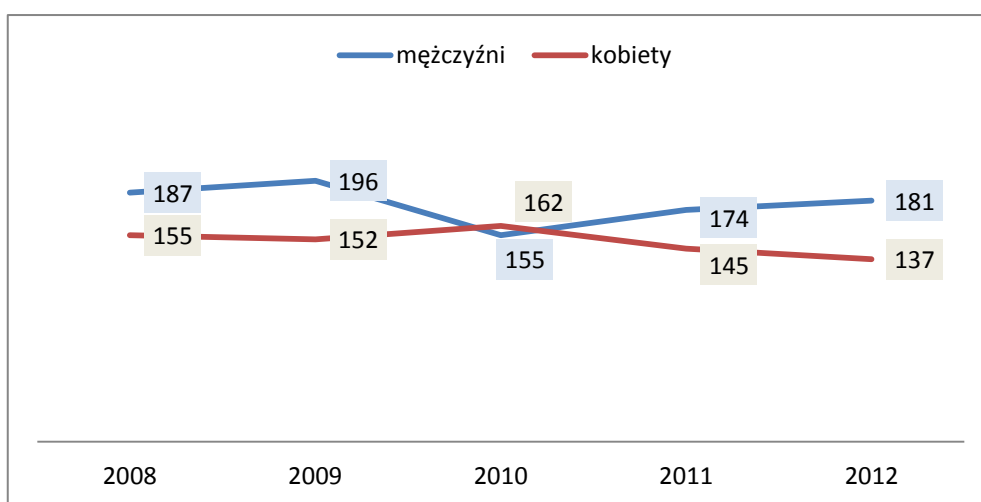
Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych.

Od lat obserwuje się nadumieralność mężczyzn. W 2012 r. wieku 18 lat nie dożyło 0,9% mężczyzn i 0,7% kobiet. Szczytu aktywności zawodowej, tj. 45 lat, nie dożywa 5,5% mężczyzn i 2% kobiet, natomiast wieku 75 lat - aż 48,8% mężczyzn i zaledwie 24,7%

¹⁹ Prognoza ludności do 2030r., Raport GUS, www.stat.gov.pl

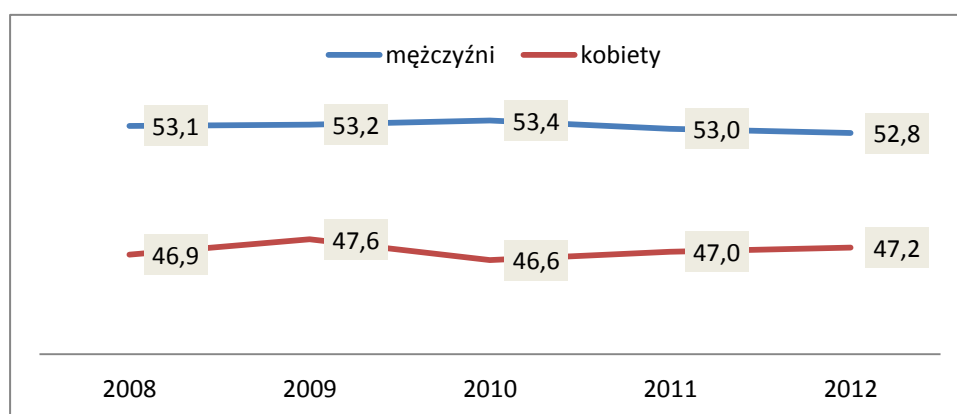
kobiet. Wskaźnik zgonów jest niższy niż wskaźnik urodzeń żywych, jednak w tym układzie również widoczny jest spadek obu (na podstawie Banku Danych Lokalnych).

Rok 2010 był rokiem, kiedy zrównał się wskaźnik umieralności kobiet i mężczyzn, jednak tendencja w kolejnych latach przekłada się negatywnie na rzecz mężczyzn. W województwie pomorskim także umiera więcej mężczyzn niż kobiet i tendencja ta była obserwowana na przestrzeni lat 2008-2012.

Wykres 8 Umieralność z podziałem na płeć w Rumi

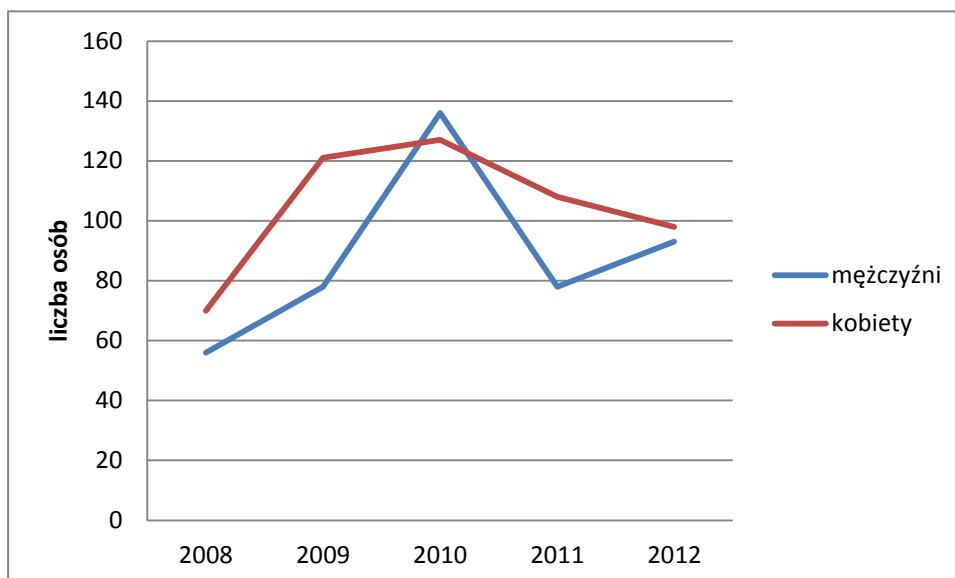
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych- GUS

Wykres 9 Umieralność w województwie pomorskim wg płci

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych- GUS

Na przestrzeni 2008- 2012 r. najwyższy przyrost naturalny wśród mężczyzn zanotowano w 2010 r., natomiast liczba rodzących się kobiet rosła od 2008 do 2010 r., by następnie spadać.

Wykres 10 Przyrost naturalny w Rumi

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych- GUS

Długookresowa prognoza liczby ludności dla Polski do 2035 r. zakłada jej systematyczny spadek (na podstawie GUS). Natomiast prognoza dla powiatu wejherowskiego oraz województwa pomorskiego przewiduje wzrost liczby ludności, przy czym dla powiatu wartość ta ma wzrastać aż do 2035 roku (na podstawie GUS).

Tabela 4 Prognoza liczby ludności dla powiatu wejherowskiego do 2035 r.

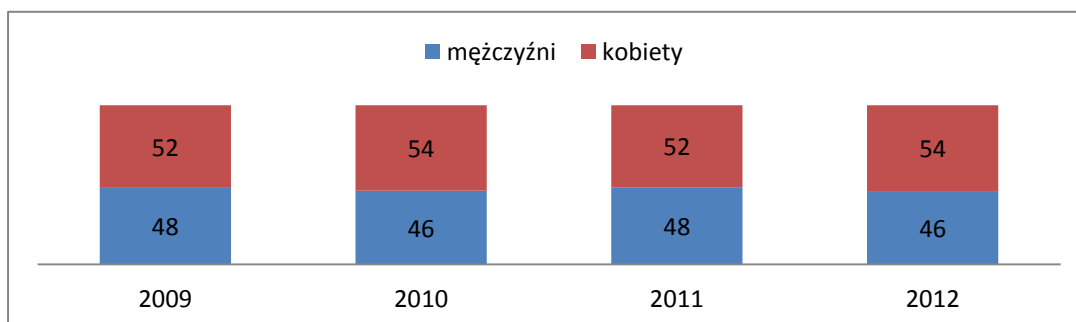
Rok	Liczba ludności
2011	197 212
2015	208 713
2020	221 311
2025	231 754
2030	240 357
2035	247 819

Źródło: Strategia Powiatu Wejherowskiego 2011- 2020, s.19.

Zgodnie z trendami ogólnopolskimi i europejskimi²⁰ następuje systematyczny wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym, które wchodzi w wiek emerytalny oraz rozpoczyna się spadek liczby osób w wieku produkcyjnym, czyli gotowych podjąć pracę. Odwrotnie do analiz polskich i europejskich, w Rumi nastąpił w latach 2008-2012 wzrost liczby osób w wieku przedprodukcyjnym (określenie Głównego Urzędu Statystycznego), które - osiągając wiek produkcyjny – będą mogły rozpocząć pracę. Osoby w wieku przedprodukcyjnym to osoby do

²⁰ Dane EUROSTAT-u - Statystyka i badania opinii publicznej [w:] <http://epp.eurostat.ec.europa.eu>.

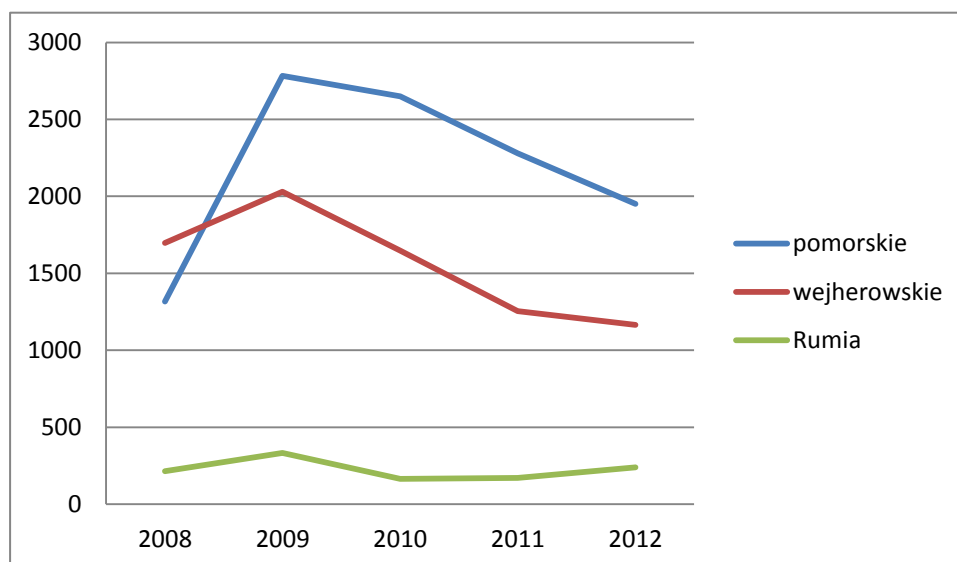
14 roku życia, w wieku produkcyjnym mają 15 - 67 lat (przed reformą emerytalną był to 65 r.ż. w przypadku mężczyzn, a 60 r. ż. w przypadku kobiet), a w wieku poprodukcyjnym - 67 lat i więcej.

Wykres 11 Procentowy udział zameldowanych w Rumi – wg płci (2009- 2012)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych-GUS.

Tendencja zmian poziomu migracji w województwie pomorskim i powiecie wejherowskim od 2009 r. jest wyraźnie spadkowa, natomiast w Rumi od 2008 do 2012 r. liczba migrujących utrzymywała się na podobnym poziomie. W Rumi od 2009 r. spadła liczba zameldowanych, np. z 2010 r. - 1131 osób do 840 w 2012 r. (Bank Danych Lokalnych GUS).

Wykres 12 Określenie trendu zmian salda migracji w województwie pomorskim, powiecie wejherowskim i Rumi (2008- 2012)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych-GUS.

Z danych wynika, że najwięcej wyjazdów za granicę miało miejsce w 2008 roku. Zarówno w całym województwie pomorskim, jak i powiecie wejherowskim, a także w Rumi

był to rok krytyczny z tej perspektywy. Można domniemywać, że przyczyną takiego kroku mógł być kryzys światowy gospodarczy.

Tabela 5 Migracja zagraniczna- wymeldowanie za granicę w województwie pomorskim, powiecie wejherowskim i w Rumii

	pomorskie	wejherowskie	Rumia
2008	2115	213	75
2009	1253	140	45
2010	1396	119	43
2011	1715	160	49
2012	1774	160	58

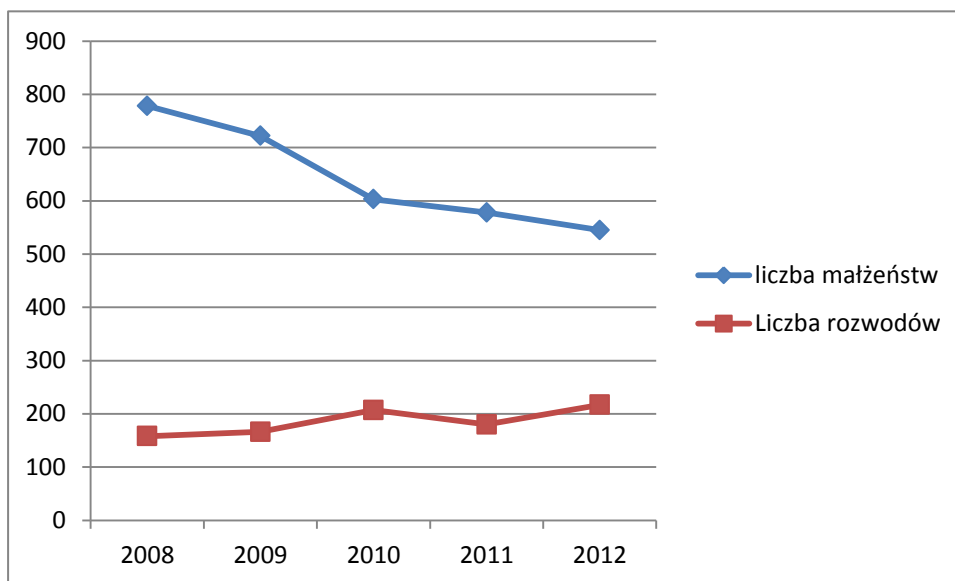
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych-GUS.

Dane dotyczące informacji o zawieranych małżeństwach wskazują na tendencję spadkową ich liczby oraz wzrost liczby rozwodów. Odsetek małżeństw zawieranych w Rumii jest niższy niż w powiecie wejherowskim. Wskaźnik rozwodów na 1 tys. mieszkańców w Rumii jest wyższy niż dla powiatu czy województwa (Bank Danych Lokalnych GUS).

Tabela 6 Zawierane małżeństwa na 1000 ludności

Jednostka terytorialna	2008	2009	2010	2011	2012
województwo pomorskie	7,2	6,9	6,0	5,4	5,3
powiat wejherowski	8,2	7,3	6,5	5,5	5,7
Rumia	7,1	7,0	5,6	5,5	5,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych – GUS.

Wykres 13 Liczba zawartych małżeństw i udzielonych rozwodów w Rumi w latach 2007 -2012

Źródło: Urząd Miasta Rumi.

III. 2. 2 Ochrona zdrowia

W związku z potrzebami związanymi z ochroną zdrowia i zadaniami gminy w tym zakresie, należy przedstawić dane dotyczące podmiotów leczniczych działających na terenie Rumi i zarejestrowanych przez Wojewodę Pomorskiego oraz usług z tym związanych:

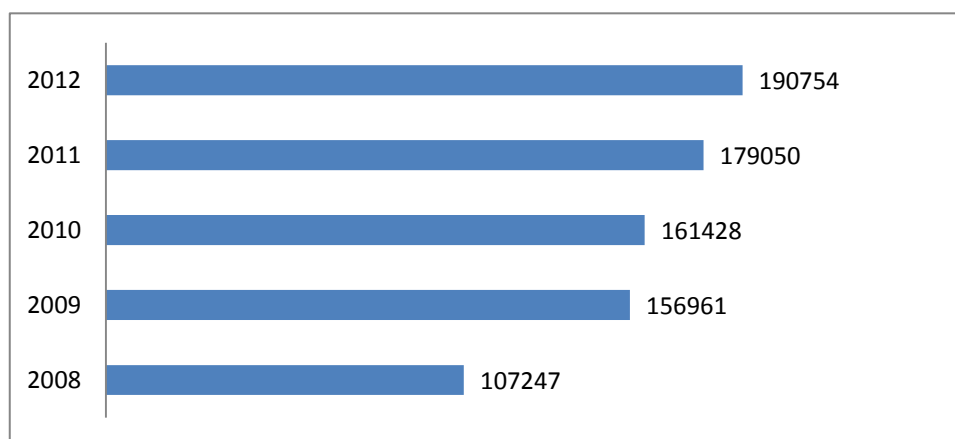
Tabela 7 Wskaźniki ochrony zdrowia

		2008	2009	2010	2011	2012	2013
Podmioty lecznicze							
ogółem	osoba	2	4	7	10	12	12
publiczne	osoba	0	0	0	0	bd	bd
niepubliczne	osoba	2	4	7	10	12	bd
Praktyki lekarskie							
Podstawowa opieka zdrowotna - porady	jd	107247	156961	161428	179050	190754	bd
Apteki ogólnodostępne	ob.	16	14	16	17	17	17
Liczba ludności na 1 aptekę ogólnodostępną	osoba	2818	3263	2912	2761	2783	2787

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych www.nfz.gdansk.pl; bd – brak danych.

W systemie ochrony zdrowia można rozróżnić działania skierowane na rzecz ogółu ludności oraz na rzecz potrzeb indywidualnych. Te pierwsze służą zaspokajaniu potrzeb zbiorowych, często nieuświadamianych przez poszczególne jednostki, ale bardzo istotnych z punktu widzenia ochrony zdrowia populacji jako całości. Na terenie Rumi z roku na rok przybywa niepublicznych podmiotów leczniczych.

W ramach systemu ochrony zdrowia wymienić należy m.in. monitorowanie stanu zdrowia i określanie potrzeb zdrowotnych ludności, identyfikację i zwalczanie środowiskowych zagrożeń zdrowotnych, zapobieganie rozprzestrzenianiu się chorób (ze szczególnym uwzględnieniem chorób zakaźnych). Na podstawie statystyk przedstawionych na poniższym wykresie można zauważyć wzrost liczby takich działań na przestrzeni 5 lat (2008-2012). Dlatego warto analizować dane dotyczące wzrostu zapotrzebowania na usługi medyczne.

Wykres 14 Liczba udzielonych porad w ramach podstawowej opieki zdrowotnej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych- GUS

III. 2. 3 Opieka społeczna

Zgodnie z Ustawą o pomocy społecznej z 2004 r. z późn. zm., w art. 2 zapisano, że „Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości”. Pomoc społeczna organizowana jest przez organy administracji rządowej i samorządowej, które współpracują w tym zakresie z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, kościołem katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Zgodnie z art. 7 wspomnianej ustawy, pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, potrzeby ochrony macierzyństwa lub

wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego bądź sytuacji kryzysowej.

Z systemu pomocy społecznej korzystają klienci uzyskujący wsparcie m.in. na podstawie²¹:

1. ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej(tj. Dz. U. z 2013 r. poz. 182. z późn. zm.);
2. ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tj. Dz. U. z 2013 r. poz. 1456);
3. ustawy z dnia 29 grudnia 2005 r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania (tj.Dz. U. z 2005 r. Nr 267 poz. 2259 z późn. zm.);
4. ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2012 r., poz. 1228 z późn. zm.);
5. ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.);
6. ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013 r., poz. 135 z późn. zm.).

Uchwałą nr XLV/491/2013 Rady Miejskiej Rumi z dnia 19 grudnia 2013 roku, został ogłoszony Statut Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rumi. Ustawa o samorządzie gminnym i o pomocy społecznej nakłada wiele zadań na gminę w zakresie pomocy społecznej. Zgodnie z uchwałą określono **zakres działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, który obejmuje m.in.:**

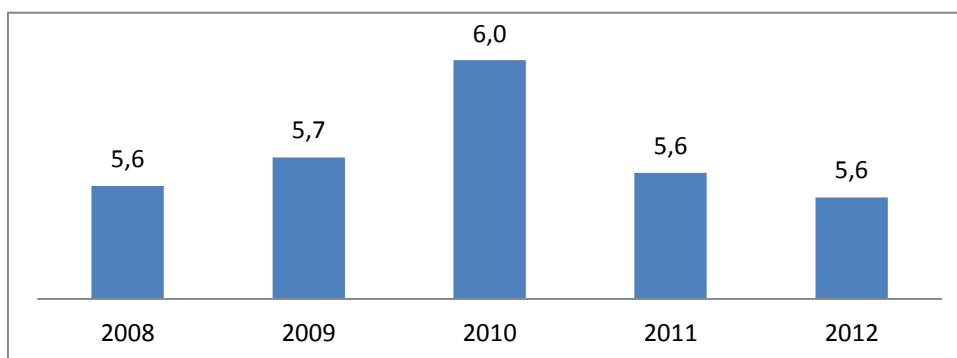
- udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych, okresowych i celowych;
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych;
- prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych; wsparcia dziennego lub w mieszkaniach chronionych;
- dożywianie dzieci;
- kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;
- prowadzenie działań polegających na reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

²¹ Dane ze Sprawozdań z działalności MOPS z 2013 roku.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Rumi realizuje zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej z uwzględnieniem Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Rumi²² oraz zadania wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz ustawy o systemie oświaty w zakresie pomocy materialnej dla uczniów.

Struktura Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej jest dostosowywana do potrzeb wynikających z realizowanych zadań. Ośrodek jest koordynatorem działań w zakresie pomocy społecznej w mieście, diagnozując i tworząc kompleksowy system odpowiadający potrzebom mieszkańców w zakresie pomocy społecznej.

Analizując dane z Rocznych Sprawozdań MOPS, należy stwierdzić, że odsetek korzystających z pomocy społecznej plasuje się na poziomie około 6% w stosunku do ogółu mieszkańców.

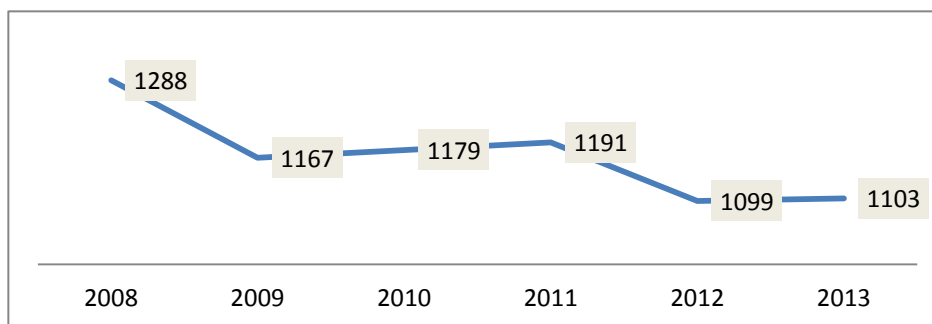

Wykres 15 Procentowy udział osób objętych wsparciem- łącznie na lata 2008- 2012 w stosunku do ogółu Rumian

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z MOPS w Rumi.

Działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rumi obejmują teren miasta Rumi podzielony na 15 rejonów pracy socjalnej. Pracownicy przeprowadzają wywiad środowiskowy w miejscu zamieszkania klienta i mają za zadanie rozeznąć się w sytuacji klienta lub rodziny. Dopiero właściwa diagnoza pozwala na przygotowanie skutecznego planu pomocy, zawierającego działania, które należy podjąć, aby sytuacja beneficjenta uległa polepszeniu.

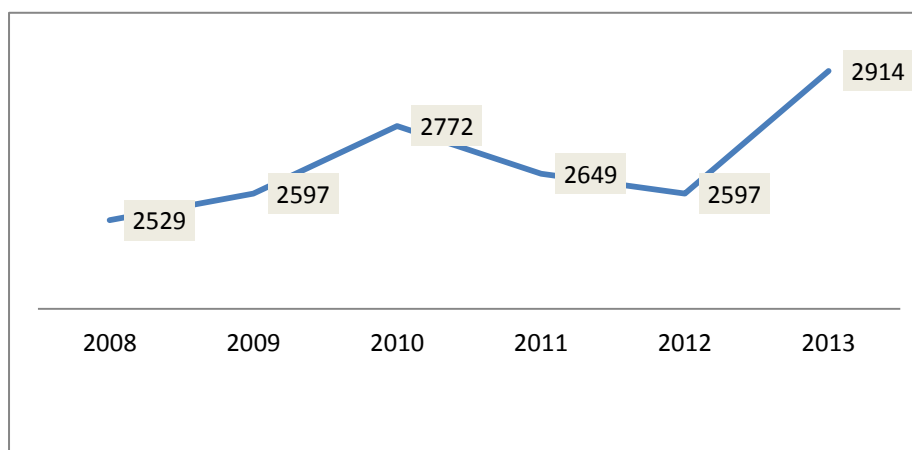
²² Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Rumi na lata 2006 – 2013, Załącznik do Uchwały Nr XLvii/487/2006 Rady Miejskiej Rumi z dnia 23 lutego 2006 r.

Wykres 16 Liczba rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2008 -2013

Źródło: Opracowanie na podstawie Rocznych Sprawozdań z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rumi.

Biorąc pod uwagę liczbę rodzin objętych pomocą społeczną, należy stwierdzić ogólny spadek tej liczby od 2008 do 2013 roku. Nieco inaczej można zinterpretować dane dotyczące liczby osób korzystających z pomocy społecznej. Porównując cały okres badania od 2008 do 2013 r., należy stwierdzić widoczny wzrost liczby osób korzystających z pomocy, zarówno w 2010, jak i w 2013 roku.

Wykres 17 Liczba osób objętych pomocą społeczną w latach 2008-2013

Źródło: Opracowanie na podstawie Rocznych Sprawozdań z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rumi.

Pomoc społeczna zdefiniowana została przez Ustawę o pomocy społecznej, a w ślad za nią podjęto uchwałę o działalności MOPS²³.

²³ Uchwała nr XLV/491/2013 Rady Miejskiej Rumi z dnia 19 grudnia 2013 roku w sprawie wprowadzenia Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rumi.

Tabela 8 Powody udzielania pomocy społecznej- udział procentowy w stosunku do 100% korzystających w latach 2008-2013

Powód udzielonej pomocy (w %)	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Sieroctwo	0,11	0,00	0,00	0,00	0,05	0,05
Bezdomność	3,53	4,01	4,54	5,14	4,73	4,63
Potrzeba ochrony macierzyństwa	2,50	4,12	4,79	4,26	5,16	5,77
Bezrobocie	13,15	13,80	16,74	18,74	19,01	19,43
Niepełnosprawność	32,10	31,41	29,78	30,09	29,66	29,79
Długotrwała choroba	22,14	20,60	17,83	15,66	15,57	13,98
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego – ogółem	17,64	16,80	16,59	15,26	15,47	15,86
Alkoholizm	5,86	6,26	6,62	7,29	7,64	7,38
Przemoc w rodzinie	0,28	1,02	0,99	1,03	0,96	1,15
Narkomania	0,11	0,05	0,15	0,15	0,19	0,14
Trudności w przystosowaniu do życia	2,11	1,50	1,83	1,22	1,34	1,42
Zdarzenie losowe	0,17	0,16	0,10	0,20	0,10	0,09
Sytuacja kryzysowa	0,28	0,27	0,05	0,98	0,14	0,32

Źródło: Opracowanie własne na podstawie rocznych sprawozdań Miejskiego Ośrodka Pomocy społecznej w Rumi.

Wśród podopiecznych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, największą grupę stanowią osoby niepełnosprawne – ok. 1/3 korzystających z pomocy (największe wskazanie było w 2008 r. i wyniosło 32,15%). Kolejna co do wielkości grupa to osoby bezrobotne (wzrost z 13,15% w 2008 r. do 19,43 % w 2013 r.). Brak możliwości podjęcia pracy niejednokrotnie jest powodem do korzystania z pomocy społecznej, a negatywna sytuacja na rynku pracy odzwierciedla ogólną sytuację w kraju i regionie. Kolejną grupą, która wymaga wsparcia, są rodzice wychowujący samotnie dzieci (wzrost procentowy z 2,3% w 2008 r. do 4,3% w 2013 r. - tendencja ta jest stała). Zmniejsza się liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby z poziomu ponad 20% w 2008 r. do prawie 14% w roku 2013. Generalnie spada procentowy udział osób, które nie radzą sobie w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - od 18% w 2008 r. na 16% w 2013 roku.

Niepełnosprawność jako powód trudnej sytuacji życiowej dotyczy od kilku lat bardzo licznej grupy osób zgłaszających się o pomoc. W 2008 r. dotyczyło to 564 środowisk, czyli

51,13%, a w 2012 r. wzrosło do 623 osób, czyli 53,21% ogółu środowisk korzystających z pomocy. Kolejną, zdecydowanie dużą grupą osób korzystających z pomocy społecznej (mimo iż na przestrzeni lat zmniejszyła się ona znacznie), są osoby długotrwale chore: W 2008 r. było 389 środowisk, tj. 35,27 % ogółu, a w ostatnim roku 236 osoby. Wśród ludności obserwuje się zwiększoną liczbę zachorowań na choroby przewlekłe, co często prowadzi do zubożenia i nagłego pogorszenia sytuacji bytowej rodzin. Stale też następuje wzrost liczby osób niepełnosprawnych, będących świadczeniobiorcami zasiłków stałych. Ta forma pomocy jest trwała i rzadko rokuje na usamodzielnienie się świadczeniobiorców. Wystąpił również wzrost liczby osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia. W 2008 r. było to 231 rodzin, co stanowi ok. 21 % ogółu korzystających z pomocy społecznej, a w 2012 r. - 398 rodzin, co stanowi 34,1% ogółu. Jest to wzrost o ponad 13%. Kolejną bardzo dużą grupą rodzin korzystających z pomocy MOPS-u są rodziny z problemem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego.

Natomiast w odniesieniu do danych o osobach i rodzinach bezdomnych w Rumi, utrzymuje się podobna ich liczba w latach 2008-2013. Najmniej bezdomnych osób zanotowano w początkowym okresie badania - w 2008r. – 80 osób, a najwięcej w 2010 r. - 116 osób, potem ich liczba nieznacznie spadała.

Tabela 9 Rodzaje udzielania zaświadczeń w latach 2008-2013- liczba osób w ujęciu procentowym

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Zasiłki stałe	17,0	28,7	13,5	15,1	15,3	15,2
Zasiłki okresowe	0,0	10,9	16,6	14,5	13,3	16,2
Schronienie	1,3	2,5	2,2	1,4	1,1	1,3
Posiłek	37,0	52,0	27,1	27,4	28,2	30,1
Usługi opiekuńcze	4,7	5,5	2,9	3,0	3,2	3,4
Zasiłki celowe - zdarzenia losowe	0,2	0,2	0,1	0,2	0,1	0,1
Zasiłki celowe i w naturze	39,9	0,2	37,6	38,4	38,8	33,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Rumi.

Od 2008 r. wiodącymi świadczeniami są zasiłki celowe i w naturze, z których korzysta ponad ¼ osób. Kolejne miejsce zajmuje zapewnienie posiłków, skierowanych głównie do dzieci i młodzieży oraz zasiłek stały, którego beneficjentami są osoby całkowicie niezdolne do pracy z powodu niepełnosprawności lub podeszłego wieku.

**Tabela 10 Przyczyny korzystania z pomocy społecznej przez mieszkańców Rumi
w latach 2008- 2013- liczba rodzin**

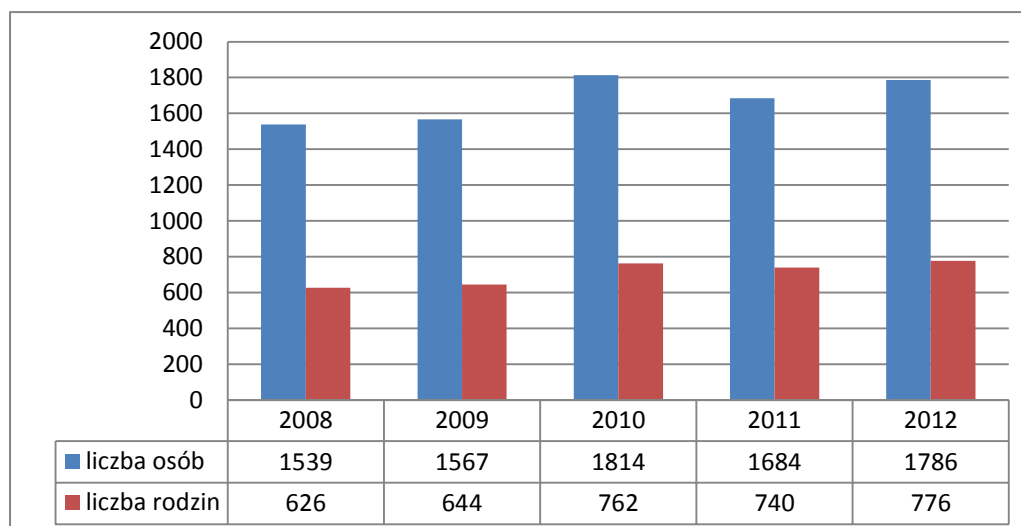
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Potrzeba ochrony macierzyństwa	44	77	97	87	108	126
Długotrwała choroba	389	385	361	320	326	305
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego – ogółem	310	314	336	312	324	346
Alkoholizm	103	117	134	149	160	161

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Rumi.

Porównując rok 2008 i 2012 warto odnotować, że we wszystkich formach pomocy, za wyjątkiem zasiłków z powodu długotrwałej choroby, nastąpił wzrost liczby rodzin korzystających z niej. Największy wskazano w przypadku tzw. potrzeby ochrony macierzyństwa - wzrost o prawie 35% wszystkich rodzin korzystających z tej formy pomocy.

Z uwagi na sytuację klientom pomocy społecznej przysługuje np. zasiłek okresowy, w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego²⁴:

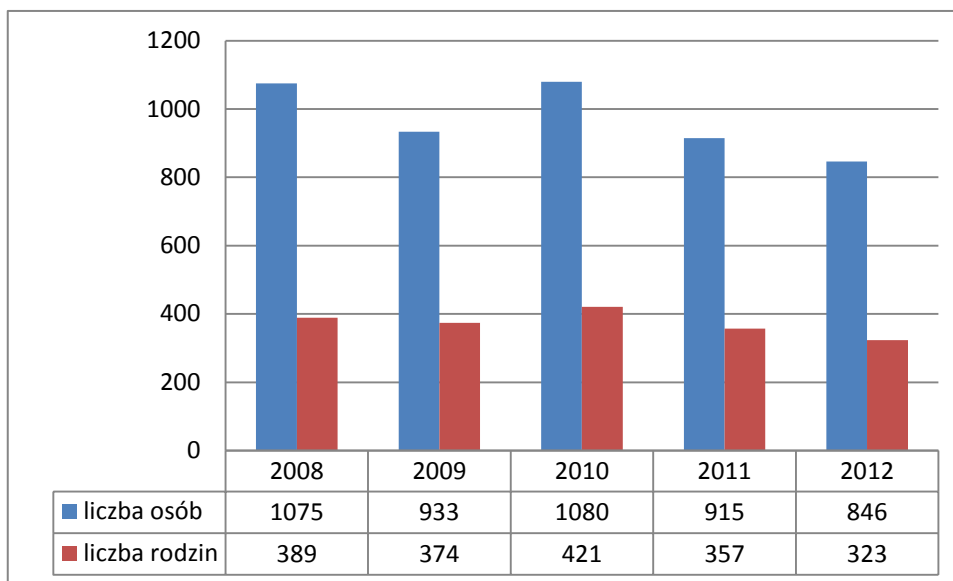
- 1) osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
- 2) rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.

Wykres 18 Liczba osób korzystających z zasiłków celowych w latach 2008-2012

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Rumi.

²⁴ <http://www.mpips.gov.pl/pomoc-spoeczna/formy-udzielanej-pomocy/zasilek-okresowy/>

Wykres 19 Liczba osób i rodzin korzystających z zasiłków okresowych w latach 2008-2013

Źródło: Opracowanie własne na podstawie rocznych sprawozdań Miejskiego Ośrodka Pomocy społecznej w Rumi.

Biorąc pod uwagę ogólną liczbę beneficjentów korzystających z pomocy społecznej w Rumi, z zasiłków okresowych w 2010 r. skorzystało 1080 osób i 421 rodzin, co daje największe wskazanie w okresie badawczym. Tendencja wzrostowa uwidacznia się w liczbie rodzin i osób otrzymujących zasiłki celowe i w naturze. Liczba ta wzrosła z 1603 osób w 2008 r. do 1786 w 2012 r.

Wszystkie przytoczone dane z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rumi, pozwalają stwierdzić, że większość (blisko 40 %) ogółu korzystających z pomocy stanowią rodziny z dziećmi. Z ogólnej liczby korzystających ze świadczeń, co piąty beneficjent pochodzi z rodziny niepełnej, natomiast ponad 1/5 to rodziny emerytów i rencistów.

Działalność MOPS w oparciu o ramy prawne dotyczące pomocy społecznej jest niezbędna dla dobra mieszkańców potrzebujących wsparcia w różnych sferach życia.

III. 2. 4 Edukacja i placówki oświatowe

Dostępność i rozwój edukacji jest jedną z zasadniczych kwestii mających wpływ na ogólną kondycję miasta. Dobrze wyedukowane społeczeństwo ma szersze możliwości rozwoju. W zakresie zadań edukacyjnych, opiekuńczych i wychowawczych w Rumi funkcjonują zarówno placówki publiczne, jak i niepubliczne. Są prowadzone przez samorządy, osoby prawne lub fizyczne. W roku szkolnym 2012/2013 na terenie gminy

znajdowało się 11 placówek przedszkolnych, w tym 2 punkty przedszkolne, 6 szkół podstawowych i 5 gimnazjów.

Głównym zadaniem oświatowym gminy jest zapewnienie kształcenia, wychowania i opieki, w tym profilaktyki społecznej, w publicznych przedszkolach, w tym z oddziałami integracyjnymi, w innych formach wychowania przedszkolnego, o których mowa w art. 14a ust. 1a ustawy o systemie oświaty²⁵, tj. punktach i zespołach przedszkolnych, a także w szkołach podstawowych oraz gimnazjach, w tym z oddziałami integracyjnymi, o których mowa w art. 5 ust. 5 cyt. ustawy.

Pracę szkół wspomaga Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna i Ognisko Wychowawcze im. Kazimierza Lisieckiego „Dziadka”.

Gminne placówki publiczne:

1. „Słoneczna Jedyńka” przedszkole nr 1,
2. „Bajka” przedszkole nr 2,
3. Przedszkole pod Topolą,
4. Szkoła Podstawowa Nr 1,
5. Szkoła Podstawowa Nr 6,
6. Szkoła Podstawowa Nr 9 (w ramach Zespołu Szkół Ogólnokształcących),
7. Szkoła Podstawowa Nr 10,
8. Gimnazjum Nr 1,
9. Gimnazjum Nr 2,
10. Gimnazjum Nr 4,
11. II Liceum Ogólnokształcące (w ramach Zespołu Szkół Ogólnokształcących).

Dotowane przez gminę placówki niepubliczne i publiczne niesamorządowe:

1. „Iskierka” Niepubliczne Przedszkole,
2. Przedszkole Niepubliczne „Janowiczek” s.c.,
3. Niepubliczne Przedszkole Sióstr Salezjanek,
4. Przedszkole Prywatne „Żagielek”,
5. „Skrzat” Przedszkole Niepubliczne,
6. Niepubliczne Przedszkole „Rezydencja Malucha”,
7. Niepubliczne Przedszkole „Puchatek”,
8. Przedszkole Niepubliczne „Wioska Smerfów”,
9. Przedszkole Niepubliczne „Junior”,
10. Niepubliczny Punkt Przedszkolny „Maluszkowo”,
11. Integracyjny Punkt Przedszkolny „Tuptusie”,

²⁵ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.).

12. Podstawowa Ekologiczna Szkoła Społeczna,
13. Ekologiczne Gimnazjum Społeczne,
14. Publiczna Szkoła Podstawowa Sióstr Salezjanek,
15. Salezjańskie Gimnazjum (działające w ramach Zespołu Szkół Towarzystwa Salezjańskiego).

Do powyższej listy należy dodać powstałe i zarejestrowane w roku szkolnym 2013/2014 następujące placówki:

16. Niepubliczne Przedszkole „Bajkowa Kraina”
17. Niepubliczny Punkt Przedszkolny z Grupą Integracyjną „Kraina Bajek”.

Placówki dla których organem prowadzącym lub dotującym jest Powiat Wejherowski

1. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1,
2. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2,
3. Ognisko Wychowawcze im. K. Lisieckiego „Dziadka”,
4. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna,
5. Salezjańskie Liceum (działające w ramach Zespołu Szkół Towarzystwa Salezjańskiego).

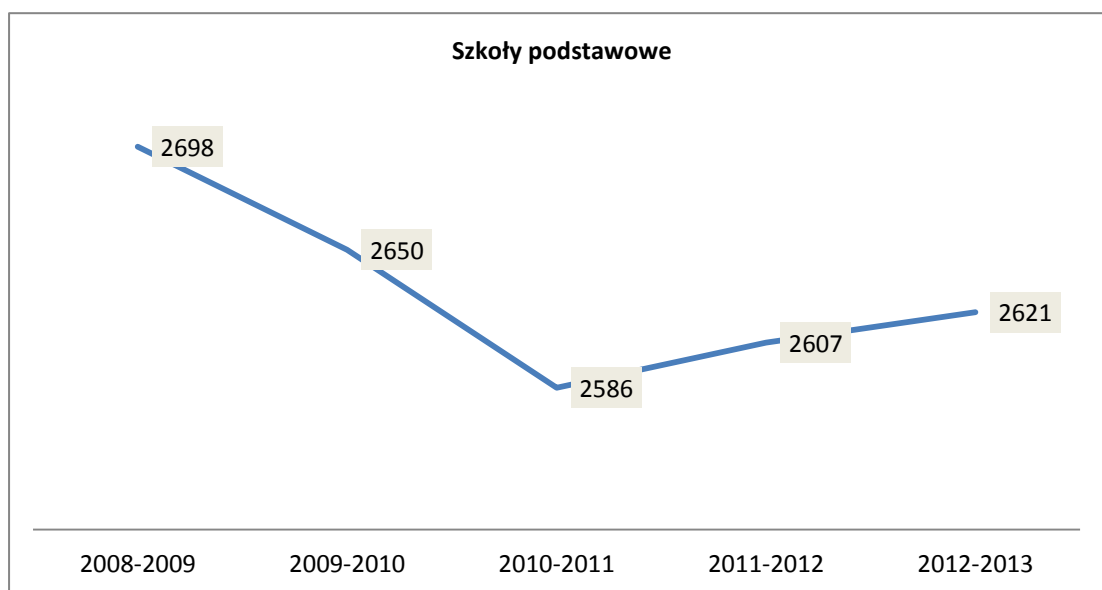
Tabela 11 Liczba oddziałów i liczba uczniów w placówkach samorządowych w Rumi

* ** Placówki	2008-2009		2009-2010		2010-2011		2011-2012		2012-2013	
	Oddz.	Ucz.	Oddz.	Ucz.	Oddz.	Ucz.	Oddz.	Ucz.	Oddz.	Ucz.
	Szkoły podstawowe	110	2698	110	2650	110	2586	113	2607	112
Gimnazja	56	1356	53	1296	51	1235	50	1195	47	1155
Liceum Ogólnokształcące	8	207	7	169	7	168	7	165	6	148
Łącznie	188	4579	185	1465	168	3989	170	3967	165	3924

Źródło: Dane opracowane na podstawie informacji udostępnionych przez Wydział Edukacji, Kultury i Sportu. (*Oddz.- Oddziałów **Ucz.- Uczniów).

Biorąc pod uwagę szkołę podstawową, zmienia się liczba uczniów. W roku szkolnym 2010/11 liczba uczniów na przestrzeni opisywanych 5 lat była najniższa. Obecnie zauważa

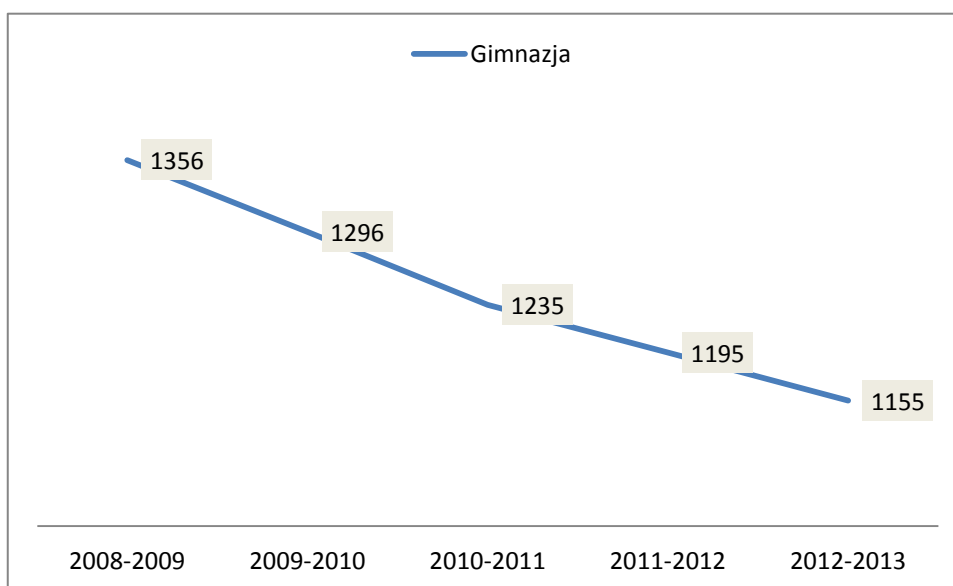
się niewielki wzrost, co może napawać optymizmem nie tylko dyrekcję szkół, ale i administrację lokalną.

Wykres 20 Zmiany liczby uczniów w placówkach oświatowych Rumi w latach 2008-2013

Źródło: Dane opracowane na podstawie danych udostępnionych przez Wydział Edukacji, Kultury i Sportu.

Inaczej przedstawia się sytuacja w gimnazjum, gdzie kryzys demograficzny w dalszym ciągu generuje tendencję spadkową liczby uczniów.

Wykres 21 Zmiany liczby uczniów gimnazjów w latach 2008-2013

Źródło: Dane opracowane na podstawie danych udostępnionych przez Wydział Edukacji, Kultury i Sportu.

Natomiast jeśli chodzi o wychowanie przedszkolne to widoczny jest wzrost liczby dzieci w tych placówkach. Warto określić, że przy szkołach podstawowych istnieją klasy „0”, które przygotowują dzieci do nauki w szkole podstawowej. W roku szkolnym 2008/2009, a także 2009/2010 funkcjonowały 4 placówki przedszkolne, opiekujące się kolejno 514 dziećmi w 2008/2009 i 489 dziećmi w 2009/2010.

Poniższa tabela przedstawia liczbę placówek publicznych oraz niepublicznych wraz z liczbą ich wychowanków.

Tabela 12 Liczba dzieci w przedszkolach i klasach „0” przy szkołach podstawowych

	2010-2011		2011-2012		2012-2013	
	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów
Publiczne placówki wychowania przedszkolnego (w tym z oddziałami przedszkolnymi przy szkole podstawowej)	36	916	31	763	32	783
Niepubliczne placówki wychowania przedszkolnego	21	506	34	797	35	870
Łącznie	57	1422	65	1560	67	1653

Źródło: Dane opracowane na podstawie danych udostępnionych przez Wydział Edukacji, Kultury i Sportu.

Od 2011 r. obowiązuje Ustawa o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3²⁶. Opieka nad tymi dziećmi może być organizowana w formie żłobka lub klubu dziecięcego, a także sprawowana przez dziennego opiekuna oraz nianię (art. 2 ust. 1). W interesującym nas zakresie należy wskazać zadania przewidziane dla gminy. Zgodnie z zapisami art. 8 ust. 1 żłobki i kluby dziecięce mogą tworzyć i prowadzić:

- 1) gminy;
- 2) osoby fizyczne;
- 3) osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej.

Zgodnie z w/w ustawą burmistrz zobowiązany jest do prowadzenia rejestru żłobków i klubów dziecięcych z obowiązkiem jawności i publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej gminy prowadzącej rejestr (Rozdział 3, art. 27 ust. 1). Ponadto zgodnie z art. 46 w/w ustawy burmistrz prowadzi wykaz dziennych opiekunów. Najistotniejszym jednak zadaniem jest

²⁶ Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2013 r. , poz. 1457)

sprawowanie nadzoru w zakresie warunków i jakości świadczonej opieki przez burmistrza właściwego ze względu na miejsce prowadzenia żłobka, klubu dziecięcego albo miejsca sprawowania opieki przez dziennego opiekuna (art. 54). Na terenie Rumi funkcjonują jedynie niepubliczne formy sprawowania opieki nad dzieckiem do lat 3. W rejestrze żłobków i klubów dziecięcych, znajduje się 7 placówek, a w wykazie dziennych opiekunów znajdują się dwie osoby (stan na dzień 20.06.2014 r.).

Rejestr żłobków i klubów dziecięcych

1. Żłobek Nr 52- Pozytywnych Inicjatyw w Rumi - 15 miejsc w placówce,
2. Żłobek Nr 53- Pozytywnych Inicjatyw w Rumi – 15 miejsc w placówce,
3. Żłobek Nr 57 Pozytywnych Inicjatyw w Rumi – 15 miejsc w placówce,
4. Niepubliczny Żłobek „Harvardzik”- 10 miejsc w placówce,
5. Niepubliczny Żłobek „Błękitna Chmurka”- 15 miejsc w placówce,
6. Niepubliczny Klub Dziecięcy ”Maluszkowo” -15 miejsc w placówce,
7. Żłobek „Smoczek”- 17 miejsc w placówce.

III. 2. 5 Kultura i sport

Kulturę tworzy człowiek i jednocześnie jest przez nią kształtowany, a także stanowi nośnik wartości mających wewnątrznie wzbogacać i rozwijać godność oraz nadawać sens ludzkiemu istnieniu. Biorąc pod uwagę takie stanowisko, sprawy kultury znalazły się w obszarze szczególnych zainteresowań władz samorządowych.

W ramach **Programu Rozwoju Kultury Gminy Miejskiej Rumi na lata 2013-2020**²⁷, określono najważniejsze zagadnienia dotyczące kultury w Rumi. Intencją Programu jest prowadzenie spójnej polityki kulturalnej w mieście w perspektywie kolejnych 7 lat. Najważniejsze cele warunkujące rozwój kultury i ochronę dziedzictwa kulturowego to:

- utrzymanie, podnoszenie poziomu i upowszechnianie działalności placówek kultury,
- podwyższenie standardów bazy materialnej placówek kultury i rozrywki oraz jej modernizacja i rozbudowa stosownie do potrzeb,
- tworzenie warunków do powstawania nowych placówek kultury,
- utrzymanie sprawdzonych i organizacja nowych imprez kulturalnych,
- inspirowanie i wspieranie rozwoju kultury ludowej i amatorskiej,
- wspieranie działań zmierzających do rozwoju czytelnictwa i ochrony książki,

²⁷ Programu Rozwoju Kultury Gminy Miejskiej Rumi, Załącznik do Uchwały Nr XXIX/357/2012 Rady Miejskiej Rumi z dnia 29 listopada 2012 roku.

- prowadzenie wielostronnej edukacji kulturalnej ze szczególnym uwzględnieniem edukacji regionalnej dzieci i młodzieży,
- ochrona i utrzymanie dobrego stanu technicznego i form historycznych obiektów zabytkowych i obiektów o wartościach zabytkowych oraz stanowisk archeologicznych,
- wspieranie regionalnego ruchu społeczno-kulturalnego.

W mieście funkcjonują następujące podmioty działające w dziedzinie kultury:

- Miejski Dom Kultury – prowadzony przez gminę,
- Miejska Biblioteka Publiczna z 3 filiami – prowadzona przez gminę,
- Dom Kultury SM „Janowo” – prowadzony przez Spółdzielnię Mieszkaniową „Janowo”,
- Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji - prowadzony przez gminę,
- organizacje pozarządowe.

Gmina wspiera finansowo Miejski Dom Kultury, Miejską Bibliotekę Publiczną oraz Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji. Istnieje również możliwość pozyskiwania dotacji na finansowanie Domu Kultury Spółdzielni Mieszkaniowej „Janowo” oraz dla organizacji pozarządowych.

W Rumi działa Miejski Dom Kultury, zgodnie z Uchwałą nr XXX/200/92 z dnia 28 maja 1992 r. w sprawie połączenia domów kultury, wpisany do rejestru instytucji kultury prowadzonego przez Gminę Miejską Rumia w dniu 28 maja 1992 roku pod numerem 1/1992. MDK działa zgodnie ze statutem nadanym Uchwałą Nr XXX/38/2013 Rady Miejskiej Rumi z dnia 31. 01. 2013 roku.²⁸.

Miejski Dom Kultury realizuje zadania w dziedzinie upowszechniania kultury, wychowania poprzez sztukę, edukację kulturalną, turystykę, zbieractwo i kompletowanie dokumentów historycznych oraz wytworów kultury materialnej dotyczących miasta i regionu.

Swoje zadania Dom Kultury realizuje przede wszystkim poprzez:

- 1) organizowanie imprez własnych i zleconych,
- 2) rozwijanie i pobudzanie aktywności kulturalnej mieszkańców miasta,
- 3) organizowanie różnorodnych form edukacji kulturalnej,
- 4) gromadzenie, dokumentowanie, tworzenie, ochrona i udostępnianie dóbr kultury,
- 5) tworzenie warunków dla rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego oraz zainteresowania wiedzą i sztuką,
- 6) współpracę z punktami informacji turystycznej

²⁸ <http://mdkrumia.org/>

- 7) kompletowanie zbiorów dokumentów historycznych i wytworów kultury materialnej dotyczących miasta i regionu,
- 8) współpracę z organizacjami społecznymi,
- 9) tworzenie warunków dla rozwoju folkloru, a także rękodzieła ludowego i artystycznego
- 10) współpracę z ośrodkami kultury, oświaty i parafiami działającymi na terenie miasta.

Miejska Biblioteka Publiczna im. Floriana Ceynowy została wpisana do rejestru instytucji kultury prowadzonego przez Gminę Miejską Rumia w dniu 28. 05. 1992 r. pod numerem 2/1992. MBP działa zgodnie ze statutem nadanym Uchwałą Nr LIV/613/2014 Rady Miejskiej Rumi z dnia 28 sierpnia 2014 r. Powstała 1. 12. 1948 r. jako Gminna Biblioteka Publiczna i znajdowała się w prywatnym mieszkaniu Państwa Stachowiak przy ul. Dzierżyńskiego. Księgozbiór liczył wtedy około 500 woluminów. W 1951 r. bibliotekę przeniesiono na ul. Starowiejską, a w 1954 r. na ul. Dąbrowskiego. Zbiory obejmowały wówczas 2 300 woluminów, a z biblioteki korzystało 300 czytelników. W chwili nadania Rumi praw miejskich (1954 r.) utworzono Miejską Bibliotekę Publiczną. Od 9. 07. 1967 r. nosi ona imię twórcy regionu kaszubskiego - Floriana Ceynowy. Obecnie biblioteka główna mieści się w odremontowanych wnętrzach dawnego budynku Dworca PKP przy ul. Starowiejskiej 2. W obiekcie znajdują się: wypożyczalnia dla dorosłych, wypożyczalnia dla dzieci łącznie z audiobookami, czytelnia, stanowiska komputerowe, galeria, sala konferencyjna, pomieszczenia administracyjne biblioteki oraz lokale dla organizacji pozarządowych. Wraz z trzema filiami obsługuje ponad 8 tys. czytelników, dysponując ponad 90-tysięcznymi księgozbiorami²⁹. Poza udostępnieniem książek, biblioteka prowadzi „Galerię u Bibliotekarek”. Są to wystawy fotografii, malarstwa, prac plastycznych dzieci i młodzieży, promocje. MBP ma również za zadanie stworzenie warunków do kontynuowania i rozwoju rękodzieła i sztuki ludowej, folkloru, kultury tradycyjnej³⁰.

Organizacje o charakterze kulturalnym działające w Rumi:

- Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie Oddział Rumia,
- Komitet Organizacyjny Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Religijnej im. Ks. Stanisława Ormińskiego,
- Zespół Śpiewaczy św. Cecylia przy Parafii p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego,

29

http://www.bibliotekarumia.pl/index.php?option=com_content&view=article&id=47:historia&catid=34:oblibliotece&Itemid=117.

³⁰ Program Rozwoju Kultury Miasta Rumiana lata 2013 - 2020

- Chór „Lira” oraz Orkiestra Dęta przy Parafii Najświętszej Maryi Panny Wspomożenia Wiernych,
- Świętojański Chór Mieszany oraz Orkiestra Świętojańska przy Parafii Św. Jana z Kęt,
- Caritas Archidiecezji Gdańskiej Centrum im. Św. S. Faustyny w Rumi,
- Akcje Katolickie przy Rumskich Parafiach,
- Związek Harcerstwa Polskiego, Chorągiew Gdańska, Hufiec Rumia Związku Harcerstwa Polskiego,
- Okręg Pomorski Związku Harcerstwa Rzeczypospolitej,
- Rumskie Ugrupowanie Młodych i Aktywnych „Rumia”,
- Stowarzyszenie „Pasjonat Rumia”.

MDK, którego działalność dotyczy również organizacji koncertów kameralnych, w kościołach współtworzy wystawy plastyczne, wycieczki rowerowe i turnieje Scrabble. Cyklicznie odbywają się spotkania w sekcjach: Historycznej, Scrabble, Literackiej, Rytmiki kreatywnej, Teatralnej, Wokalno-instrumentalnej, systematycznie spotyka się Chór Kaszubski „Rumianie”. Na spotkania przychodzi nawet ponad 250 osób, co wydaje się bardzo liczną grupą. Przeznaczone są dla całej społeczności, od 3 roku życia i dalej bez limitu wiekowego. MDK wspiera lokalnych twórców, organizując dla nich wystawy i kolekcjonując ich prace. Przy MDK działają następujące organizacje:

- Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział rejonowy Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Rumi Oddział Miejski w Rumi,
- Stowarzyszenie Rumski Uniwersytet Trzeciego Wieku w Rumi RUTW –RUMIA,
- Polski związek Wędkarski,
- Polski Związek Niewidomych Okręg Pomorski Koło w Rumi,
- Stowarzyszenie "Amazonki" Rumia,
- Związek Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych Koło Miejskie w Rumi,
- Związek Inwalidów Wojennych Koło w Rumi,
- Stowarzyszenie Polskich Kombatantów Obrońców Ojczyzny im. gen. Władysława Andersa,
- Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej „Senior”,
- Polski Związek Łowiecki Koło Łowieckie BAŻANT.

Miejski Dom Kultury współpracuje w działalności kulturalnej ze szkołami oraz z przedszkolami, Ogniskiem Pracy Pozaszkolnej, chórami parafialnymi, MOSiR-em, Muzeum w Gdyni, Muzeum Archeologicznym w Gdańsku, agencjami artystycznymi, jak również organizacjami pozarządowymi.

W ciągu roku MDK organizuje wiele wydarzeń kulturalnych, koncertów, wystaw, spotkań z artystami, pisarzami, a także specjalistami z różnych dziedzin wiedzy. Ofertę skierowaną do mieszkańców tworzą też organizacje pozarządowe, działające w obszarze kultury. Warto zaznaczyć taką aktywność wśród rumskich parafii. Bardzo prężnie działają też dwie organizacje o charakterze harcerskim: Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Gdańska Hufiec Rumia oraz Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej Okręg Pomorski Obwód Wejherowski.

Trzecim ośrodkiem jest MOSiR - **Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji** w Rumi, który działa zgodnie ze statutem nadanym Uchwałą Nr XXXI/387/2013 Rady Miejskiej Rumi z dnia 31. 01. 2013 r.:

- 1) upowszechnia oraz propaguje kulturę fizyczną, sport i rekreację, w tym poprzez współpracę z podmiotami prowadzącymi albo promującymi tego typu działalność lub aktywność,
- 2) udostępnia bazę sportową i rekreacyjną dla potrzeb społeczności lokalnej,
- 3) dba o podległą sobie bazę sportową i rekreacyjną, prowadzi działalność eksploatacyjno-remontową w obiektach, w tym dzierżawi i wynajmuje je na cele sportowo – rekreacyjne,
- 4) organizuje imprezy sportowe, rekreacyjne, widowiskowe, o charakterze masowym, w tym zapewnia prawidłowe i bezpieczne warunki ich przebiegu,
- 5) rozwija i pobudza aktywność fizyczną mieszkańców Miasta,
- 6) promuje sport, zwłaszcza wśród młodzieży,
- 7) propaguje i promuje edukację sportową,
- 8) udostępnia obiekty dla zorganizowania imprez przez inne podmioty,
- 9) promuje Miasto z perspektywy sportu,
- 10) pozyskuje środki zewnętrzne na prowadzenie działalności statutowej,
- 11) współpracuje z klubami sportowymi w zakresie szkolenia sportowego i organizacji imprez sportowo-rekreacyjnych,
- 12) prowadzi działalność w zakresie: usług hotelarskich, wypożyczalni sprzętu sportowo-turystycznego, usług parkingowych, ścieżek zdrowia, lodowisk i krytej pływalni,
- 13) administruje słupami ogłoszeniowymi stanowiącymi własność Gminy Miasta Rumi, prowadzi usługi reklamowe,
- 14) prowadzi działalność rekreacyjno-sportową i profilaktyczno-wychowawczą w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii dla dzieci i młodzieży w szczególności ze środowisk zagrożonych uzależnieniami,
- 15) działa na rzecz rozwoju turystyki, w tym prowadzi informację turystyczną.

Jak określono w przygotowanym w 2012 r. „Programie Rozwoju Sportu i Rekreacji w Gminie Miejskiej Rumia na lata 2013- 2020”, istotną rolę w funkcjonowaniu sportu i rekreacji odgrywają władze samorządowe, autonomiczne stowarzyszenia i organizacje sportowe, spółki prawa handlowego, lokalne środowiska zawodowe, szkoły, kościoły oraz inne podmioty. Realizacja zadań ustawowych z zakresu kultury fizycznej należy przede wszystkim do budżetowej jednostki organizacyjnej Gminy Miejskiej Rumia, którą jest Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji.

Baza Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji:

- Hala Widowiskowo-Sportowa z siłownią, sauną, salą aerobiku oraz zapleczem noclegowym,
- kryta pływalnia,
- stadion MOSiR,
- boisko przy ul. 1 Maja,
- boisko przy ul. Wrocławskiej - boisko trawiaste do piłki nożnej,
- skatepark - skrzyżowanie ulic Gdańskiej i Pomorskiej,
- Moje Boisko Orlik 2012, ul. Świętopełka 24.

Nowoczesna Hala Sportowo-Widowiskowa z zapleczem posiada powierzchnię użytkową ponad 2 300 m². Powierzchnia części sportowej wynosi 1 330 m². Obiekt został zaprojektowany w sposób umożliwiający przyjęcie 1000 osób na imprezach widowiskowych czy koncertach, w tym 400 osób na trybunach. Kolejny obiekt to kompleks stadionowy obejmujący pełnowymiarową, trawiastą płytę boiska, bieżnię o nawierzchni żuźlowej, asfaltowe boisko przekształcane w zimie w lodowisko, boisko treningowe, pawilon z zapleczem technicznym, szatniami z prysznicami i toaletami, świetlicą oraz elektronicznym zegarem. Stadion posiada stałą scenę, na której odbywa się szereg koncertów oraz imprez okolicznościowych. Płyta w razie potrzeby może być oświetlona. Podczas licznie organizowanych imprez o charakterze rekreacyjnym stanowi doskonale miejsce wypoczynku i rozrywki. Stadion jest przystosowany do rozgrywania meczów III Ligi wg Wymogów PZPN. Nowoczesna pływalnia znajdująca się pod opieką MOSiR-u w Rumi jest trzykondygnacyjnym budynkiem o powierzchni całkowitej ok. 2200 m² oraz kubaturze blisko 11000 m³. Jest to tzw. „krótki basen” sportowy, czyli niecka długości 25 m, szerokości 12,5 m, głębokości 1,2 – 1,8 m, z 6 torami, z których jeden jest „wypłycony” do głębokości 0,9 m. Zgodnie z wymogami unijnymi, kryta pływalnia jest dostępna dla osób niepełnosprawnych i wyposażona w urządzenia ułatwiające im korzystanie z obiektu. Poza tym istnieją trzy boiska nie tylko do rozgrywek juniorskich, korty tenisowe TKKF „Orzeł” i Skate Park dla młodzieży.

Celem władz miasta jest zakończenie modernizacji obiektów MOSiR-u, budowa nowych boisk treningowych (Starowiejska, SALOS i przy ul. Polnej) i bieżni lekkoatletycznej oraz modernizacja boisk już istniejących. W dwóch parkach (przy ul. Mickiewicza i Filtrowej) zamontowano siłownie terenowe i jest wskazane, by zwiększyć ich liczbę w mieście.

Jak wynika z miejscowych analiz, aktywność mieszkańców nie odpowiada poziomowi infrastruktury kulturalnej. Wspomniane instytucje nie nadążają za potrzebami mieszkańców, a jest to spowodowane brakami lokalowymi. Na potrzeby siedziby głównej biblioteki zagospodarowano dworzec PKP. Problematiczna pozostaje nowa siedziba domu kultury z salą koncertowo-widowiskową wraz z odpowiednimi przestrzeniami wystawienniczymi. Po jej usytuowaniu w obecnym budynku MDK można będzie stworzyć Muzeum Miasta. Pozytywnie zostało ocenione również otwarcie kina, które poszerzyło dostęp do kultury masowej.³¹

Bogata oferta z zakresu sportu i rekreacji jest niewątpliwie największym plusem dla miasta, a korzystać mogą z niej mieszkańcy oraz przyjezdni. Może stanowić poważną ofertę wyróżniającą Rumię w porównaniu z ośrodkami usytuowanymi nad polskim morzem³².

III. 2. 6 Rynek pracy

Rynek pracy to rodzaj rynku ekonomicznego, na którym z jednej strony znajdują się poszukujący pracy i ich oferty, a z drugiej strony przedsiębiorcy tworzący miejsca pracy i poszukujący siły roboczej. Biorąc pod uwagę taką definicję, należy najpierw dokonać analizy sytuacji związanej z bezrobociem w Rumi.

Uwzględniając poziom bezrobocia w kraju, można stwierdzić, że jego wzrost nastąpił po światowym kryzysie w 2008 roku. Niestety tendencja ta utrzymała się przez następne kilka lat, do 2013 roku. W ostatnim roku zatrzymała się, co widoczne jest na każdym szczeblu samorządu terytorialnego.

Tabela 13 Liczba osób bezrobotnych w województwie pomorskim, powiecie wejherowskim i w Rumi

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
kraj	1473752	1892995	1954706	1982676	2136815	2116032
Województwo pomorskie	67771	100267	104694	106667	114644	114148
Powiat Wejherowski	4042	7311	8472	8404	9429	9092

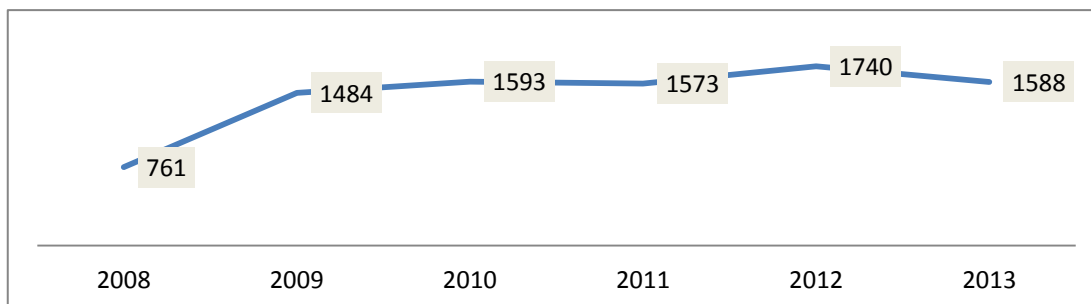
³¹ Strategia Rozwoju Gminy Miejskiej Rumia na lata 2013- 2020, s. 17.

³² <http://mosir.rumia.pl>

Miasto Rumia	761	1484	1593	1573	1740	1588
---------------------	-----	------	------	------	------	------

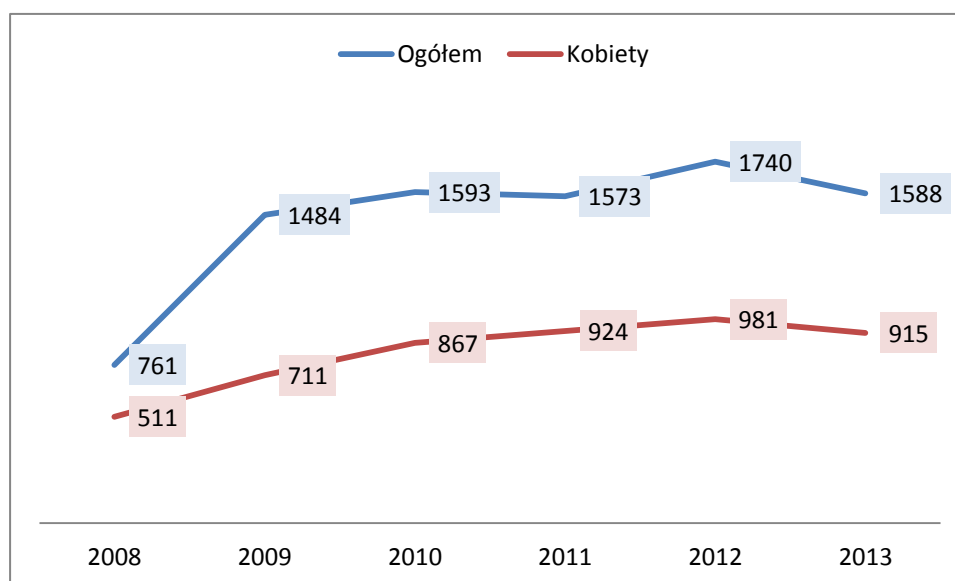
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych-GUS.

Bezrobocie w mieście Rumi wzrasta proporcjonalnie do jego poziomu w kraju i 2013 r. jest tym, w którym tendencja wzrostowa odwróciła się.

Wykres 22 Bezrobocie w Rumii (2008-2012)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych-GUS.

Wykres 23 Liczba bezrobotnych w Rumii z podziałem na płeć

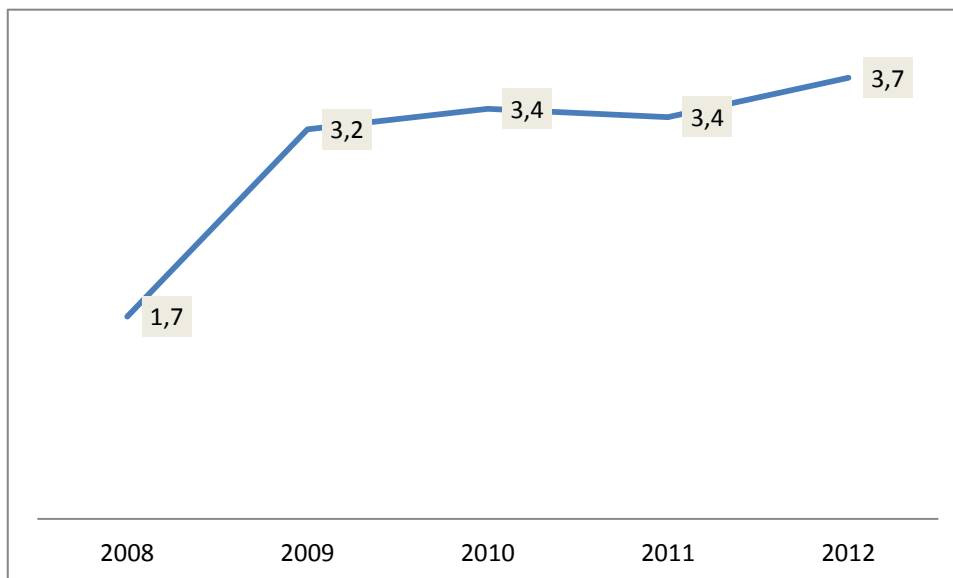
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych-GUS.

Bezrobocie wśród kobiet w Rumii przedstawia się w stosunku do ogólnej liczby bezrobotnych następująco:

- 2008 r. - 67%,
- 2009 r. - 48%,
- 2010 r. - 54%,
- 2011 r. - 59%,

- 2012 r. - 56%,
- 2013 r. - 58%.

Bezrobocie w 2013 r. osiągnęło w Rumi poziom 14%, w województwie pomorskim - 14,2%³³. Z powyższych danych wynika, że wśród bezrobotnych w Rumi największą grupę stanowią kobiety - prawie 60% wszystkich bezrobotnych. Sytuacja kobiet bez pracy nie jest najlepsza ze względu na przeważającą ich liczbę w stosunku do bezrobotnych mężczyzn (przeciętnie ponad połowa kobiet pozostawała bez pracy). Mniejsze trudności ze znalezieniem pracy mają mężczyźni i to oni utrzymują rodziny, pracując poza granicami miasta, województwa czy nawet kraju. Jednak sytuacja dotycząca bezrobocia w Rumi nie jest najgorsza w porównaniu z sytuacją w kraju, ponieważ utrzymuje się ono średnio na poziomie ok. 4 % (w 2012 r.).

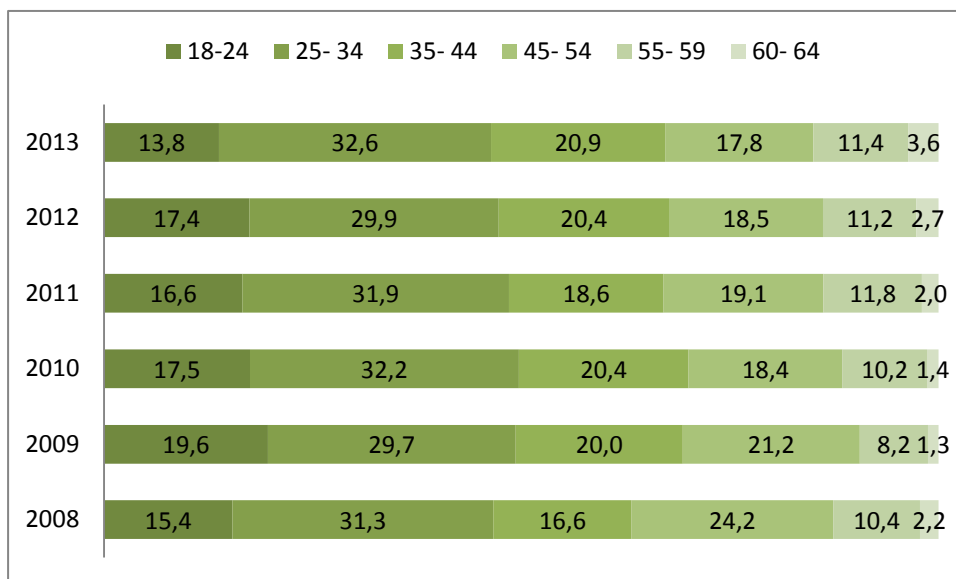

Wykres 24 Stopa bezrobocia zarejestrowanego w Rumi w stosunku do ogółu mieszkańców (2008-2012)

Źródło Opracowanie na podstawie danych Banku Danych Lokalnych – GUS.

Jak wynika z poniższego zestawienia, najbardziej narażoną na brak pracy grupą, są osoby w wieku 25-34 lata – średnio ok. 500 osób, następnie osoby w wieku 35-44 lata. Osoby te powinny realizować się zawodowo i utrzymywać rodziny z dziećmi, a to generuje kolejne potrzeby lub nawet problemy rodzinne. Wiele przypadków nieradzenia sobie na rynku pracy odnotowuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, a bezrobotni stają się jego tzw. beneficjentami. Kolejną grupą narażoną na brak pracy są osoby w wieku 18-24 lata i porównywalnie w grupie dwa razy starszej, czyli 45-54 lata. Najbardziej niepokojące są stałe tendencje w grupie narażonej na bezrobocie o charakterze długotrwałym (55-59 lat).

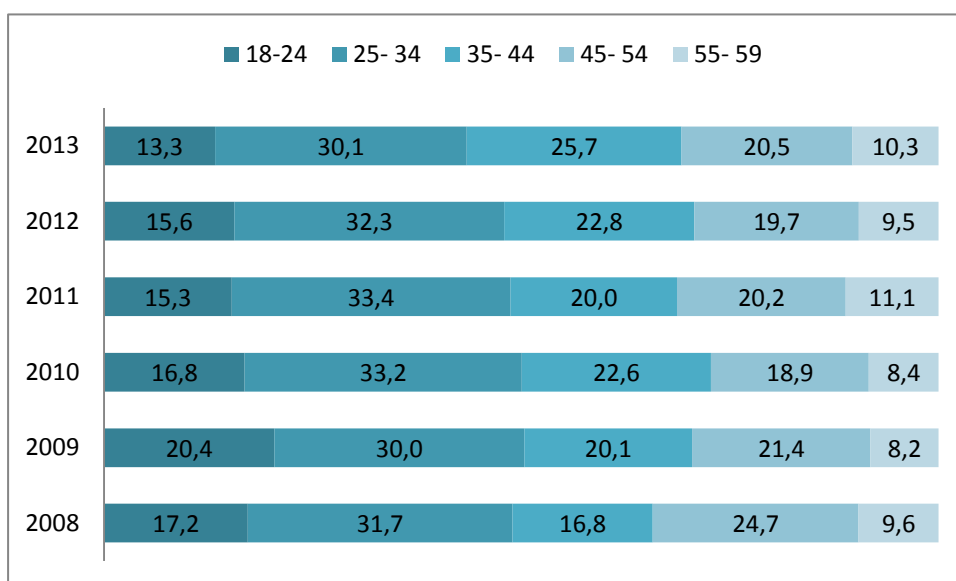
³³ http://stat.gov.pl/cps/rde/xbcr/gus/PW_miesie_inf_o_bezrob_rejestr_w_polsce_01m_2013.pdf

Wykres 25 Odsetek bezrobotnych z podziałem na wiek w latach 2008-2012

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych-GUS.

Analizując dane dotyczące wieku bezrobotnych kobiet, można wskazać, że najbardziej narażoną grupą na bezrobocie są kobiety w wieku 25-34 i 35-44 lata.

Wykres 26 Odsetek bezrobotnych kobiet z podziałem na wiek

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych-GUS.

Przy ogólnej liczbie bezrobotnych sytuacja powiela się statystycznie wśród mężczyzn, jednak oni mają większą możliwość zatrudnienia poza granicami miasta czy za granicą.³⁴

³⁴ Paweł Kaczmarczyk, Migracje zarobkowe Polaków w dobie przemian, Warszawa 2005, s. 284.

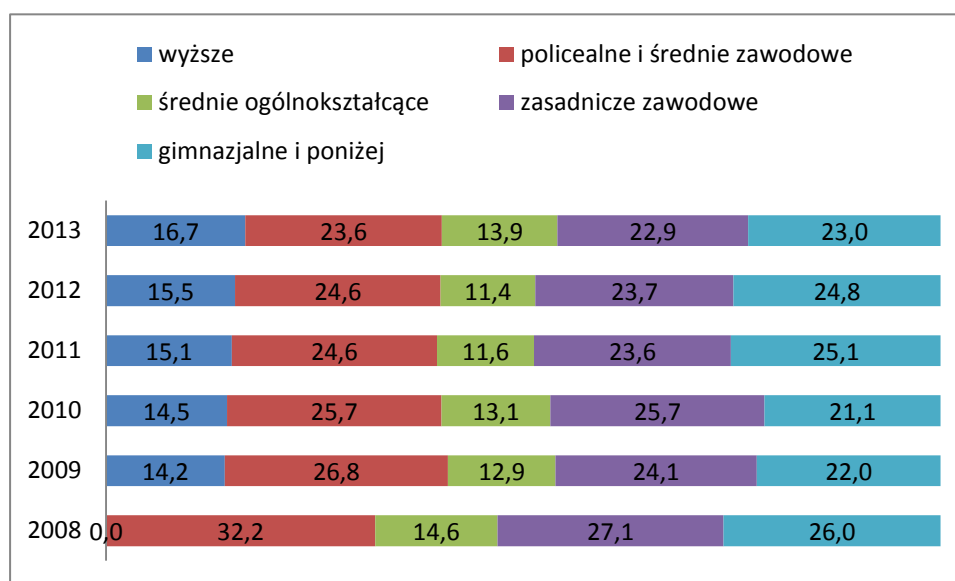
Stale rośnie również odsetek osób bezrobotnych z wykształceniem wyższym. W przypadku osób o innym wykształceniu jest on porównywalny.

Tabela 14 Odsetek bezrobotnych z podziałem na wykształcenie

Wykształcenie	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Wyższe	0,0	14,1	14,5	15,1	15,5	16,7
Policealne i średnie zawodowe	32,2	26,8	25,7	24,6	24,6	23,6
Średnie ogólnokształcące	14,6	12,8	13,1	11,6	11,4	13,9
Zasadnicze zawodowe	27,1	24,2	25,7	23,6	23,7	22,9
Gimnazjalne i poniżej	26,0	22,1	21,1	25,1	24,8	23,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych - GUS.

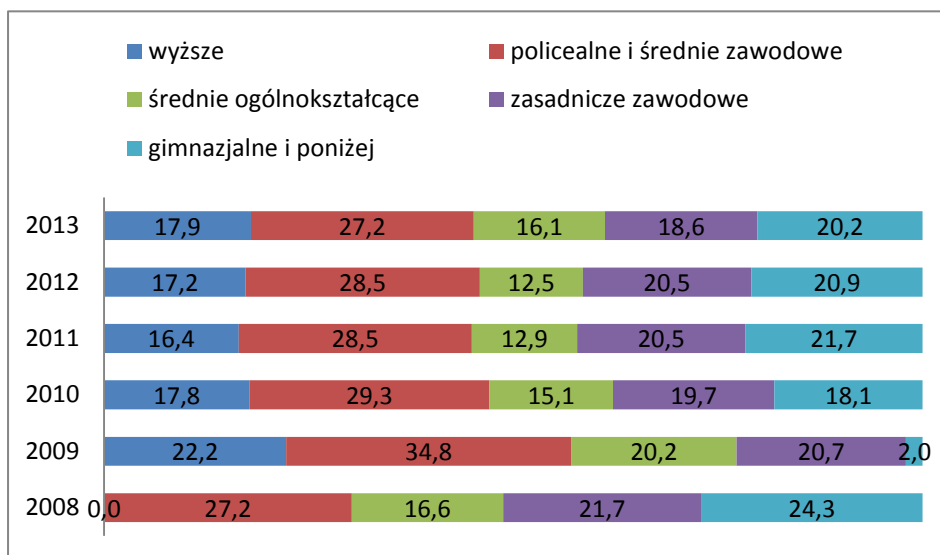
Najmniejsze bezrobocie w Rumi dotyczy osób z wykształceniem na poziomie średnim oraz po studiach wyższych. Największe bezrobocie dotyczy osób o wykształceniu gimnazjalnym, zasadniczym zawodowym oraz policealnym i średnim zawodowym.

Wykres 27 Odsetek bezrobotnych z podziałem na wykształcenie w Rumi

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych - GUS.

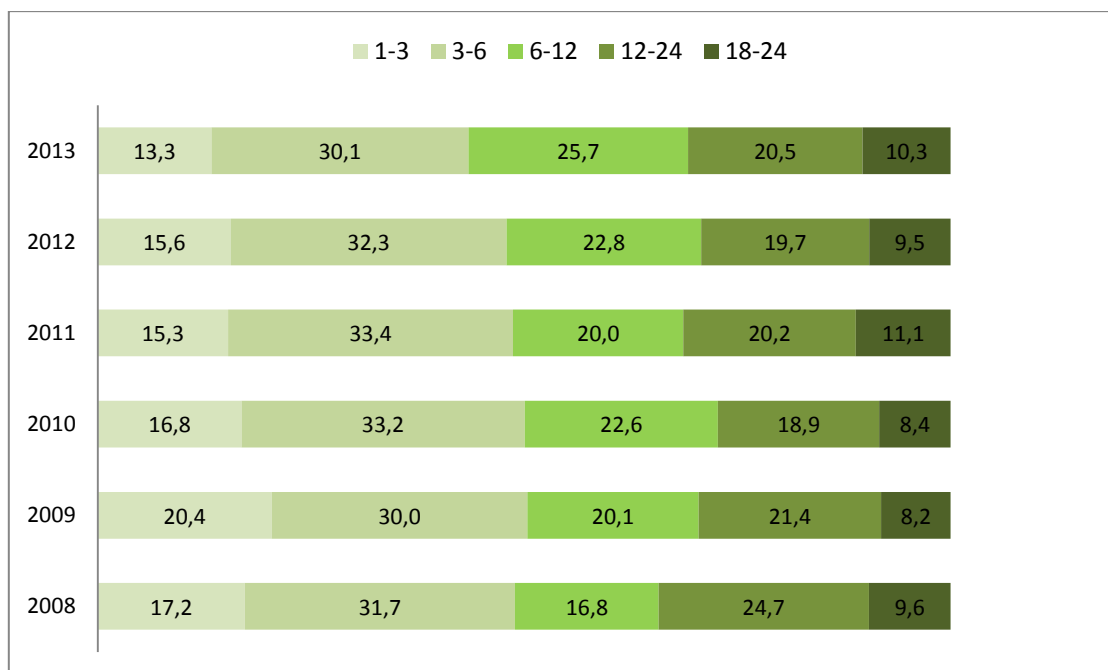
Najgorszy dla kobiet z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym był 2009 r., bo prawie 35% z nich pozostawało bez pracy. Także w pozostałych latach w tej kategorii było najwięcej bezrobotnych.

Wykres 28 Bezrobotne kobiety wg wykształcenia w latach 2008- 2013 (w %)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych - GUS.

W latach 2008-2014 odnotowano istotną statystycznie zmianę struktury bezrobocia ze względu na czas pozostawania osób bezrobotnych bez pracy³⁵. Nieznacznie zwiększył się odsetek bezrobotnych przez 6-12 miesięcy. W pozostałych kategoriach odsetki są porównywalne.

Wykres 29 Odsetek bezrobotnych ze względu na czas pozostawania bez pracy (czas w miesiącach)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych - GUS.

³⁵ Istotność na poziomie $p < 0,01$.

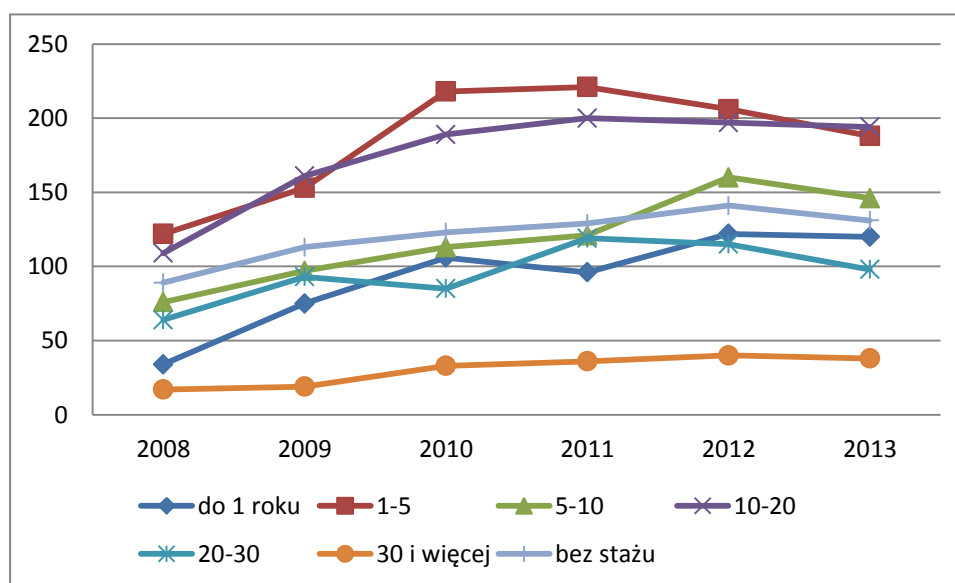
Nieznacznie zróżnicowane były również proporcje bezrobotnych ze względu na ich dotychczasowy staż pracy. Stale, począwszy od 2008 r., wzrastał odsetek osób bezrobotnych z krótkim stażem pracy (do 1 roku).

Tabela 15 Odsetek bezrobotnych z podziałem na dotychczasowy staż pracy

Staż pracy	2008	2009	2010	2011	2012	2013
bez stażu	17,4	15,9	14,2	14,0	14,4	14,3
do 1 roku	6,7	10,5	12,2	10,4	12,4	13,1
1-5	23,9	21,5	25,1	24,0	21,0	20,5
5-10	14,9	13,6	13,0	13,1	16,3	16,0
10-20	21,3	22,6	21,8	21,7	20,1	21,2
20-30	12,5	13,1	9,8	12,9	11,7	10,7
30 i więcej	3,3	2,7	3,8	3,9	4,1	4,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych- GUS.

W analizie lat 2008-2013 zauważyć można, iż najbardziej narażoną grupą są osoby, których staż pracy jest krótki – do 5 lat oraz ci, których staż pracy wynosi od 10 do 20 lat.

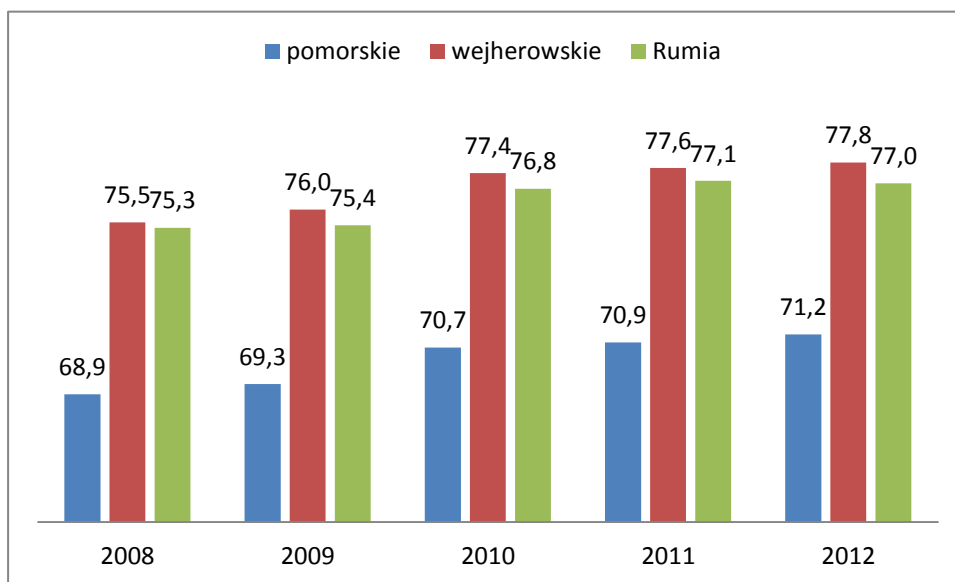
Wykres 30 Liczba bezrobotnych kobiet z podziałem na dotychczasowy staż pracy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych - GUS.

Wśród kobiet w najgorszej sytuacji były te, które miały 5-letni staż, a następnie od 10-20 lat stażu. W najlepszej sytuacji znalazły się osoby z 30-letnim i dłuższym stażem. Od trzech lat stabilizuje się sytuacja kobiet z 20-, 30-letnim stażem.

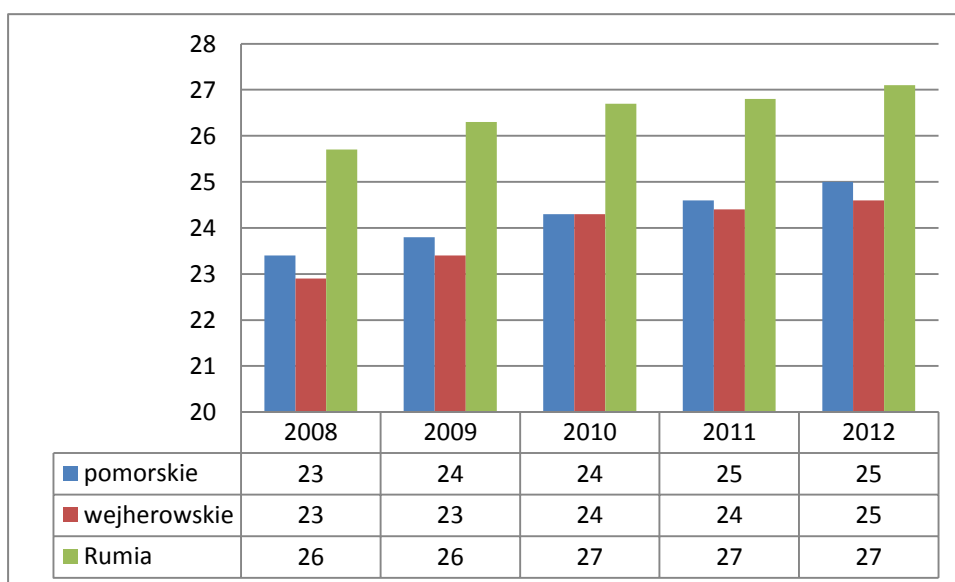
III. 2. 7 Mieszkalnictwo

W Rumi zanotowano w 2012 r. 7017 budynków mieszkalnych o przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkania ok. 77 m². Jest to powierzchnia zdecydowanie wyższa niż w województwie pomorskim (71,2 m²) i niewiele mniejsza niż w powiecie wejherowskim, gdzie było o 0,8 m² więcej w stosunku do Rumi.

Wykres 31 Przeciętna powierzchnia użytkowa na 1 mieszkańca/m² w województwie pomorskim, powiecie wejherowskim i w Rumi (2008- 2012)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych - GUS.

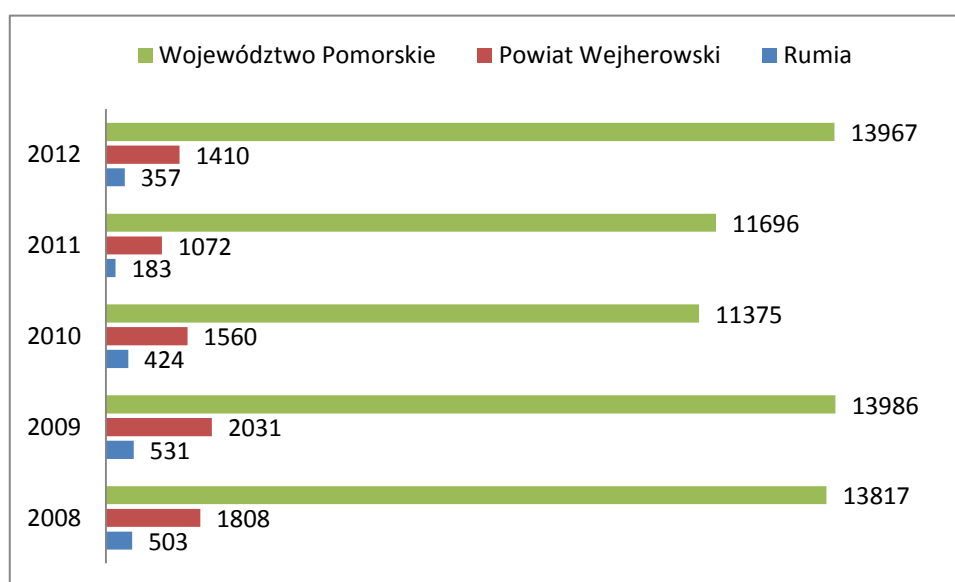
Wykres 32 Przeciętna powierzchnia użytkowa na 1 osobę/m² w województwie pomorskim, powiecie wejherowskim i w Rumi (2008- 2012)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych - GUS.

Dane wskazują na duży odsetek budynków jednorodzinnych w ogólnej liczbie mieszkań.

W gminie rozwija się budownictwo mieszkaniowe, m.in. poprzez:

- budowę nowych domów jednorodzinnych,
- realizację przez spółdzielnie budynków wielorodzinnych,
- działalność deweloperów.

Wykres 33 Liczba mieszkań w nowych budynkach (oddane do użytkowania) w latach 2008 - 2012

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych - GUS.

Dla Rumi okresem prosperity w zakresie budownictwa mieszkań był 2009 r., w kolejnych latach nieco spadło tempo budowy, a w ostatnim roku badania zanotowano wzrost o 50% w stosunku do 2011 roku.

Na terenie miasta w pobliżu gęsto zaludnionych osiedli istnieją liczne place zabaw, z których korzystają okoliczni mieszkańcy. Obok placów znajdujących się w zarządzie MOSiR (przy ul. 1 Maja) i placówek oświatowych, funkcjonują place, którymi zarządza miasto:

- 1) ul. Dąbrowskiego 5 -7,
- 2) ul. Dąbrowskiego 8,10,12,
- 3) ul. Dąbrowskiego 18,
- 4) park przy ul. Starowiejskiej,
- 5) park przy ul. Filtrowej,
- 6) ul. M. Reja,
- 7) ul. Fenikowskiego,
- 8) ul. ks. L. Gierosa 4 i 5,

- 9) plac przy ul. Towarowej i płk. Dąbka,
- 10) ul. Szkolna/ul. Sabata,
- 11) ul. Kombatantów 21-23, 27-29, ul. Kombatantów 10/Sabata 11,
- 12) ul. Młyńskiej 1,
- 13) ul. Włókiennicza,
- 14) ul. Metalowców,
- 15) ul. Mazowiecka,
- 16) ul. Baczyńskiego/ul. Kilińskiego,
- 17) ul. Sędzickiego,
- 18) ul. Żwirki i Wigury (na odcinku od Dąbrowskiego do Ceynowy),
- 19) siłownia na terenie parku przy ul. Filtrowej,
- 20) siłownia na terenie parku przy ul. Starowiejskiej.

Obok placów zabaw istnieją też miejsca zielone, tj. skwery i parki:

- 1) park przy ul. Sobieskiego,
- 2) park przy ul. Filtrowej,
- 3) park pomiędzy ul. Mickiewicza i ul. Starowiejską,
- 4) skwer pomiędzy ul. Abrahama a ul. Dąbrowskiego (ciąg pieszo - rowerowy),
- 5) skwer przy ul. Chełmińskiej,
- 6) skwer przy ul. Wybickiego,
- 7) skwer przy Placu Wolności,
- 8) skwer przy Rondzie Jana Pawła II,
- 9) aleja spacerowo - rowerowa przy ul. Żwirki i Wigury.

III. 2. 8 Społeczeństwo obywatelskie: organizacje pozarządowe

Na terenie miasta Rumi działa szereg organizacji pozarządowych o charakterze sportowo-rekreacyjnym:

a. Kluby Sportowe:

- Stowarzyszenie Akademii Piłki Siatkowej Towarzystwo Przyjaciół Siatkówki Rumia,
- Miejski Klub Sportowy ORKAN Rumia,
- Rumski Klub Sportowy,
- Stowarzyszenie Tańca „SPIN Rumia”,
- Klub Sportowy Karate „SAKURA”,
- Rugby Club Arka Rumia,
- Osiedlowy Klub Sportowy „JANOWO” Rumia,
- Szkołka Piłkarska „SAPA” Rumia Janowo,

- Akademia Tenisa Stołowego Małe Trójmiasto Stowarzyszenie Sportowe,
- Grupa Taneczna „Embi”,
- Miejski Klub Brydża Sportowego „Kaszubia”.

b. Uczniowskie Kluby Sportowe

- Uczniowski Klub Sportowy „SIÓDEMKA”,
- Uczniowski Klub Sportowy „Tri-Team”,
- Uczniowski Klub UKS ZSO Rumia.

c. Inne organizacje, których działalność sportowo-rekreacyjna jest jednym z zadań statutowych:

- Związek Harcerstwa Polskiego Hufiec Rumia – organizator „Akcji Lato” i „Akcji Zima”,
- Savio przy Parafii NMP Wspomożenia Wiernych – organizator turniejów sportowych w piłce nożnej, koszykowej, tenisie stołowym, festynów rekreacyjnych oraz „Akcji Lato” i „Akcji Zima”,
- Stowarzyszenie Lokalne Salezjańskiej Organizacji Sportowej przy Parafii p.w. Św. Krzyża w Rumi SALOS – tenis stołowy, piłka nożna, organizator „Akcji Lato i Akcji Zima”, festynów rekreacyjnych,
- Salezjańskie Stowarzyszenie Wychowania Młodzieży Oddział Rumia,
- Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej „ORZEŁ” - turnieje tenisa ziemnego,
- Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej Ognisko „SENIOR” – zajęcia rekreacyjne dla seniorów,
- Polskie Stowarzyszenie Klasy Puck - oddział Rumia – regaty żeglarskie,
- Polski Związek Hodowców Gołębi Poczтовых Zarząd Oddziału PL-072 – wystawy i pokazy gołębi, udział w lotach,
- Polski Związek Łowiecki Koło Łowieckie „BAŻANT”,
- Polski Związek Wędkarski Koło Rumia.

Obecnie w Rumi na 10 tys. mieszkańców przypada 18 organizacji pozarządowych. Urząd Miasta Rumia zleca w drodze konkursu organizacjom pozarządowym realizację zadań publicznych oraz przedstawia sprawozdania z realizacji Rocznych Planów Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi.

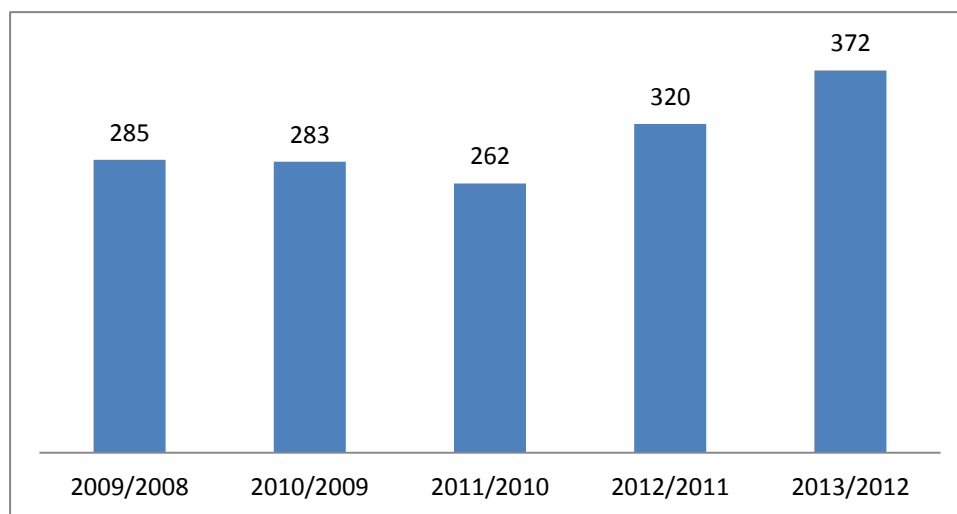
III. 2. 9 Bezpieczeństwo

W ostatnich latach rozwija się współpraca pomiędzy społeczeństwem a Policją, Strażą Miejską i innymi służbami ratowniczymi. Został rozbudowany system monitoringu wizyjnego. Obecnie w mieście działają 24 kamery, a centrum monitoringu zlokalizowano w Komisariacie Policji w Rumi.

Bezpieczeństwo przestrzeni publicznej kształtowano poprzez następujące plany i programy, będące kontynuacją wcześniej prowadzonej polityki bezpieczeństwa³⁶:

- 1) Plan Zarządzania Kryzysowego Miasta Rumi,
- 2) Harmonogram zadań programu „Rumia Bezpieczne Miasto”,
- 3) Plan operacyjny bezpośredniej ochrony przed powodzią dla Miasta Rumi,
- 4) Plan obrony cywilnej Miasta Rumi,
- 5) Plan przygotowań podmiotów leczniczych na terenie Miasta Rumi.

Charakterystyka Rumi ze względu na bezpieczeństwo w miejscu zamieszkania wsparta jest również danymi z powiatu wejherowskiego. Wynika z nich, że przestępczość w latach 2008-2013 nieznacznie wzrasta, choć należy podkreślić, iż ta prawidłowość nie odnosi się do samej Rumi.

Wykres 34 Liczba wszczętych postępowań w kategoriach przestępstw w powiecie wejherowskim

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z policji w województwie pomorskim
<https://www.pomorska.policja.gov.pl/index.php>.

³⁶ Strategia Rozwoju Gminy Miejskiej Rumia na lata 2013- 2020, s. 19.

Dane zostały podzielone na kategorie: przestępstwo kryminalne ogółem, zabójstwa, kradzieże rzeczy i samochodów. Tendencje są wzrostowe i dotyczą wszystkich kategorii, a w szczególności przestępczości o charakterze kryminalnym, następnie kradzieży rzeczy i na końcu samochodów.

Tabela 16 Liczba i dynamika wszczętych postępowań przygotowawczych w wybranych kategoriach przestępstw powiecie wejherowskim

	Ogółem		Kryminalne Ogółem		Zabójstwa		Kradzieże rzeczy (bez samochodów)		Kradzieże samochodów		Rozboje	
		d		d		d		d		d		d
2013/2012	372	116.3	254	105.4	1	-	46	76.7	4	50.0	2	100.0
2012/2011	320	122.1	241	126.8	0	-	60	127.7	8	266.7	2	200.0
2011/2010	262	92.6	190	95.5	0	-	47	114.6	3	75.0	1	20.0
2010/2009	283	99.3	199	97.5	0	-	41	102.5	4	57.1	5	166.7
2009/2008	285	103.6	204	104.6	0	-	40	72.7	7	100.0	3	42.9

Źródło: <https://www.pomorska.policja.gov.pl/index.php>.

(d- dynamika zmian w porównaniu z poprzednim okresem badania)

Jeśli chodzi o dane dotyczące samej Rumi, to po instalacji monitoringu wizyjnego znacząco poprawił się poziom bezpieczeństwa w mieście. Dane statystyczne wskazują na spadek liczby popełnianych wykroczeń.

Tabela 17 Liczba popełnianych przestępstw i wykroczeń na terenie Rumi 2009- 2012

	2009	2010	2011	2012
Liczba popełnianych przestępstw w tym przez nieletnich	1092	959	1112	879
Liczba popełnianych wykroczeń ujawnionych na terenie Rumi	8998	7017	9914	9822
Razem	10090	7976	11026	10701

Źródło: Komisariat Policji w Rumi i Straż Miejska w Rumi.

Jak wynika z danych dotyczących przestępczości wśród nieletnich, nie można określić, jaki jest trend, podobnie jak w przypadku wykroczeń popełnianych na terenie Rumi.

Wg danych z 2012 r. najczęściej odnotowano przestępstw przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji (1153) oraz przeciwko mieniu (1964).

W Rumi działa Państwowa Straż Pożarna - Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza nr 2.

Tabela 18 Liczba i kategorie zdarzeń zanotowanych przez Straż Pożarną

	pożary	miejscowe zagrożenia	alarmy fałszywe	Łącznie Zdarzenia
2008	122	297	3	422
2009	150	192	9	351
2010	139	193	6	338
2011	148	204	7	359
2012	117	156	5	278
2013	116	157	9	282

Źródło: Dane z rocznych sprawozdań Państwowej Straży Pożarnej- Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej nr 2.

Poziom bezpieczeństwa w Rumi wzrasta i liczba przestępstw na przestrzeni 2008-2013 r. systematycznie maleje. Jednocześnie na podobnym poziomie utrzymuje się liczba popełnianych wykroczeń.

III. 3. Sfera gospodarcza

III. 3. 1 Przedsiębiorczość

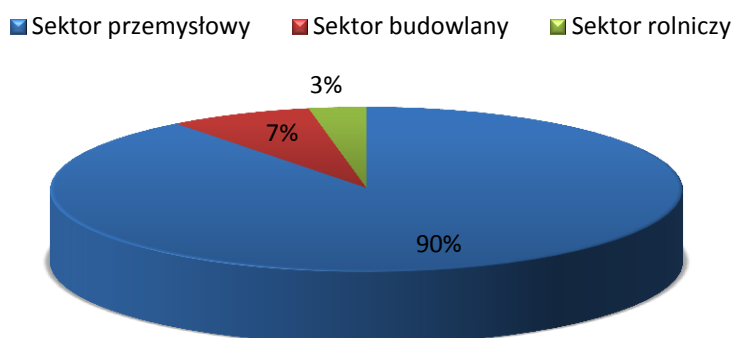
Miasto Rumia - wg Strategii Rozwoju Powiatu Wejherowskiego 2011-2020 - jest ośrodkiem miejskim wyposażonym w standardowe usługi oraz rozwinięte funkcje produkcyjne. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego z 2002 r. klasyfikuje Rumię jako miasto usługowo-przemysłowe, w którym zatrudnienie w przemyśle wynosi 20%³⁷. Przemysł spożywczy i przetwórstwo rolne reprezentuje m.in. „Proryb”; przemysł metalowy: „Gallux”, „Fabryka Urządzeń Okrętowych Rumia”, fabryka kotłów „Fako”.

Według danych z 2013 r. podmiotów wpisanych do REGON na 10 tys. ludności w Rumi znajdowało się 1198 (w 2012 r. ta liczba wynosiła 1165). Natomiast na 100 mieszkańców Rumi ok. 15 prowadzi własną działalność gospodarczą³⁸.

³⁷ Strategia Rozwoju Powiatu Wejherowskiego 2011 – 2020, s. 152.

³⁸ Dane za: Bank Danych Lokalnych [http://stat.gov.pl/bdl/app/strona.html?p_name=indeks].

W Rumi w 2012 r. wpisanych do REGON było 5510 podmiotów gospodarki narodowej, w bardzo ogólnym ujęciu w sektorze rolniczym było to 28 podmiotów, przemysłowym - 843 podmioty, budowlanym - 770.

Wykres 35 Liczba wszczętych postępowań w kategoriach przestępstw w powiecie wejherowskim

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS – Bank Danych Lokalnych.

Szczegółowe zestawienie podmiotów gospodarki narodowej z 2013 roku:

- rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo – 29 podmiotów,
- górnictwo i wydobywanie – 1 podmiot,
- przetwórstwo przemysłowe – 848 podmiotów,
- energia elektryczna, gaz itp. – 5 podmiotów,
- dostawa wody, ścieki, odpady – 14 podmiotów,
- budownictwo – 757 podmiotów,
- handel hurtowy i detaliczny – 1354 podmioty,
- transport i gospodarka magazynowa – 414 podmiotów,
- zakwaterowanie i usługi gastronomiczne – 185 podmiotów,
- informacja i komunikacja – 162 podmioty ,
- działalność finansowa i ubezpieczeniowa – 226 podmiotów,
- obsługa rynku nieruchomości – 229 podmiotów,
- działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 459 podmiotów,
- usługi administrowania i działalność wspierająca – 164 podmioty,
- administracja publiczna i obrona narodowa – 5 podmiotów,
- edukacja – 165 podmiotów,
- opieka zdrowotna i pomoc społeczna – 269 podmiotów,
- kultura, rozrywka i rekreacja – 71 podmiotów,

- inne i gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników – 317 podmiotów³⁹.

III. 3. 2 Instytucje otoczenia biznesu

W mieście obecnie nie funkcjonuje inkubator przedsiębiorczości i innowacyjności. Ważnym dla Rumi może być jednak Pomorski Park Naukowo – Technologiczny, którego misją jest rozwój gospodarki oparty na wiedzy. Celem PPNT jest rozwój gospodarczy województwa pomorskiego wraz pobudzanie współpracy między nauką i biznesem. Zadaniem PPNT „jest stworzenie i zapewnienie dogodnych warunków do realizacji przedsięwzięć opartych o wysoko zaawansowane technologie głównie w dziedzinach biotechnologii, ochrony środowiska, informatyki, automatyki i robotyki oraz designu”⁴⁰.

Na stronie internetowej miasta można znaleźć kalejdoskop firm i instytucji stanowiący bazę adresową i telefoniczną podmiotów działających na terenie Rumi.

III. 3. 3 Turystyka i rekreacja

W Rumi znajduje się kaktusiarnia państwa Hinzów, która uchodzi za największą w Europie. Występuje tam blisko 6,5 tys. gatunków i odmian sukulentów (kaktusy, agawy, wilczomlecze). Atrakcyjne są teksańskie kaktusy i potężne drzewa aloesowe czy tzw. fotele teściowej - okrągłe kaktusy o średnicy 1 metra. Kolekcja kaktusów liczy blisko 220 tys. sztuk. Dla najmłodszych odwiedzających przygotowano ekspozycję zwierząt pustynnych, tzw. małe ZOO.

Nad Rumią wznosi się Góra Markowca (92 m n.p.m.), która stała się doskonałym punktem widokowym na Pradolinę Kaszubską, Zatokę Gdańską i Hel. Natomiast rumskie lasy, porastające strome wzgórza, stanowią doskonałe tereny spacerowe głównie dlatego, że przypominają tereny podgórskie. W głąb doliny Zagórskiej Strugi wiedzie najbardziej malowniczy szlak pieszy, przypominający górski wąwóz z unikatową roślinnością.

W okolicy przygotowano trzy oznakowane trasy rowerowe. Jedna z nich prowadzi od wschodu i obiega Rumię oraz Redę, prowadząc polami do Wejherowa. Dwie kolejne są trasami leśnymi, łączącymi miasto z Gdynią oraz Zbychowem, Wyspowem i Redą. Wyznaczono ponad 18,5 km ścieżek rowerowych. Brakuje jednak dobrego połączenia ze szlakami biegnącymi w pobliżu Rumi. Ciekawie przedstawia się trasa przebiegająca w pobliżu Europejskiej Drogi Rowerowej – EuroVelo 10 - Szlak Wokół Bałtyku. Na terenie Polski biegnie on od Świnoujścia (Świnoujście – Międzyzdroje – Dziwnów – Rewal –

³⁹ Dane za: Bank Danych Lokalnych [http://stat.gov.pl/bdl/app/strona.html?p_name=indeks]

⁴⁰ [<http://ppnt.pl/ppnt/misja-cel-i-zadania>].

Kołobrzeg – Mielno – Darłowo – Jarosławiec – Ustka – Łeba – Władysławowo – Gdynia – Sopot – Gdańsk - Elbląg – Frombork – Braniewo – Gronowo).

Według stanu na grudzień 2013 r. na terenie Rumi znajdowało się 26 pomników przyrody. Przy skrzyżowaniu ul. Starowiejskiej i Hallera rośnie największy z nich - dąb o obwodzie 4 m.

W sąsiedztwie Rumi, 9 km od jej centrum, znajduje się plaża morska w Rewie z kąpieliskiem, dużą wypożyczalnią sprzętu pływającego i szkółką windsurfingową. W odległości około 11 km na zachód od miasta w lasach kryją się niewielkie jeziora. Nad dwoma z nich funkcjonują zorganizowane, choć niestrzeżone, kąpieliska.

Niestety niewiele występuje w Rumi zabytków materialnych. Najstarszym jest wielki piec do wytopu żelaza sprzed 2 tys. lat przy ul. Mickiewicza, dla zabezpieczenia ponownie zasypyany ziemią przez archeologów. Ponadto w mieście znajdują się ruiny XV-wiecznego kościoła św. Michała – fragment gotyckiego prezbiterium obstawionego przez stare nagrobki z XIX/XX w. Jest to jedyny zabytek w Rumi chroniony prawem. Pozostał także neorenesansowy kościół św. Krzyża z wysoką wieżą. Nad stawem miejskim, przy ul. Mickiewicza, przetrwał obecnie odrestaurowany klasycystyczny dworek z przełomu XVIII/XIX w., w którym funkcjonuje Miejski Dom Kultury. W pobliżu stoi Dworek Kaszubski wybudowany na z XVIII wieku. Nad Zagórką Strugą zachował się tylko XIX-wieczny młyn (przy ul. Młyńskiej), zaadaptowany na firmę produkcyjną.

Atrakcją wartą odnotowania jest Biały Dworek z początku XX w. przy ul. Sobieskiego, pełniący funkcje hotelowe. Budynki zbudowane w stylu secesyjnym znajdują się przy ul. Towarowej. Po II w. św. ostał się poniemiecki bunkier na szczycie góry Markowca⁴¹.

W Rumi i okolicach zostały wyznaczone szlaki turystyczne, a obejmują one następujące trasy:

1. Rumia – Reda - Wejherowo,
2. Rumia – Zbychowo – Wyspowo – Gniewowo - Reda,
3. wokół Długiej Góry,
4. Czarny Szlak Doliny Zagórskiej Strugi.

Rumia przyjazna jest również rowerzystom, którzy mogą skorzystać z wielu ścieżek rowerowych⁴²:

- ul. 3-go Maja (od ul. Suwalskiej do ul. Kieleckiej) **264 m**,
- ul. Dąbrowskiego (od ul. Piłsudskiego do granicy z Gdynią) **2076 m**,
- ul. Starowiejska (od dworca PKP do ul. Kwiatowej) **1200 m**,
- ul. Ceynowy (od ul. Królowej Jadwigi do ul. Żwirki i Wigury) **396 m**,
- ul. Żwirki i Wigury (od DK 6 do ul. Kosynierów) **1291 m**,

⁴¹ <http://um.rumia.pl/atraccje/>

⁴² Dane udostępnione z Wydziału Inżynierii Miejskiej- 2014.

- ul. Kosynierów (od ul. Zapolskiej do ronda Jana Pawła II) **1320 m**,
- ul. Tysiąclecia (od ul. Kosynierów do ul. I Dywizji Wojska Polskiego) **960 m**,
- ul. Dębogórska (od ronda Jana Pawła II do ul. Gdańskiej) **1260 m**,
- ul. Gdańska (od ul. Dąbrowskiego do ul. Katowickiej) **240 m**,
- ul. I Dywizji Wojska Polskiego (od ronda Jana Pawła II do ul. Przyszecznej) **1440 m**,
- ul. Starowiejska (od ul. Kwiatowej do ronda Jana Pawła II) **420 m**,
- ul. Towarowa i ul. Cegielniana **3500 m**,
- ul. Gdyńska i ul. Częstochowska **1861 m**,
- ul. Partyzantów **1000 m**.

Zaplanowano kolejne ścieżki:

- ul. Gdańska 1300 m,
- ul. Dębogórska 1100 m,
- ul. Różana 2000 m,
- ul. Pomorska 1000 m,
- ul. Partyzantów 400 m,
- ul. Starowiejska 250 m.

W Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Rumia na lata 2004-2011 można przeczytać, iż „położenie Rumi na szlaku komunikacyjnym łączącym Trójmiasto z Wybrzeżem daje możliwość rozwoju bazy turystycznej. Jednocześnie walory krajobrazowe Trójmiejskiego PK i Zatoki Puckiej zwiększają atrakcyjność turystyczną całego regionu.”

III. 3. 4 Gospodarka przestrzenna

W Studium Uwarunkowań Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Rumii (Uchwała Rady Miejskiej Rumii nr V/39/2011 z dnia 27 stycznia 2011 r.) wydzielono cztery obszary otoczenia funkcjonalnego miasta:

- od północy i północnego-wschodu (obszar gmin Puck i Kosakowo) tereny użytkowane rolniczo - łąki i pastwiska; silnie zmeliorowane,
- od wschodu i południowego wschodu (obszar miasta Gdynia) znajdują się tereny ogródków działkowych oraz tereny strefy przemysłowo-portowej i usługowej, a poniżej linii kolejowej i DK nr 6 – tereny mieszkaniowe i mieszkaniowo-usługowe,
- od południa, zachodu i północnego-zachodu (obszar miasta Gdynia i gminy Wejherowo) miasto otaczają lasy Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego (tereny objęte ochroną prawną),

- od północy (na obszarze miasta Reda) – po zachodniej stronie ul. Obwodowej powstaje osiedle zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, a po wschodniej stronie ulicy znajdują się tereny rolnicze (częściowe planowane do zabudowy).⁴³

Gospodarka przestrzenna Rumi musi uwzględniać funkcjonowanie obszaru Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego jako terenów prawnie chronionych. Obejmuje on m.in. tereny hydrogeniczne łąk, pastwisk w północnej części. Lasy w Rumi odgrywają duże znaczenie dla regionu i są jego integralną częścią. W regionie i subregionie znaczenie mają łąki oraz Zagórska Struga.

Istotnym elementem obok środowiska naturalnego niezbędnym do zagospodarowania przestrzennego jest również uwzględnienie infrastruktury:

- komunikacyjnej (DK nr 6, magistrała kolejowa Gdańsk-Stargard Szczeciński wraz z Szybką Koleją Miejską; wiążą się z tym udogodnienia dla mieszkańców, ale i zanieczyszczenie środowiska);
- wodno-ściekowej (na terenie gminy Kosakowo grupowa oczyszczalnia ścieków „Dębogórze”; obecnie trwają prace nad modernizacją);
- gospodarki odpadami (obsługa „Ekodoliny” Sp. z o. o. w Łęczycach);
- gazowniczej⁴⁴.

Studium Uwarunkowań Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Rumi z czynników zewnętrznych za najbardziej istotne dla rozwoju przestrzennego Rumi wymienia:

- planowany przebieg odbojnicy północnej – OPAT,
- rozwój infrastruktury technicznej ze względu na ścisłe powiązania w obrębie aglomeracji⁴⁵.

Do dnia 31. 12. 2003 r. w mieście Rumia obowiązywał Miejscowy Plan Ogólny Zagospodarowania Przestrzennego dla całej gminy, zatwierdzony Uchwałą z dnia 29 marca 1990 r. W późniejszym czasie zmieniano plan kilkakrotnie. Według stanu z 10. 12. 2008 r. na terenie Rumi obowiązywało 47 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Łączna powierzchnia objęta planami to ok. 656 ha, co stanowi 22% powierzchni całego miasta. Jednak biorąc pod uwagę, że 1300 ha powierzchni pokrywają lasy, obszar, jaki faktycznie obejmują mpzp, to ok. 38% powierzchni miasta.

Obecnie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej miasta Rumi można znaleźć 50 planów zagospodarowania przestrzennego (z uwzględnieniem zmian):

⁴³ Studium Uwarunkowań Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Rumi Uchwała Rady Miejskiej Rumi nr V/39/2011 z dnia 27 stycznia 2011 r. [<http://bip.rumia.pl/?id=548>]

⁴⁴ Tamże

⁴⁵ Tamże

Tabela 19 Zestawienie obowiązujących planów zagospodarowania przestrzennego

Lp.	Nazwa planu	Data ogłoszenia w Dz. Urzędowym
1	Dla dz. nr 1068 obr.18 ul. Rodziewiczówny	30.11.1998 r.
2	Dla dz. nr 833 obr.18 ul. Mickiewicza	30.11.1998 r.
3	Dla dz. nr 9/6, 12/4, 13/1, 13/2, 14, 376 i fragmentu 12/6 obr. 19 ul. Sobieskiego	30.11.1998 r.
4	Dla fragmentów dz. nr 20/2, 20/3, 21/1, 22/1 obr.23 ul. GÓRNICZA	15.12.1998 r.
5	Dla dz. nr 254/4, 255, 256, 257, 266, 267, 288, 289, 290 i fragmentów dz. nr 268, 286, 287 obr. 17 ul. Dąbrowskiego, Krakowska, Lubelska	15.12.1998 r.
6	Dla dz. nr 9/2, 10/3, 10/4, 11/3, 11/4, 255, 256, 257, 258, 259, 260 obr. 20 ul. Sobieskiego	08.01.1999 r.
7	Dla dz. nr 90/1 obr.16 ul. Katowicka	22.02.1999 r.
8	Dla obszaru pomiędzy ulicami Kosynierów i Grunwaldzką , w pasie ulic Pszenicznej do Kasprowicza dla realizacji Centrum handlowo – usługowego	31.01.2002 r.
9	Dla terenów przemysłowo składowych pomiędzy "Drogą Czerwoną", ul. I Dywizji Wojska Polskiego i granicami miasta	29.03.2000 r.
10	Dla dz. nr 331/5, 332/2, 333 obr. 19 przy ul. Górniczej, dla dz. nr 334/2, 335, 336 obr.19 przy ul. Stalowej, dla dz. nr 347, 348, 349 obr. 19 przy ul. Hutniczej	23.06.2000 r.
11	Dla układu komunikacyjnego ulic Towarowej i Cegielnianej	14.02.2001 r.
12	Dla dz. nr 242/43, 242/44, 242/45, 242/19 obr. 17 przy ul. Dąbrowskiego	14.02.2001 r.
13	Dla fragmentu osiedla mieszkaniowego Lotnisko w rejonie ulicy Różanej	19.06.2001 r.
14	Dla obszaru położonego w rejonie ulicy Gdańskiej, Gdyńskiej i Łokietka	19.06.2001 r.
15	Dla gazociągu wysokiego ciśnienia	5.10.2001 r.
16	Dla obszaru oznaczonego w planie symbolem E4 UR ,	11.10.2001 r.
17	Dla osiedla mieszkaniowego w rejonie ulic Partyzantów	14.02.2002 r.
18	Dla dz. nr 175, 178 obręb 21 przy ul. Młyńskiej	24.02.2003 r.
19	Dla obszaru położonego w rejonie ulicy Irysowej, Makowej, Narcyzowej i Różanej	26.11.2003 r.
20	Dla układu komunikacyjnego ulic Gdańskiej i Kosynierów	9.12.2003 r.
21	Dla obszaru położonego w Rumi ograniczonego od północy granicami z Gminą Puck oraz gminą Kosakowo, od południa ograniczonego drogą gruntową oznaczoną jako działka nr 4 obr. 4 oraz ulicą I Dywizji WP.	23.02.2006 r.
22	Dla parku nad Zagórską Strugą w rejonie ul. Mickiewicza, Dąbrowskiego, Wybickiego i Starowiejskiej.	06.07.2006 r.
23	Dla obszaru ograniczonego ulicami Sobieskiego, Hanki Sawickiej, Szkolną, Sabata.	27.10.2006 r.

24	Zmiana m.p.z.p. dla działek nr 9/6, 12/4, 13/1, 14, 376 i fr. dz. 12/6 obr. 19 przy ul. Sobieskiego .	21.01.2008 r.
25	Zmiana m.p.z.p. dla obszaru położonego w Rumi, zlokalizowanego pomiędzy ulicami Kosynierów i Grunwaldzką oraz w pasie ulic Pszenicznej do Kasprowicza dla realizacji inwestycji pn."Centrum Handlowo-Uslugowe" na fragmentach oznaczonych symbolami 02KS, KU, 03U.KS, ZP, Z oraz 06U.KS,ZP.	27.03.2008 r.
26	Dla obszaru położonego w Rumi, ograniczonego od północy ulicą Sobieskiego, od zachodu ulicą Polną, od południa ulicą Robotniczą, od wschodu działką nr 108/11 (z uwzględnieniem fragmentu tej działki), wraz z ulicą Polną oraz częścią dz. nr 244/2, 245, 106 i 109	29.09.2009 r.
27	Zmiana dla dz. nr 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262/2, 263/4, 254/2, 253/2 obr.18 ul. Dąbrowskiego, Piłsudskiego, Świętojańska	13.07.2010 r.
28	Zmiana dla terenu w rejonie ulic Lubelskiej, Poznańskiej i Marynarskiej	24.12.2010 r.
29	Dla części dzielnicy Szmelta	11.03.2011 r.
30	Dla układu komunikacyjnego ulicy Dębogórskiej	31.03.2011 r.
31	Dla obszaru zwanego "Wzgórze Markowca"	31.03.2011 r.
32	Zmiana dla terenu pomiędzy ulicami Gdańską, Dąbrowskiego, Piłsudskiego, Wybickiego, Derdowskiego, Gdyńską i Częstochowską.	04.04.2011 r.
33	Dla obszaru zwanego "Ceynowy"	13.05.2011 r.
34	Zmiana dla terenu w rejonie ulic Gdańskiej, Dębogórskiej, Gdyńskiej i Łokietka	30.05.2011 r.
35	Na obszarze położonym pomiędzy ulicami Kosynierów, Żwirki i Wigury, Grunwaldzką, granicą działki 213/26 obr. nr 10, ulicą Kapitańską, ulicą Cegielnianą i granicami z TPK	30.05.2011 r.
36	W celu określenia trasy przebiegu gazociągu wysokiego ciśnienia ze strefami ochronnymi oraz stacją redukcyjno pomiarową	24.06.2011 r.
37	Dla obszaru położonego w rejonie ulicy Kamiennej	24.06.2011 r.
38	Dla obszaru położonego w Rumi zwanego Stara Rumia	14.10.2011 r.
39	Zmiana dla obszaru położonego w rejonie ulicy Gdańskiej, 3-go Maja, Łużyckiej	22.12.2011 r.
40	Zmiana "Pierzeja Dąbrowskiego" - obszar ograniczony ulicami Dąbrowskiego, Gdańską, Wileńską, Warszawską i Marynarską.	22.12.2011 r.
41	Zmiana dla części dzielnicy Szmelta dla ustaleń ogólnych planu i zapisów szczegółowych w części stref A.9.MN i A.21.MN	13.03.2012 r.
42	Zmiana miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego nr 7, 12, 26 - dla zapisów dotyczących UKE	13.03.2012 r.
43	Dla obszaru położonego w rejonie ul. Żwirowej	23.05.2012 r.
44	Dla obszaru zwanego "Jeziorna"	02.11.2012 r.
45	Zmiana dla obszaru w rejonie ulic Gdańskiej, Gdyńskiej, Łokietka dla strefy 13ZI i części stref 1.MN i 003.KL.	07.11.2012 r.
46	Zmiana miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego - Biała Rzeka II	10.01.2013 r.
47	Zmiana miejscowego planu dla terenów położonych pomiędzy ulicami Gdańskiej, Dębogórskiej, Gdyńskiej, i Łokietka dla stref 16.MW,U; 17.MW,U; 18.MW,U; 19.MW,U; 20.MW, U.	22.05.2013 r.
48	Zmiana miejscowego planu dla obszaru położonego pomiędzy ulicami Kosynierów, Żwirki i Wigury, Grunwaldzką, granicą działki 213/26 obr. Nr 10, ulicą Kapitańską, ulicą Cegielnianą i granicami z Trójmiejskim Parkiem Krajobrazowym dla części strefy E5.MN	28.05.2013 r.

49	Zmiana dla terenu pomiędzy ulicami Gdańską, Dąbrowskiego, Piłsudskiego, Wybickiego, Derdowskiego, Gdyńską i Częstochowską dla strefy 30MW	28.04.2014 r.
50	Zmiana dla obszaru w rejonie ul. Żwirowej dla strefy 12.MN	18.06.2014 r.

Źródło: [<http://bip.rumia.pl/?id=486>].

III. 4. Infrastruktura techniczna:

III. 4. 1 Sieć i układ komunikacyjny

Miasto Rumia - jak już wielokrotnie wspomniano – jest atrakcyjnie położone pod względem komunikacyjnym. Przez Rumię przebiega wiele tras komunikacyjnych, magistrala kolejowa Gdańsk–Szczecin oraz droga krajowa nr 6. Częstotliwość przejeżdżających w Rumi samochodów w okresie letnim to ponad 40 tys. pojazdów dziennie. Podobnie jak w innych miastach trójmiejskiej aglomeracji, także przez Rumię przejeżdża Szybka Kolej Miejska (kursy co 12 minut w dni powszednie w godzinach szczytu). Rumia ma wspólną komunikację miejską z Gdynią. Odległość od terminalu promowego wynosi 8 km, morski port pasażerki oddalony jest od miasta o 11 km, a lotniczy Gdańsk-Rębiechowo o 24 km. Około 69% dróg miejskich posiada utwardzoną nawierzchnię (dla porównania w powiecie dróg o takim standardzie nawierzchni jest 27,9%, a w całym województwie – 29%)⁴⁶.

Potrzeby infrastruktury komunikacyjnej obejmują stworzenie sieci dróg zbiorczych, lokalnych i dojazdowych, wybudowanie północnej obwodnicy miasta. Zgodnie z Lokalnym Programem Rewitalizacji Obszarów Miejskich dla Rumi, rozpoczęcie inwestycji drogowych konieczne jest w południowo-zachodnich rejonach miasta, gdzie drogi ulegają największej degradacji⁴⁷. Niezwykle ważną dla Rumi inwestycją będzie budowa Obwodnicy Północnej Aglomeracji Trójmiejskiej.

Tabela 20 Drogi w Rumi

Wyszczególnienie	Długość (w km)	Udział (w %)
Drogi ogółem	141,561	100,0
krajowe	5,53	3,9
wojewódzkie	4,066	2,9
powiatowe	25,588	18,1

⁴⁶ Lokalnym Programem Rewitalizacji Obszarów Miejskich dla Rumi, s. 17.

⁴⁷ Tamże.

utwardzone	23,251	90,9
nieutwardzone	2,337	9,1
gminne	106,377	75,1
utwardzone	40,377	38,0
nieutwardzone	66,00	62,0

Źródło: Lokalny program rewitalizacji obszarów miejskich dla miasta Rumi. Opracowanie na podstawie danych Wydziału Inżynierii Miejskiej Urzędu Miasta w Rumi, s. 17.

III. 4. 2 Gospodarka wodnokanalizacyjna

Rumia położona jest na granicy Głównych Zbiorników Wód Podziemnych nr 110 Pradolina Kaszubska i nr 111 Subniecka Gdańska. Pierwszy z nich obejmuje część Pradoliny Redy-Łeby od miejscowości Strzebielino i Meander Kaszubski. Większa jego część leży w powiecie wejherowskim. Zasoby zbiornika to ok. 12246 m³/h. Drugi zbiornik obejmuje obszar północno-wschodniej części Pojezierza Kaszubskiego, Żuław Gdańskich i wschodnią część Pradoliny Kaszubskiej. Powierzchnia zbiornika wynosi ok. 1000 km², zasoby zbiornika wynoszą 4580 m³/h⁴⁸.

Jak już wspomniano wcześniej, miasto leży nad rzeką Zagórską Strugą, która płynie w kierunku północno-wschodnim. Na sporym odcinku ma charakter rzeki górskiej, meandruje silnie w dzielnicach Szelczie i Zagórze. Na rzece znajdują się stawy hodowlane pstrągów.

Długość sieci kanalizacyjnej wg Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Rumia na lata 2004-2011 w dniu 31.12. 2003 r. wynosiła 148,9 km. Z sieci korzysta 91% mieszkańców Rumi (tj. 39450 osób). Sieć kanalizacyjna należy do Głównego Kolektora Sanitarnego Wejherowo – Reda - Rumia. W odległości 2 km od miasta działa grupowa mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków „Dębogórze” (gmina Kosakowo, powiat pucki), która odprowadza ścieki do Zatoki Puckiej. Ścieki przemysłowe poddawane są podwójnej filtracji i filtracji dodatkowej przez zrzutem do kanalizacji miejskiej.

Sieć wodociągowa obejmuje obecnie 99,3% miasta i jej długość wynosi 203,2 km. Mieszkańców w wodę zaopatruje Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Gdyni z ujęć Reda i Rumia-Janowo. Jakość wód odpowiada wymaganiom sanitarnym. Zużycie wody wg danych z 2002 r. wynosiło 5700 m³, co w przeliczeniu daje 130 l/ dobę.

⁴⁸ Program Ochrony Środowiska dla Miasta Rumia na lata 2004 – 2011, s.8-9.

III. 4. 3 Gospodarka odpadami

Od 2013 r. w całym kraju zaczął obowiązywać nowy system gospodarowania odpadami. Najważniejszym celem zmian systemu miało być zwiększenie poziomu recyklingu oraz odzyskiwania odpadów zbieranych w formie ich segregacji. W Rumi segregację odpadów wprowadzono już w 2003 roku. Kolejnym celem gospodarki odpadami ma być zlikwidowanie zjawiska nielegalnego wyrzucania odpadów. Odpowiedzialność za odbiór i gospodarkę odpadami ponosi według nowej ustawy gmina, za co od mieszkańców pobiera opłaty.

W Rumi jako metodę ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przyjęto iloczyn liczby mieszkańców zamieszkujących nieruchomość oraz stawki opłaty. Uzasadnienie wybrania tej metody przez władzę Rumi jest następujące: „Główną zaletą wybranej metody jest spełnienie zasady «zanieczyszczający płaci». Metoda ta wydaje się być najbardziej sprawiedliwa i zrozumiała dla mieszkańców. Zgodnie z dyspozycją ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gdy odpady komunalne nie są zbierane i odbierane w sposób selektywny, stawka opłaty jest wyższa. Przyjęcie stawki o 73% wyższej, powinno być wystarczającą zachętą do prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów przez mieszkańców i pozwoli na osiągnięcie wymaganych ustawowo poziomów odzysku”.

Od 1. 07. 2013 r. firmą obsługującą wywóz odpadów komunalnych jest Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o. o. Odpady trafiają do RIPOK Eko Dolina Sp. z o.o. w Łęczycach. Spółka ta została założona przez 7 gmin wraz z Komunalnym Związkiem Gmin „Dolina Redy i Chylonki”. Obsługuje ok. 460 tys. mieszkańców, w tym mieszkańców Rumi. Spółka podaje, iż jej cel to efektywna gospodarka odpadami, co oznacza, że w Zakładzie dba się o jak największy odzysk, przekazanie ich do rzetelnych recyklerów i pełne unieszkodliwianie tych odpadów, które nie nadają się do odzysku⁴⁹. Od 1. 01. 2014 r. w Rumi nie uległy zmianie opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

⁴⁹ www.ekodolina.pl za: [<http://um.rumia.pl/nowy-system-gospodarowania-odpadami-komunalnymi-4/>]

IV. Jakość życia w Rumi na podstawie badań mieszkańców

W ramach prac nad strategią przeprowadzono badania jakości życia mieszkańców. Celem badania była wieloaspektowa diagnoza jakości życia mieszkańców Rumi. Badania objęły szeroki zakres zjawisk: jakość usług publicznych, infrastruktury, bezpieczeństwo, kapitał społeczny, tożsamość lokalną i integrację społeczną, główne problemy mieszkańców i ich oczekiwania związane z nową Strategią Rozwoju Rumi na lata 2015-2030. Kwestia jakości życia związana jest z trzema aspektami egzystencji:

- standardem życia,
- czynnikami subiektywnymi,
- czynnikami intersubiektywnymi.

Zaprezentowany raport z badań pozwala na następujące wnioski:

1. Sytuacja życiowa większości mieszkańców Rumi jest dobra. Zdecydowana większość badanych może pochwalić się bardzo dobrym (43,4%) lub dobrym (36,4%) stanem zdrowia. Zły stan zdrowia zadeklarowało łącznie 20,6% badanych – w tym bardzo zły, czyli uniemożliwiający pracę – 5,6%. Ponad 2/3 badanych pozostaje w związku małżeńskim bądź związku nieformalnym. Siedmioro na dziesięcioro respondentów posiada dzieci. Pewna grupa rodzin zmaga się z poważnymi problemami rodzinnymi. Co szósta osoba przeżyła w ostatnim czasie „ciężką chorobę w rodzinie”, a co dziesiąta - „śmierć w rodzinie”. Co dwudziestą rodzinę w ostatnim czasie spotkało bezrobocie bądź problemy finansowe.

2. Niemal połowa badanych, którzy mają pracę (47%), pracuje w Rumi, a pozostali w innych miejscowościach w Polsce lub za granicą (co setny). Wśród innych miast, w których najczęściej pracują, czołową pozycję zajmuje Gdynia (2/3 pracujących poza Rumią); co szósty badany z tej kategorii pracuje w Gdańsku, a co dziesiąty w Wejherowie. Również osoby niepracujące (tj. bezrobotni, emeryci i renciści) jako ostatnie miejsce pracy najczęściej wskazywali Rumię (31%) i Gdynię (48%). Co ciekawe, w odniesieniu do „innych” mieszkańców miasta, badani znacznie częściej są przekonani, iż pracują oni w „innej miejscowości” niż Rumia.

3. Status materialny respondentów jest dobry. Głównym źródłem utrzymania badanych są wynagrodzenia otrzymywane z tytułu umów o pracę (37,6%), często występuje również emerytura (28,6%), umowy zlecenia (11%) i renta (10%). Co szósty badany (16%) jest „na utrzymaniu innych osób”. Mieszkańcy Rumi uzyskują przeważnie dochody od 701 do 1500 zł netto na osobę w rodzinie (44,1%). Poniżej 700 zł (umowna granica minimum socjalnego) na członka rodziny uzyskuje 12,1% respondentów. W przedziale od 1501 do 2000 zł netto na osobę w rodzinie kształtują się dochody co czwartego gospodarstwa domowego.

4. Ocena infrastruktury miejskiej jest bardzo dobra w 2 analizowanych dziedzinach: dostępność banków i firm ubezpieczeniowych oraz dostępność sklepów i placówek handlowych. Noty „dobre” otrzymało 6 dziedzin: 1) dostępność mieszkań, 2) pubów, kawiarni, restauracji, 3) miejsc w żłobkach, przedszkolach, 4) działek budowlanych, 5) jakość transportu zbiorowego, 6) dostępność terenów rekreacyjnych. Noty neutralne otrzymały 2 dziedziny: jakość oraz dostępność usług medycznych.

Negatywnie są oceniane przez mieszkańców: jakość chodników, jakość dróg, a także dostępność miejsc pracy.

1. Oceny infrastruktury sanitarnej w Rumi są dobre w przypadku 6 elementów i neutralne w przypadku 3 elementów. Żaden z diagnozowanych elementów nie otrzymał noty negatywnej. Elementy dobrze oceniane, to: jakość instalacji elektrycznej, gazowej, wodociągowej i kanalizacyjnej, oświetlenie ulic, gospodarka odpadami (wywóz śmieci) i jakość wody pitnej. Oceny neutralne otrzymały: czystość powietrza, miejsc publicznych i jakość instalacji deszczowej .

2. Jakość pracy instytucji publicznych w Rumi jest dobrze oceniana w przypadku 3 instytucji. Najlepiej ocenianą instytucją jest Miejski Dom Kultury. Dobrą notą charakteryzują się również: biblioteka publiczna oraz Urząd Miasta. Z kolei oceny neutralne dotyczą organizacji pozarządowych, policji oraz Straży Miejskiej.

3. Zdecydowana większość mieszkańców Rumi czuje się w swoim mieście bezpiecznie (88,2%). O tym, że w mieście znajdują się miejsca niebezpieczne, które należy objąć monitoringiem lub regulacją, przekonanych jest 26,9% badanych. Najbardziej niebezpiecznymi miejscami są parki miejskie oraz dworzec kolejowy i jego okolice.

4. Ze swoim miastem identyfikuje się (tzn. czuje się związanym i lubi je) 84% respondentów. Takiego związku nie odczuwa 7%, a nie potrafi tego określić 9% badanych.

5. Treści tożsamości lokalnej są zawsze cenione i powiązane z danym miejscem: wydarzenia, osoby i miejsca. Wydarzenia kulturalne lub sportowe wskazało jedynie 18% mieszkańców Rumi, cenione osoby – 11,4%, a cenione miejsca 31,4%. Świadczy to o zubożonej treści tożsamości lokalnej.

6. Zainteresowanym historią miasta jest co czwarty badany, a poparcie dla pomysłu upamiętnienia dziedzictwa historycznego Rumi wyraziło aż 60% badanych.

7. Relacje międzyludzkie (sąsiedzkie) w Rumi są bardzo dobre. Najliczniejsza grupa badanych wskazała na relacje przyjacielskie (45,5%). Wiele osób wskazało na relacje oparte na współpracy (25,5%). Relacje obojętne wskazało 26,8%, a negatywne – jedynie 2,4%.

8. Społeczność Rumi jako zintegrowaną wspólnotę lokalną postrzega 43,4% badanych. Przeciwnego zdania jest co czwarty respondent, a 31,8% nie ma zdania w tej kwestii.

9. W celu zdiagnozowania „poczucia zagrożenia z zewnątrz” zadano respondentom pytania o to, czy obawiają się, że w najbliższych latach Rumia zostanie zmarginalizowana przez inne miasta (np. Gdynię, Wejherowo) np. pod względem lokalizowanych inwestycji. Obawę taką wyraził co piąty badany, a przeciwnego zdania było 68,3%. Co dziesiąty respondent stwierdził, że jest mu to obojętne.

10. Połowa mieszkańców Rumi wskazuje na poważne problemy w mieście. Najczęściej dotyczą one infrastruktury miejskiej (jakości dróg i chodników).

11. Regularny udział w wyborach samorządowych deklaruje 2/3 badanych. Nieregularnie bierze w nich udział 15,8%, a 16,6% nie bierze w nich udziału wcale.

12. Ocena Rady Miejskiej jest neutralna (z niewielką przewagą not pozytywnych). Najwyższą notę otrzymała ocena ogólna. Nieco gorzej zostały ocenione inne opinie o Radzie Miejskiej: sprzyja rozwojowi miasta, rozwiązuje problemy mieszkańców, godnie reprezentuje mieszkańców.

13. Rumianie dobrze oceniają pracę Urzędu Miasta. Najwyższą notą charakteryzuje się ocena ogólna tej instytucji. Niewiele niższe poparcie otrzymały opinie o tym, że Urząd terminowo załatwia sprawy, dobrze traktuje interesantów, ma w swoim składzie kompetentnych urzędników.

14. O tym, że mają realny wpływ na sprawy Rumi jest przekonanych jedynie 14,4% mieszkańców tego miasta, a aż $\frac{3}{4}$ badanych uważa, że nie ma takiego wpływu. Z drugiej strony, niemal połowa rumian taki wpływ chciałaby mieć.

15. W grupie 16 celów, jakie mogłyby zostać zrealizowane w ramach Strategii Rozwoju Miasta Rumia na lata 2015-2030 dziewięć celów otrzymało rangę zbliżoną do wartości 4 lub wyższą (co oznacza duży stopień akceptacji), a pozostałe 7 rangę niższą. Najbardziej oczekiwanym celem jest budowa nowych dróg lokalnych. Kolejne pod względem rangi cele z indeksem powyżej 4 (czyli priorytety), to: ochrona środowiska naturalnego, budowa nowego ratusza i Centrum Kultury, rozwój usług medycznych, rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej, nowa organizacja ruchu drogowego .

Na podstawie zaprezentowanych wniosków można zaproponować na lata 2015-2030 następujące rekomendacje:

1. Ponieważ połowa mieszkańców miasta mających zatrudnienie pracuje poza Rumią, należy rozwijać komunikację z Gdynią, Gdańskiem i Wejherowem. Celem nadrzędnym powinno być także rozwijanie sieci usług na terenie miasta, co pozwoliłoby większej grupie mieszkańców na podjęcie pracy blisko miejsca swojego zamieszkania.

2. Należy poprawić jakość dróg miejskich i chodników.
3. Należy objąć monitoringiem lub wzmocnić monitoring parków miejskich, dworca kolejowego i ich okolic.
4. Należy wspierać lokalną kulturę w celu wypełnienia zubożonej treści tożsamości lokalnej (np. poprzez publikacje o charakterze historycznym czy organizację imprez kulturalnych, których celem byłaby promocja lokalnych wydarzeń, osób i miejsc).
5. Należy wspierać organizacje pozarządowe i udział mieszkańców Rumi w decydowaniu o losach miasta.
6. Priorytetami nowej strategii powinny być: rozwój sieci drogowej, ochrona środowiska, budowa nowego ratusza i Centrum Kultury Lokalnej, rozwój usług medycznych, rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej.

W ramach prac przeprowadzono również badania jakościowe, których efektem był raport powstały w kwietniu 2014 roku. Przedstawia podsumowanie indywidualnych wywiadów pogłębionych, przeprowadzonych z liderami społecznymi miasta Rumi. Podczas wywiadów liderzy przedstawiali wizję rozwoju miasta, odnosząc się do jego mocnych i słabych stron oraz przedstawiając najważniejsze, ich zdaniem, cele strategiczne konieczne do zrealizowania w ciągu najbliższych lat. Podczas wywiadów poruszone zostały również kwestie związane z integracją i przywiązaniem do miejsca zamieszkania. Najważniejsze wnioski i oczekiwania, które były wynikiem tych badań zaprezentowano poniżej.

Za inwestycje, które należy zrealizować w ciągu najbliższych lat liderzy uznali:

- rozbudowę/reorganizację infrastruktury drogowej;
- nową organizację ruchu na drogach przelotowych, budowę OPAT-u, skomunikowanie miasta – budowę drugiego przejazdu pod torami,
- utwardzenie dróg lokalnych – kontynuacja Programu Inicjatyw Obywatelskich,
- lepsze skomunikowanie z Trójmiastem i miastami powiatu wejherowskiego;
- organizację większej liczby połączeń SKM (szczególnie wieczornych i weekendowych);
- stworzenie centrum miasta: wskazywano na różne koncepcje: większość liderów popiera wykorzystanie obecnej infrastruktury – centrum jako rozszerzenie ulic Dąbrowskiego i Starowiejskiej, połączone z deptakiem, uporządkowanie przestrzeni – np. usunięcie reklam;
- zagospodarowanie zieleni;
- stworzenie większej liczby miejsc rekreacji dla mieszkańców i przyjezdnych;
- budowę tras rowerowych skomunikowanych z innymi miastami powiatu;

- budowę tras spacerowych z wykorzystaniem potencjału lasu oraz Zagórskiej Strugi;
- ujednoczenie architektury;
- wprowadzenie planów zagospodarowania miasta opracowanych przez specjalistów (liderzy zwracali uwagę na brak spójności architektonicznej, która spowodowana jest według nich brakiem kontroli nad inwestycjami: powstawaniem budynków wielorodzinnych w dzielnicach domów jednorodzinnych, zaniedbaniem budynków zlokalizowanych przy głównych ulicach miasta, brakiem miejsc/elementów, które mogłyby charakteryzować Rumię).

W oczach niektórych liderów inwestycją priorytetową jest również przebudowa (lub budowa nowego) budynku Urzędu Miasta. W tej kwestii jednak opinia liderów była podzielona. Część z nich uważa to za jeden z priorytetów, część za potrzebę drugiego rzędu, trzy osoby uznały ten pomysł za bezzasadny.

Rzadziej wspomniana była budowa Centrum Kultury, czy hali widowiskowej, gdzie mogłyby funkcjonować organizacje pozarządowe, zapewnione by było miejsce, w którym zgromadzić mogłoby się ponad 300 osób (więcej niż w MDK Janowo – obecnie 200 osób), organizowano by zajęcia dla młodzieży (obecnie nie ma podmiotów, które oferowałyby młodzieży: warsztaty, kursy rozwijające ich umiejętności).

Poproszeni o przedstawienie wizji rozwoju Rumi w perspektywie 5 lat, liderzy wykazywali się sceptycyzmem. Większość z nich wyraziła wątpliwość w możliwość zajścia jakichkolwiek poważniejszych zmian w mieście. Rozwój w tym czasie powinien być ukierunkowany na polepszenie stanu dróg lokalnych, nie tylko stosowaniu płyt jumbo, które czterech liderów uznało za niepotrzebną inwestycję, budowę dróg o standardzie pozwalającym na ich przetrwanie w dalszej perspektywie.

Dziesięć - i piętnastoletnia perspektywa dawała w oczach respondentów więcej możliwości rozwoju. Po upływie tego czasu widzieli w Rumi centrum, wybudowaną Obwodnicę Północną, ratusz oraz większą liczbę miejsc przeznaczonych do uprawiania sportu i rekreacji. Wskazywali również na rozbudowę infrastruktury gastronomicznej oraz utworzenie nowych miejsc spotkań.

Strategia rozwoju, w oczach liderów społecznych, powinna być ukierunkowana na wykorzystanie potencjału miasta, który warunkowany jest zarówno przez położenie geograficzne, jak i bliskość Trójmiasta.

Kluczowym przedsięwzięciem jest lepsze skomunikowanie Rumi oraz udrożnienie ruchu drogowego w obrębie miasta (dzięki realizacji planów budowy obwodnicy oraz polepszeniu stanu dróg lokalnych). Jest to kwestia ważna zarówno dla zwolenników rozwoju

miasta jako spokojnego, pełnego zieleni i terenów rekreacyjnych miejsca odpoczynku dla pracujących poza nim mieszkańców, jak również liderów, którzy jako priorytet wskazywali rozwój gospodarczy miasta (opierający się na przyciągnięciu nowych przedsiębiorców).

Zastanawia również przekonanie liderów o małym prawdopodobieństwie widocznego rozwoju miasta w ciągu najbliższych 5 lat. Takie stwierdzenia mogły być uzasadnione trudnościami w podejmowaniu decyzji ważnych dla miasta ze względu na konflikty pomiędzy przedstawicielami władz samorządowych oraz brakiem możliwości zdobycia potrzebnych do rozwoju środków finansowych.

Analiza materiału wskazuje na to, że widzą oni potrzebę w usprawnieniu procesów decyzyjnych władz miasta.

V. Analiza SWOT

<p style="text-align: center;">Mocne strony</p> <ul style="list-style-type: none"> - położenie geograficzne – bliskość morza, - dobry stan zdrowia mieszkańców, - względnie wysoki poziom bezpieczeństwa, - spadek liczby wykroczeń po wprowadzeniu monitoringu w mieście, - dobra sytuacja ekonomiczna mieszkańców, - dobry stan infrastruktury sanitarnej i włączenie Rumi do scentralizowanego systemu infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, - położenie na węźle komunikacji kolejowej Gdańsk- Szczecin, - mniejsza od średniej powiatu wejherowskiego liczba osób w wieku nieprodukcyjnym w stosunku do osób w wieku produkcyjnym, - duży poziom lesistości, - atrakcje turystyczne (punkty widokowe, kaktusiarnia), - atrakcyjne tereny zielone, np. Góra Markowca, dolina Zagórskiej Strugi, - otoczenie – Trójmiejski Park Krajobrazowy (walor przyrodniczy i turystyczny), - aktywna działalność Miejskiego Domu Kultury, - bogata oferta sportowa i rekreacyjna, - bogata historia, - atmosfera małego miasteczka. 	<p style="text-align: center;">Słabe strony</p> <ul style="list-style-type: none"> - zła jakość infrastruktury komunikacyjnej (drogi, chodniki), - niewystarczająca liczba ścieżek rowerowych i brak parkingów rowerowych, - niski poziom poczucia tożsamości lokalnej, - mała liczba zabytków, - niewystarczające zaplecze infrastruktury kulturalnej w stosunku do potrzeb mieszkańców, - wzrost liczby osób korzystających z pomocy społecznej, - brak ścisłego centrum miasta, które stanowiłoby punkt życia społecznego, - droga krajowa przebiegająca w sposób kolizyjny przez miasto i związane z nią zanieczyszczenie środowiska i hałas, - brak dużego podmiotu gospodarczego na terenie miasta, co oznacza także brak dużego pracodawcy; duża liczba małych podmiotów, które nie są w stanie przetrwać wahań koniunktury.
<p style="text-align: center;">Szanse</p> <ul style="list-style-type: none"> - bliskość Gdyni, Gdańska i innych ośrodków 	<p style="text-align: center;">Zagrożenia</p> <ul style="list-style-type: none"> - stały spadek dzietności na przestrzeni lat,

<p>miejskich,</p> <ul style="list-style-type: none"> - położenie przy drodze krajowej nr 6, - położenie w kształtującym się Trójmiejskim Obszarze Metropolitalnym, - obszar ciągłego zainwestowania, - wzrost liczby mieszkańców Rumi, - wzrost liczby urodzeń w porównaniu z danymi dotyczącymi całego powiatu wejherowskiego, - wzrost liczby uczniów, - wzrost liczby podmiotów gospodarczych, - środki z funduszy europejskich, - budowa OPAT, - nastawienie władz samorządowych na współpracę z innymi jst. 	<ul style="list-style-type: none"> - konkurencyjne duże ośrodki miejskie, np. Gdynia, - zatrudnianie się mieszkańców poza Rumią, - zanieczyszczenie powietrza (negatywny wpływ gł. na turystykę), - hałas komunikacyjny, - wzrost liczby osób korzystających z pomocy społecznej, - niski, ale dający się zauważyć, wzrost liczby przestępstw, - wzrost liczby osób w wieku emerytalnym, - brak atrakcyjnej oferty dla inwestorów, - bliskość obiektów przemysłowych i węzłów komunikacyjnych Gdyni.
--	---

VI. Struktura Strategii Miasta Rumia

VI. 1 Wizja miasta

Przeprowadzona diagnoza stanu miasta Rumi w różnych aspektach polityki miejskiej oraz badania jakości życia, stanowią podstawę do sformułowania wizji rozwoju. Określenie pożądanego przez mieszkańców obrazu gminy pozwala bowiem na określenie celów rozwojowych, a później także zaprojektowanie konkretnych zadań. To społeczność lokalna definiuje, jak wygląda pożądaný przez nią i dla niej atrakcyjny obraz gminy, którego urzeczywistnienie będzie misją władz miejskich.

Wizja nie ogranicza się jedynie do wyobrażeń gminy w bliższej lub dalszej przyszłości. To także wyraz aspiracji lokalnej społeczności oraz władz. Odnosi się do rangi, atrakcyjności, efektów wykorzystania atutów i szans pochodzących z otoczenia, eliminacji zagrożeń oraz ograniczania znaczenia problemów rozwojowych o charakterze wewnętrznym.

Tworząc wizję, należy odpowiedzieć na kilka pytań, m.in.:

- jakimi cechami gospodarczymi czy społecznymi powinna charakteryzować się gmina w określonym czasie?
- jakie są oczekiwania mieszkańców wobec gminy?
- jaka wizja może motywować mieszkańców do podejmowania działań na rzecz swojej wspólnoty?
- jakie produkty/usługi/dziedziny mogą zwiększać atrakcyjność gminy dla podmiotów z otoczenia?
- jakie produkty/usługi/dziedziny mogą sprzyjać wzrostowi konkurencyjności gminy?

W przypadku Rumi zdecydowano się na krótką i konkretną wizję, która wskazuje najważniejsze obszary funkcjonowania gminy:

**RUMIA MIASTEM AKTYWNYM GOSPODARCZO,
OFERUJĄCYM WYSOKI STANDARD ŻYCIA,
PRZYJAZNYM MIESZKAŃCOM I TURYSTOM.**

VI. 2 Cele strategiczne i cele operacyjne

Cel Strategiczny

Wzmocnienie potencjału gospodarczego Rumi

Działalność gospodarcza zlokalizowana i prowadzona na terenie miasta ma ogromne znaczenie dla jego rozwoju. Na gospodarkę lokalną (w tym wypadku – miejską) wpływają przedsiębiorstwa (branże, w których funkcjonują, liczba pracowników, rozmieszczenie, wielkość, struktura własności), należące do nich nieruchomości oraz finanse (rozumiane w tym wypadku jako przychody i wydatki miejskie, kapitał prywatny oraz rynek lokalny).

Oceniając stan gospodarki lokalnej, należy więc badać wpływ funkcjonowania podmiotów gospodarczych na jakość i warunki życia mieszkańców, wynikające m.in. z wysokości dochodów miasta i mieszkańców. Należy jednak pamiętać także, że coraz większe znaczenie poza kwestiami ekonomicznymi, zyskuje ekologia i problemy związane z eksploatacją środowiska.

Wśród najistotniejszych czynników wpływających na kształtowanie zrównoważonego rozwoju ekonomicznego, wymienić można spadek bezrobocia, zwiększenie samodzielności ekonomicznej miasta, ograniczenie wzrostu dużych przedsiębiorstw przemysłowych, mogących negatywnie oddziaływać na środowisko, sprzyjanie powstawaniu i rozwojowi nieuciążliwych małych i średnich przedsiębiorstw, wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii czy funkcjonowanie niezawodnych środków transportu zbiorowego o dużej częstotliwości kursów.

Cel operacyjny

Podniesienie poziomu lokalnej przedsiębiorczości oraz atrakcyjności inwestycyjnej Gminy Rumia

Tytuł celu operacyjnego	Podniesienie poziomu lokalnej przedsiębiorczości oraz atrakcyjności inwestycyjnej Gminy Rumia
Opis	Rozwój przedsiębiorczości, pojmowanej zarówno w kategoriach społecznych, tj. ludzkiej aktywności, jak i gospodarczych, jest niezbędnym warunkiem ogólnego rozwoju przynoszącego poprawę bytu lokalnej społeczności i ważnym celem działania władz lokalnych. Rozwój przedsiębiorczości powinien być rozpatrywany

	<p>w szerszym kontekście różnych elementów składających się na ogólny efekt rozwoju lokalnego. Te elementy lokalne to: środowisko, kultura, społeczność, gospodarka i władza. Władze lokalne mają pewien wpływ na stworzenie warunków rozwoju przedsiębiorczości. Gmina posiada w ramach swych kompetencji instrumenty, za pomocą których może oddziaływać na lokalne życie gospodarcze.</p> <p>Przede wszystkim może przy pomocy posiadanych środków finansowych tworzyć infrastrukturę dla inwestycji poprzez uzbrajanie terenów przeznaczonych pod te inwestycje lub w celu pobudzenia aktywności stworzyć inkubator przedsiębiorczości. Zgodnie z obowiązującym <i>Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rumi</i>, pod inwestycje o charakterze produkcyjnym (i ewentualnie także usługowym) przeznaczono tereny położone na północ od projektowanej drogi OPAT oraz w pobliżu terenów kolejowych. Powierzchnia terenów inwestycyjnych, jakimi dysponuje miasto to ok. 80 ha, które zostały w studium przeznaczone na działalność magazynową, produkcyjną czy jako bazy i składy.</p> <p>Inkubator ma na celu zapewnienie preferencyjnych warunków startu i rozwoju nowo powstającym firmom. Głównym motywem jego założenia jest podjęcie działalności na rzecz tworzenia nowych miejsc pracy oraz pobudzenie lokalnych inicjatyw gospodarczych. Cel priorytetowy to zwiększenie szans zaistnienia i utrzymania się na rynku w pierwszych, najtrudniejszych latach działalności. Funkcjonowanie inkubatora może opierać się na konkursach dla podmiotów ubiegających się o wsparcie – składają one wniosek, opisując swój pomysł na przedsięwzięcie. Dopiero po etapie selekcji wybrana zostaje większa grupa podmiotów, które następnie tworzą biznesplany. Ostatni etap to spotkanie z inwestorami, którzy wybierają projekt, mający wg nich największe szanse na powodzenie i otrzymujący wsparcie finansowe.</p> <p>Do rozważenia pozostaje fakt umiejscowienia na terenie miasta podstrefy Pomorskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Przyczynić się to może do rozwoju i korzystnego ukierunkowania szkolnictwa</p>
--	--

	<p>zawodowego, z kolei przedsiębiorcy otrzymaliby fachowe doradztwo oraz system ulg i preferencji podatkowych.</p> <p>Innym instrumentem jest oddziaływanie na zjawiska gospodarcze przy wykorzystaniu systemu podatków i płat. Może on przyjąć formę wydzierżawienia lokali gminnych małym przedsiębiorcom za 1 zł przez pewien okres czasu czy obniżenia wysokości podatku od nieruchomości w zależności od tego, jak długo nowo zakładana firma będzie funkcjonowała na terenie gminy bądź ilu pracowników zatrudni w kolejnych latach.</p> <p>Oczywiście bardzo ważnym elementem, bez którego nie można planować rozwoju gospodarki lokalnej, jest promocja. Przedmiot działań promocyjnych to produkt gminy. Podejmując się promocji własnej gminy, należy myśleć, odczuwać i działać marketingowo. W wyniku rosnącej walki konkurencyjnej pomiędzy gminami i regionami coraz więcej ośrodków jest zmuszonych traktować samych siebie jako produkt i dążyć do sprzedania się na rynku. Na podstawie literatury naukowej można stwierdzić, że produkty miasta obejmują następujące elementy:</p> <ul style="list-style-type: none">– zasadnicze (nuclear) – lokalna gospodarka, miasto jako całość składająca się ze struktury fizycznej, funkcji, działalności, atmosfery oraz symbolicznych wartości zawartych w nazwie, z nią związanych i kojarzonych;– wspomagające (contributory) – specyficzne usługi, udogodnienia czy wartości dostępne właśnie w tym miejscu. <p>Te elementy oferty zapewnią skuteczną promocję.</p> <p>Do promowania Rumi jako miasta przyjaznego inwestorom, wykorzystane mogą zostać targi nieruchomości w Cannes. Warto podtrzymywać współpracę w Gdańskim, który wystawiał się tam razem z gminami zrzeszonymi w Gdańskim Obszarze Metropolitalnym. Korzyści z wdrożenia celu operacyjnego:</p> <ul style="list-style-type: none">- przyrost miejsc pracy,- zwiększenie bazy podatkowej, czyli sumy opłat i podatków wpływających do budżetu lokalnego z tytułu prowadzonej na danym terenie działalności gospodarczej,- pojawienie się inwestycji zaspokajających różne lokalne potrzeby,
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - lokalna gospodarka stanowiąca fundament społeczeństwa obywatelskiego (spoiwo więzi społecznych, niezależność, tworzenie miejscowych elit), - przyciąganie inwestycji, programów i dotacji, które są motorem dynamicznego rozwoju, - aktywizacja mieszkańców, czyli ukierunkowanie ich na samodzielne rozwiązywanie problemów, zaspokajanie potrzeb w wyniku inicjatywy i własnej przedsiębiorczości, a nie uzależniania się od urzędowych struktur świadczących pomoc.
Plan działań	Stworzenie inkubatora przedsiębiorczości
	Uzbrojenie terenów inwestycyjnych
	Stworzenie systemu zachęt finansowych dla przedsiębiorców
	Promocja gospodarcza lokalnej przedsiębiorczości i posiadanych terenów inwestycyjnych
Potencjalne zewnętrzne źródła finansowania:	Program Innowacyjna Gospodarka, projektowany RPO dla województwa pomorskiego na lata 2014-2020 (Priorytet inwestycyjny 3.1), COSME

Cel operacyjny:

Poprawa dostępności komunikacyjnej miasta Rumi

Tytuł celu operacyjnego	Poprawa dostępności komunikacyjnej miasta Rumi
Opis	<p>System transportowy w Polsce niestety w dużej mierze nie spełnia ważnego warunku użyteczności, jakim jest spójność. Elementy systemu drogowego nie są ze sobą połączone, drogi szybkiego ruchu nie tworzą zwartych ciągów, a budowane są oddalonymi od siebie odcinkami, trasy kolejowe nie pozwalają na łatwe przesiadanie się, itd. Zrównoważony system transportowy musi być nastawiony na podniesienie spójności terytorialnej oraz poprawę dostępności i efektywności funkcjonowania. Zasada ta odnosi się również do regionalnych czy lokalnych systemów transportu.</p> <p>W wypadku Rumi przede wszystkim należy zwrócić uwagę na budowę spójnych połączeń drogowych między miastem – jako elementem obszaru funkcjonalnego Trójmiasta – oraz najważniejszymi ośrodkami aglomeracji. Dzięki temu wzmożone zostaną kontakty i połączenia między ośrodkami głównymi</p>

	<p>obszaru metropolitalnego a ich obszarem funkcjonalnym. Rdzeń obszaru potrzebuje bowiem mieszkańców obszaru funkcjonalnego przede wszystkim jako pracowników, mieszkańcy ci natomiast korzystają ze świadczonych tam usług edukacyjnych, specjalistycznych usług zdrowotnych czy kulturalnych. W tym celu muszą mieć ułatwiony dostęp do miasta głównego, niezależnie od tego, czy podróżować będą własnym środkiem transportu, czy komunikacją zbiorową.</p> <p>Miasto Rumia musi prowadzić różnego rodzaju działania ukierunkowane na budowę i rozbudowę połączeń komunikacyjnych z Trójmiastem. Należy w tym celu kontynuować współpracę między gminami Gdańskiego Obszaru Metropolitalnego, w tym działania lobbingowe. Oczywiście, ze swojej strony miasto musi prowadzić konkretne inwestycje związane z rozbudową infrastruktury drogowej. Ze względu na coraz większą popularność rowerów jako środków transportu, należy rozbudować również infrastrukturę przystosowaną dla ruchu rowerowego, np. poprzez utworzenie parkingów i sieci ścieżek rowerowych w mieście i poza nim. Odległość między Rumią a Gdynią to ok. 15 km, a więc jest to dystans, który przeciętny rowerzysta bez problemu może pokonać, nie tylko w celach rekreacyjnych. Zatem stworzenie systemu połączonych ścieżek rowerowych, umożliwiających łatwy i bezkolizyjny, a tym samym bezpieczny przejazd, wydaje się istotną inwestycją.</p> <p>Budowa Obwodnicy Północnej Aglomeracji Trójmiejskiej jest niezwykle ważna z punktu widzenia rozwoju Rumi. Droga ta ma mieć charakter ekspresowej, dzięki czemu 14-kilometrowy odcinek między Gdynią i Redą można będzie pokonać bardzo szybko. Na pewno ułatwieniem jest fakt, że na budowie tej drogi zależy kilku innym gminom, np. Gdyni (dla której stanowi szansę na rozładowanie korków) czy Redzie (ze względu na brak alternatywnej trasy prowadzącej na Hel). Nie udało się wpisać tej trasy do Programu Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2020, ze względu na jej lokalny charakter (zgodnie z uzasadnieniem). Konkurencję stanowi w tym wypadku (wpisana do wspomnianego programu) Trasa Kaszubska, która powinna przejąć ruch</p>
--	---

	<p>tranzytowy przechodzący przez Trójmiasto. Nadal pozostają jednak do wykorzystania środki z Regionalnego Programu Operacyjnego, które zgodnie z zamierzeniem samorządu województwa pomorskiego, w dużej mierze zostaną wykorzystane do finansowania działań z zakresu infrastruktury drogowej i kolejowej. Budowa tej trasy może być istotna również ze względu na próbę przejęcia do składowania i magazynowania towarów przyływających do gdyńskiego portu, które z różnych przyczyn nie będą mogły być przewożone koleją. Budowa OPAT-u została wpisana do <i>Strategii Rozwoju Transportu do roku 2020 (z perspektywą do roku 2030)</i> na 40. pozycji (lista projektów dostępna w dokumencie implementacyjnym). Projekt ten zostanie poddany strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko. Jako beneficjenta wskazano Urząd Miejski Gdyni, a całkowity koszt to 1,1 mld zł (w tym ok., 950 mln zł z UE).</p> <p>Istotne jest także zapewnienie połączeń kolejowych realizowanych przez trójmiejską Szybką Kolej Miejską. Jest to wygodny, szybki i stosunkowo tani sposób podróżowania między Rumią a innymi miejscowościami Gdańskiego Obszaru Metropolitalnego. W dni robocze podróżowanie nie sprawia większych problemów – połączenia są dość częste. Zwiększyć ich częstotliwość można w godzinach popołudniowych, w czasie powrotów z pracy (które przecież następują o różnych porach), szkoły czy zajęć pozalekcyjnych, na które uczęszczają uczniowie. Podobnie sytuacja wygląda w soboty i niedziele. Trzeba pamiętać, że wówczas również mieszkańcy obszaru funkcjonalnego podróżują na teren Trójmiasta na zakupy, w celach rozrywkowych czy kulturalnych. Trzeba zapewnić im możliwość dotarcia do Trójmiasta o dowolnej porze, także wieczorami.</p> <p>Korzyści z wdrożenia celu operacyjnego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rumia jako miasto atrakcyjnie logistycznie, - ułatwienie przepływu kapitału, ludzi i usług między Rumią, Wejherowem a Trójmiastem, - zwiększenie atrakcyjności miasta wśród inwestorów.
Plan działań	Działania w celu wzmocnienia połączeń i powiązań komunikacyjnych z Trójmiastem

	Działania na rzecz budowy Obwodnicy Północnej Aglomeracji Trójmiejskiej
	Działania na rzecz zwiększenia połączeń SKM
Potencjalne zewnętrzne źródła finansowania:	Fundusz Spójności, Program Infrastruktura i Środowisko, RPO (np. Priorytet 4.5), ZIT Obszaru Metropolitalnego Zatoki Gdańskiej na lata 2014-2020

Cel operacyjny

Podniesienie atrakcyjności turystycznej i sportowo-rekreacyjnej miasta Rumia

Tytuł celu operacyjnego	Podniesienie atrakcyjności turystycznej i sportowo-rekreacyjnej miasta Rumia
Opis	<p>W Polsce i szerzej – w krajach europejskich, wydatki na rekreację i kulturę sukcesywnie rosną. Co więcej, wysokość środków przeznaczanych na tę sferę życia społecznego w Polsce jest prawie równa wydatkom ponoszonym przez mieszkańców innych państw członkowskich UE. Może to świadczyć o kształtowaniu się nowego stylu życia nastawionego na aktywną rekreację. Jeśli natomiast powstają znamiona zmian w stylu życia, należy wnioskować, że będzie to miało przełożenie na wzrost liczby i zmianę charakteru wyjazdów turystycznych.</p> <p>Należy pamiętać, że turyści mają bardzo różnorodne motywacje do podróżowania: ucieczka od spraw codziennych, relaks, gry i zabawy, pielęgnowanie więzi rodzinnych, podniesienie prestiżu, nawiązanie bądź wzmacnianie więzi społecznych, chęć samorealizacji, spełnianie marzeń, edukacja czy zakupy. W związku z tym przygotowywanie produktu turystycznego należy traktować bardzo szeroko i nie ograniczać się jedynie do kształtowania oferty w zakresie ścieżek krajoznawczych i przyrodniczych czy dbałości o zabytki.</p> <p>Jednocześnie podstawą kształtowania lokalnego produktu turystycznego jest wykorzystanie istniejących zasobów geograficznych czy związanych z historią gminy. W przypadku Rumi należy przede wszystkim zainwestować w budowę oraz rozbudowę szlaków turystycznych i rowerowych. Na terenach leśnych można stworzyć ścieżki przyrodnicze. Turyści preferujący aktywne spędzanie czasu wolnego powinni mieć możliwość bezpiecznego i spokojnego (w odpowiedniej odległości od tras drogowych) dotarcia nad morze oraz do Trójmiasta. Ścieżki rowerowe mogłyby połączyć również Rumię</p>

z Rewą. Jednocześnie coraz większym zainteresowaniem cieszy się Nordic Walking, który uprawiany jest przez osoby w różnym wieku, w związku z czym przygotowywana infrastruktura powinna odpowiadać również na te potrzeby.

Poza wytyczeniem tras, należy zadbać o ich wyposażenie w ławki, na których można odpocząć, kosze na śmieci czy odpowiednie oznakowanie. Wówczas teren Rumi i najbliższych okolic ma szansę stać się miejscem weekendowego wypoczynku mieszkańców aglomeracji trójmiejskiej.

Wykreowanie nowych produktów turystycznych nie jest zadaniem łatwym. Produkt turystyczny obejmować może zarówno miejsce, jak i usługi. W takim ujęciu wiąże się z nim również miejsce w śródki komunikacji, pokój hotelowy, pamiątki z podróży. Rozpatrywać go trzeba również w połączeniu z uczuciami i doznaniem, jakie stają się udziałem turysty. To, co jest istotne dla turysty wybierającego Pomorze, zawiera się w nieskażonym powietrzu, pięknym i zróżnicowanym krajobrazie (lasy, jeziora, morze) oraz nadmorskim położeniu. Wydaje się, że podstawowym produktem z punktu widzenia rozwoju turystyki są ścieżki przyrodnicze dla pieszych i rowerzystów.

Oczywiście, sama budowa infrastruktury nie wystarcza. Niezwykle istotny jest także marketing i promocja wykreowanych produktów. Władze miejskie muszą stworzyć zintegrowany system promocyjny i informacyjny, uwzględniający walory przyrodnicze Rumi - od pomników przyrody poprzez lasy, Górę Markowca, Dolinę Zagórskiej Strugi, turystyczne ścieżki rowerowe prowadzące do zabytków na terenie miasta. Połączenie działań zarówno z zakresu promocji turystyki, jak i ochrony środowiska powinno jednak nastąpić przy współpracy z Trójmiejskim Parkiem Krajobrazowym.

W zakresie rozwoju atrakcyjności rekreacyjno-sportowej celowe jest zakończenie modernizacji obiektów MOSiR-u, budowa nowych boisk treningowych i bieżni lekkoatletycznej, modernizacja boisk już istniejących, a także zwiększenie liczby coraz bardziej popularnych siłowni terenowych. Istniejące miejskie obiekty, takie jak hala widowiskowo-sportowa oraz kryta pływalnia, są maksymalnie wykorzystywane i w perspektywie następnych 15 lat celowa byłaby budowa kolejnych obiektów, np. drugiej pływalni, lodowiska czy hali

	<p>wielofunkcyjnej. Należy także zastanowić się nad dobudowaniem trybunu do obecnej krytej pływalni. Celowe byłoby ułatwienie realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych w trybie partnerstwa publiczno-prywatnego, np. budowa hali tenisowej, lodowiska, kręgielni itp.</p> <p>Korzyści z wdrożenia celu operacyjnego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wzrost potencjału turystycznego miasta, - zerwanie z wizerunkiem miasta zanieczyszczonego i ze względu na komunikację samochodową, - promocja Trójmiejskiego Parku Krajobrazowego, - rozwój bazy i zwiększenie oferty sportowo-rekreacyjnej miasta, co stanowi podstawę rozwoju aktywności mieszkańców, zarówno zrzeszonych w klubach sportowych, jak i osób indywidualnych, - poprawa sprawności fizycznej nie tylko dzieci i młodzieży, ale także dorosłych mieszkańców miasta, - stworzenie bazy dla sportu wyczynowego.
Plan działań	Działania w celu wykorzystania terenów atrakcyjnych krajobrazowo na terenie gminy
	Budowa i rozbudowa ścieżek i szlaków rowerowych czy do nordic walking
	Tworzenie nowych produktów turystycznych
	Prowadzenie zintegrowanych działań promocyjnych i informacyjnych na rzecz pobudzenia ruchu turystycznego
	Modernizacja istniejących obiektów sportowo-rekreacyjnych
	Budowa nowego obiektu sportowego
Potencjalne zewnętrzne źródła finansowania:	Program Infrastruktura i Środowisko, RPO (np. priorytet 6.4)

Cel Strategiczny

Poprawa jakości i warunków życia mieszkańców miasta Rumi

Jakość życia, aczkolwiek trudna do zdefiniowania ze względu na wysoki poziom subiektywizmu, stanowi nadrzędny cel rozwoju każdej jednostki administracyjnej – zarówno na szczeblu gminnym, jak i powiatowym, regionalnym czy wreszcie krajowym. Usługi świadczone mieszkańcom i wszelkim podmiotom z terenu gminy, powinny gwarantować zrównoważony rozwój tej jednostki oraz przekładać się na wysoką jakość życia.

Coraz większe znaczenie mają badania jakości życia, jakie przeprowadza się w gminach. Interpretacja ich wyników przysparza jednak pewnych trudności, ponieważ poza świadczeniem usług publicznych, wpływ na odbiór i ocenę warunków życia mieszkańców,

mają liczne czynniki zewnętrzne, na które gmina nie ma wpływu lub wpływ ten jest bardzo ograniczony. Do takich czynników zaliczyć można chociażby ukształtowanie terenu, ceny energii elektrycznej, klęski żywiołowe czy zmiany prawa krajowego, które determinują kształt lokalnych aktów prawa.

Określając jakość życia, należy także pamiętać, że można definiować ją dwojako: obiektywnie i subiektywnie. Obiektywnie poziom jakości życia będzie wiązał się z poziomem dochodów czy powierzchnią mieszkania w przeliczeniu na osobę. Analogicznie do tego przykładu ujęcie subiektywne jakości życia odnosi się do tego, czy osoba jest usatysfakcjonowana z osiągniętych dochodów bądź posiadanego mieszkania. Pełny obraz jakości życia powinien ujmować oba te podejścia.

Cel operacyjny:

Modernizacja infrastruktury technicznej i poprawa jakości środowiska

Tytuł celu operacyjnego	Modernizacja infrastruktury technicznej i poprawa jakości środowiska
Opis	<p>Obszary (dziedziny) inwestycji infrastrukturalnych w dużej mierze zależą od uwarunkowań lokalnych. Co ciekawe, trudno jednoznacznie określić, jakimi kryteriami kierują się gminy, prowadząc budowy sieci wodociągowych, kanalizacyjnych czy drogowych. Zwykle takie kwestie są regulowane na bieżąco i odpowiadają aktualnie wyrażanym potrzebom. Mimo to mogą tu również decydować kryteria ekonomiczne czy społeczne.</p> <p>W przypadku Rumi do najpilniejszych potrzeb z zakresu budowy infrastruktury drogowej, ale ukierunkowanej przede wszystkim na pieszych, należą: modernizacja oraz budowa chodników w mieście, remont dróg oraz rozmieszczenie ławek (remont m.in. chodników przy ul. Dąbrowskiego, ul. Tysiąclecia, modernizacja zniszczonych chodników także przy punktach usługowych, ławki m.in. na ul. Kosynierów).</p> <p>Funkcjonowanie miejscowości bez infrastruktury i efektywnej gospodarki wodno-ściekowej w obecnych czasach jest wręcz niemożliwe. Dlatego też gospodarka komunalna związana z dostarczaniem wody oraz odprowadzaniem ścieków jest jedną z najważniejszych. Gospodarkę wodno-ściekową na terenie Rumi prowadzi Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji (PEWIK) Sp. z o.o. w Gdyni. Spółka na bieżąco prowadzi inwestycje</p>

	<p>związane z rozbudową sieci. Co jednak równie istotne, należy wymieniać zużyte urządzenia oraz modernizować te, które jeszcze nie są zbyt wysłużone.</p> <p>To, w jakim stanie technicznym znajdują się budynki (zwłaszcza ich energochłonność), znajduje odzwierciedlenie we wskaźniku rocznego zapotrzebowania na energię ciepłą niezbędną do ogrzania 1 m² budynku. Na terenie województwa pomorskiego wskaźnik ten jest wyższy niż pozwalają na to przepisy. Do najpilniejszych zadań gminy w tym zakresie należy rozbudowa i modernizacja sieci ciepłowniczej zmierzająca do zmniejszenia emisji, modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej oraz mieszkalnych (komunalnych, spółdzielczych, zarządzanych przez wspólnoty mieszkaniowe). W przypadku budynków mieszkalnych nie należących i nie zarządzanych przez gminę może ona udzielać wsparcia finansowego tym zarządom, którzy zdecydują się na szybkie przeprowadzenie inwestycji.</p> <p>W zakresie ochrony środowiska należy również zadbać o rzekę Zagórska Struga. Prace powinny objąć wyznaczenie i ochronę korytarza ekologicznego rzeki oraz poprawę jej czystości.</p> <p>Korzyści z wdrożenia celu operacyjnego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poprawa jakości życia mieszkańców, podniesienie komfortu, - podniesienie estetyki miejskiej i atrakcyjności miasta, - czyste miasto, - ochrona środowiska naturalnego, - poprawa jakości wody, - oszczędności gminy, jej jednostek organizacyjnych oraz wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych.
Plan działań	<p>Budowa i modernizacja dróg, chodników i parkingów w mieście</p> <p>Modernizacja sieci kanalizacyjnej i wodociągowej oraz jej ewentualna rozbudowa</p> <p>Poprawa efektywności energetycznej budynków w mieście</p> <p>Kompleksowa modernizacja i rozbudowa miejskiej sieci ciepłowniczej</p> <p>Działania na rzecz efektywnej gospodarki odpadami</p>
Potencjalne zewnętrzne źródła finansowania:	<p>Program Infrastruktura i Środowisko, RPO (np. priorytety inwestycyjne 5.2, 6.1, 6.2), ZIT Obszaru Metropolitalnego Zatoki Gdańskiej na lata 2014-2020, program LIFE, Fundusz Termomodernizacji i Remontów Banku Gospodarstwa Krajowego</p>

Cel operacyjny:

Kształtowanie funkcjonalnej i estetycznej przestrzeni miejskiej podnoszącej jakość życia

Tytuł celu operacyjnego	Kształtowanie funkcjonalnej i estetycznej przestrzeni miejskiej podnoszącej jakość życia
Opis	<p>Jednym z najistotniejszych dokumentów tworzących politykę przestrzenną w gminie jest studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Określa ono kierunki polityki przestrzennej, służy jej koordynacji, ale również promocji gminy wśród potencjalnych inwestorów czy mieszkańców. Kwestie takie, jak zasady zagospodarowania przestrzeni dopuszczane przez gminę czy funkcje obiektów już zlokalizowanych albo zaplanowanych na danym obszarze, reguluje z kolei miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Od dłuższego już czasu dostrzega się wzrost świadomości znaczenia mpzp dla rozwoju gmin.</p> <p>Przestrzeń publiczna wedle obowiązujących przepisów prawnych oznacza obszar o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, poziomu jakości życia oraz sprzyjający nawiązywaniu kontaktów społecznych. Kształtowanie i później dbałość o te przestrzenie jest istotna z punktu widzenia mieszkańców, podmiotów gospodarczych oraz turystów. Dla mieszkańców poza estetyką, liczy się kwestia funkcjonalności. Postuluje się więc budowę skwerów, placów zabaw, rozbudowę i budowę parków na terenie miasta. W Rumi wielokrotnie zgłaszano problem braku centrum, które stanowiłoby miejsce spotkań publicznych, odpoczynku czy po prostu wszelkich interakcji. Warto opracować plan takiej inwestycji przy zastosowaniu uspołecznionej procedury konsultacyjnej. Warto bowiem, aby mieszkańcy wypowiedzieli się na temat swoich potrzeb i pomysłów w tym zakresie. Tak podjęta decyzja posiada legitymację, a nowe miejsce rzeczywiście staje się centrum, w którym chętnie przebywają mieszkańcy.</p> <p>Ponadto miasto powinno zaktualizować i konsekwentnie realizować <i>Lokalny Program Rewitalizacji Obszarów Miejskich dla Miasta Rumi</i>. Duży nacisk należy położyć na tereny</p>

	<p>zdegradowane, ponieważ tam rewitalizacja infrastruktury przekłada się także na rewitalizację i aktywizację społeczną.</p> <p>Korzyści z wdrożenia celu operacyjnego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rumia - funkcjonalne miasto dla przyjezdnych, mieszkańców, inwestorów, - atrakcyjne i estetyczne miasto, - stworzenie centrum jako miejsca integracji społecznej, terenu usytuowania podmiotów wypełniających funkcje publiczne i komercyjne, - stabilizacja struktury przestrzennej Rumi
Plan działań	Tworzenie miejscowych planów zagospodarowanie przestrzennego
	Poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznych
	Opracowanie koncepcji i budowa forum miejskiego
	Rewitalizacja obszarów zdegradowanych i realizacja programu rewitalizacji
Potencjalne zewnętrzne źródła finansowania:	ZIT Obszaru Metropolitalnego Zatoki Gdańskiej na lata 2014-2020

Cel operacyjny:

Wspieranie rozwoju kapitału ludzkiego i społecznego

Tytuł celu operacyjnego	Wspieranie rozwoju kapitału ludzkiego i społecznego
Opis	<p>Wpływ na jakość życia i konkurencyjność jednostki terytorialnej mają – poza projektami infrastrukturalnymi – także kwestie takie, jak kultura czy sport.</p> <p>Jednym ze sposobów aktywizacji mieszkańców jest włączanie ich w projekty o charakterze ogólnomiejskim, realizowane przez organizacje pozarządowe. Nawet jeśli stowarzyszenie działa „samo dla siebie”, czyli realizuje przede wszystkim cele swoich członków (są to zwykle takie stowarzyszenia jak kluby sportowe, szachistów itp.), to jednak sprzyja wzrostowi zaangażowania społecznego. W ramach Referatu Kultury i Sportu pracują urzędnicy odpowiedzialni za współpracę z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami działającymi w sferze pożytku publicznego. Takie usytuowanie pracowników odpowiedzialnych</p>

	<p>za współpracę z trzecim sektorem wywołuje wrażenie jej ograniczenia do projektów związanych z kulturą i sportem. Warto zastanowić się nad zmianą usytuowania tego stanowiska w strukturze organizacyjnej Urzędu Miasta. Gmina mogłaby uzyskać dofinansowanie na stworzenie inkubatora dla ngo'sów lub po prostu oferować (za pośrednictwem swojego pracownika) wsparcie techniczne oraz merytoryczne dla nowo powstających organizacji pozarządowych oraz już działających czy też promować wolontariat. Niezwykle korzystne z punktu widzenia współpracy byłoby przekazywanie lokali gminnych na rzecz organizacji po preferencyjnych warunkach (np. organizacja dostaje lokal komunalny, który musi we własnym zakresie wyremontować).</p> <p>Rozbudowa infrastruktury sportowej została już scharakteryzowana w celu związanym z rozwojem turystyki i bazy sportowo-rekreacyjnej w Rumi. Jest to element wspólny i istotny zarówno dla turystów, jak i mieszkańców, którzy korzystać będą z urządzeń rekreacyjnych także poza sezonem turystycznym.</p> <p>Niewielka odległość od Trójmiasta powoduje, że oferta kulturalna przygotowywana przez gminy podmiejskie nie jest tak szeroka i atrakcyjna. Gminom jednak powinno zależeć na tym, aby mieszkańcy nie musieli wyjeżdżać do większych miast w celu realizacji swoich potrzeb z zakresu kultury. W kwestii przygotowania oferty kulturalnej, miasto Rumia może współpracować z lokalnymi organizacjami pozarządowymi, przede wszystkim organizując konkursy na dofinansowanie projektów. Ponadto miasto może fundować nagrody dla organizatorów życia kulturalnego oraz stypendia dla uczniów czy artystów, którzy przyczyniają się do rozwoju kultury na terenie Rumi. Pożądane jest również udzielanie patronatów podmiotom organizującym przedsięwzięcia kulturalne. Modernizacji muszą podlegać budynki instytucji kultury, np. bibliotek, tak, aby były dostępne dla osób starszych czy niepełnosprawnych. Ponadto biblioteki coraz bardziej stają się dostarczycielami usług o różnym charakterze, np. kursy językowe. Miasto Rumia może wykorzystać ten trend i przygotować ofertę skierowaną do osób</p>
--	---

	<p>starszych. Ponadto należy zastanowić się nad budową ośrodka kultury – nowoczesnego i wielofunkcyjnego, który służyłby jako miejsce spotkań oraz pozwalał na organizację różnego rodzaju imprez.</p> <p>Tożsamość lokalna w dużej mierze opiera się na tradycji i historii danego miejsca, cechach (społecznych, geograficznych, gospodarczych czy kulturowych), które decydują o jego неповtarzalności. Sprzyja ona integracji społecznej, co jest istotne z punktu widzenia władz (otrzymują poparcie mieszkańców dla realizowanych projektów), ale także samych mieszkańców czy turystów (przyjeżdżają do miejscowości otwartej na innych ludzi). W zakresie budowy i podtrzymywania tożsamości lokalnej proponuje się utworzenie programu wsparcia lokalnej kultury, w którym ujęte byłyby: publikacje dot. historii Rumi, środowiska naturalnego, lokalnych talentów, imprezy kulturalne związane z miastem i wspólnotą lokalną, szereg działań promocyjnych odnoszących się do wydarzeń, miejsc oraz osób związanych z miastem.</p> <p>Należy wykorzystać potencjał ludzi starszych i pokazywać im, że nie ma przeszkód do aktywnego życia. W zakresie usług zdrowotnych miasto powinno zaangażować się w opracowanie programów profilaktyki zdrowotnej dla seniorów, przewidzianej przez ZIT dla województwa pomorskiego. Przy wsparciu organizacji pozarządowych można stworzyć sieć wolontariuszy, którzy wspieraliby osoby schorowane i niepełnosprawne, np. robiąc im zakupy czy organizując spacer.</p> <p>Niezbędna jest również aktywizacja zawodowa i społeczna. Dużą rolę odgrywa tu Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, który może realizować różnorodne projekty z zakresu aktywizacji, pozyskując na to środki unijne. Środki finansowe powinny być kierowane głównie na projekty z zakresu kształcenia ustawicznego lub zmianę zawodu, dofinansowanie do badań lekarskich związanych z zatrudnieniem, organizację szkoleń dotyczących kompetencji społecznych, świadczenie porad z zakresu poradnictwa specjalistycznego i interwencji kryzysowej. Miasto może również wspierać powstające spółdzielnie socjalne, udostępniając im np.</p>
--	---

	<p>lokalne gminne.</p> <p>Korzyści z wdrożenia celu operacyjnego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podniesienie jakości życia mieszkańców, - wzrost atrakcyjności oraz konkurencyjności miasta, - integracja społeczna, - wzrost identyfikacji z miastem, - patriotyzm lokalny, - silna i zintegrowana społeczność Rumi, - legitymacja zmian zachodzących w mieście.
Plan działań	<p>Wspieranie inicjatyw obywatelskich oraz organizacji pozarządowych na terenie miasta Rumia</p> <p>Rozbudowa i modernizacja infrastruktury kulturalnej i sportowej promocja zdrowego stylu życia</p> <p>Wzbogacenie oferty kulturalnej i jej dostępności na terenie Miasta</p> <p>Wzmocnienie tożsamości lokalnej</p> <p>Działania nakierowane na rozwój usług dla osób starszych</p> <p>Opracowanie i wdrożenie planów i działań dotyczących rozwoju kapitału ludzkiego i społecznego</p>
Potencjalne zewnętrzne źródła finansowania:	<p>PO Wiedza Edukacja Rozwój, RPO (np. priorytet 9.1, 9.4, 9.7, 9.8), ZIT Obszaru Metropolitalnego Zatoki Gdańskiej na lata 2014-2020</p>

VII. Analiza spójności celów strategicznych z dokumentami wyższego rzędu

Strategia Rozwoju Miasta Rumi do 2030 r. jest zgodna z innymi dokumentami, regulującymi politykę rozwojową na poziomie krajowym czy regionalnym. Skuteczność realizacji polityki rozwojowej w ujęciu strategicznym i operacyjnym jest większa, jeśli towarzyszą jej mechanizmy koordynacji, pozwalające na sprawne nią zarządzanie.

W lipcu 2010 r. przyjęta została krajowa *Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie*. Dokument ten zakłada podniesienie jakości życia w regionach oraz wypełnianie aspiracji wspólnot lokalnych. Skoordynowane działania różnych instytucji publicznych mają przełożyć się na wzrost konkurencyjności i innowacyjności, spójności, efektywności w realizacji partnerstw na rzecz rozwoju lokalnego oraz poziomu bezpieczeństwa ekologicznego. Mniejsze ośrodki miejskie, położone w strefie oddziaływania dużych miast, wypełniających funkcje metropolitalne, stanowiąc będą istotną część sieci zależności. Same będą mogły świadczyć usługi niezbędne do rozwoju dużych miast. Dzięki wzrostowi siły powiązań funkcjonalnych między ośrodkami miejskimi o znaczeniu regionalnym a miastami lokalnymi, te drugie staną się celem procesów rozwojowych, przebiegających na danym obszarze.

W strategii podkreślono (jako cel strategiczny), że należy efektywnie wykorzystywać potencjały rozwojowe na poziomie lokalnym, aby osiągnąć cele rozwojowe na poziomie krajowym. Sprzyjać temu ma wsparcie wzrostu konkurencyjności regionów, osiągnięte m.in. poprzez rozwój infrastruktury komunikacyjnej między ośrodkami miejskimi w obrębie regionów, wykorzystanie potencjałów specjalizacji terytorialnych, rozwój kapitału ludzkiego i społecznego, przyciąganie inwestorów (także zagranicznych), wsparcie instytucji otoczenia biznesu. Cel drugi – budowa spójności i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów z różnego rodzaju problemami – w zakresie mniejszych ośrodków miejskich zakłada przede wszystkim rewitalizację miast (całych lub wybranych fragmentów) w celu przywrócenia im wcześniejszych funkcji społeczno-gospodarczych czy poprawę dostępności do miast wojewódzkich. Tworzenie warunków do realizacji zadań rozwojowych zakłada poprawę jakości zarządzania politykami publicznymi, poprawę procesu koordynacji oraz współpracy między różnymi instytucjami działającymi na rzecz rozwoju lokalnego.

W strategii wyodrębniono również tzw. Obszary Strategicznej Interwencji (OSI), którym rząd powinien udzielić wsparcia ze względu na skalę występujących tam problemów oraz które mogą wywierać w przyszłości wpływ na rozwój całego kraju. W przypadku Rumi jej rozwój i konkurencyjność w porównaniu z innymi ośrodkami miejskimi regionu jest różna w zależności od aspektu. Województwo pomorskie, a szczególnie podregion trójmiejski,

należy do tych obszarów w kraju, które w najwyższym stopniu przyciągają zagranicznych inwestorów. Odnotowano w nim – i wg prognoz, tendencja ta utrzyma się – wzrost liczby mieszkańców. Jako bardzo wysokie określono natężenie problemów związanych z zanikaniem funkcji społeczno-gospodarczych miast i wynikającą z tego koniecznością ich restrukturyzacji i rewitalizacji. W związku z tym zaleca się dbałość o rozwój kapitału ludzkiego, nacisk na tworzenie nowoczesnych miejsc pracy, rozwój infrastruktury technicznej (jako element przyciągający przedsiębiorców, nie tylko nowych mieszkańców), rewitalizację budynków oraz modernizację obiektów użyteczności publicznej.

Drugi ważny dokument strategiczny na poziomie krajowym to *Koncepcja Zagospodarowania Przestrzennego Kraju 2030*. Wizja Polski w 2030 r. przewiduje konkurencyjność i innowacyjność kraju przy szczególnym uwzględnieniu znaczenia obszarów metropolitalnych (a co za tym idzie – ich obszarów funkcjonalnych). Przestrzeń charakteryzować się będzie spójnością gł. dzięki możliwości korzystania z usług publicznych oraz zwiększeniu intensywności powiązań między różnymi ośrodkami. Ważne jest tu również, aby wspierać procesy rozwojowe przenoszące się poza obszar głównych miast. Elementy środowiska przyrodniczego i kulturowego muszą być doceniane i szanowane, co wpłynie na zwiększenie atrakcyjności turystycznej. Można tego dokonać przez tworzenie różnych formalnych form ochrony tych obiektów. Ponadto Polska musi uniezależnić się od zagrożeń o charakterze energetycznym czy naturalnym. Uporządkowaniu przestrzeni sprzyjają efektywne instytucje publiczne oraz system prawny.

Powyższe dokumenty mają charakter bardziej ogólny, oba jednak wskazują, że najważniejszy w przyszłości będzie rozwój ośrodków miejskich. Z tego względu Rada Ministrów zajęła się również przygotowaniem założeń do krajowej polityki miejskiej. Celem strategicznym polityki miejskiej jest *wzmocnienie zdolności miast i obszarów zurbanizowanych do kreowania wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy oraz poprawa jakości życia mieszkańców*. Do roku 2020 w dokumencie *Założenia Krajowej Polityki Miejskiej do roku 2012* wyodrębniono 5 najważniejszych celów:

1. poprawa konkurencyjności i zdolność głównych ośrodków miejskich do kreowania rozwoju, wzrostu i zatrudnienia;
2. wspomaganie rozwoju subregionalnych i lokalnych ośrodków miejskich gł. na obszarach problemowych;
3. odbudowa zdolności do rozwoju przez rewitalizację obszarów zdegradowanych społecznie, ekonomicznie i fizycznie;
4. wspieranie zrównoważonego rozwoju, m.in. przeciwdziałanie niekontrolowanej suburbanizacji;
5. stworzenie warunków dla efektywnego, skutecznego i partnerskiego zarządzania rozwojem na obszarach miejskich, gł. metropolitalnych.

VIII Monitoring i zarządzanie strategią

Realizacja strategii i efektywne jej wdrażanie wymaga wystąpienia jednocześnie kilku czynników, do których zalicza się:

- aktywność mieszkańców gminy oraz władz lokalnych i podległych im instytucji,
- stopień zaangażowania podmiotów z terenu gminy, w tym podmiotów instytucjonalnych czy biznesowych,
- sukcesywne wdrażanie projektów realizujących cele strategiczne,
- zarządzanie strategią, w tym przeprowadzanie monitoringu i ewaluacji.

Monitoring i ewaluacja dokumentów strategicznych to bardzo ważny wymóg, który jest na nie nakładany. Proces ten odnosi się do postępów we wdrażaniu zapisanych zadań i w konsekwencji – poziomie realizacji założonych celów strategicznych. Procedury te przyczyniają się do zgromadzenia użytecznych informacji odnośnie stopnia osiągnięcia założonych w strategii celów, wspierania procesu koordynacji polityki rozwojowej na terenie gminy oraz wzrostu efektywności osiągnięcia założonych celów.

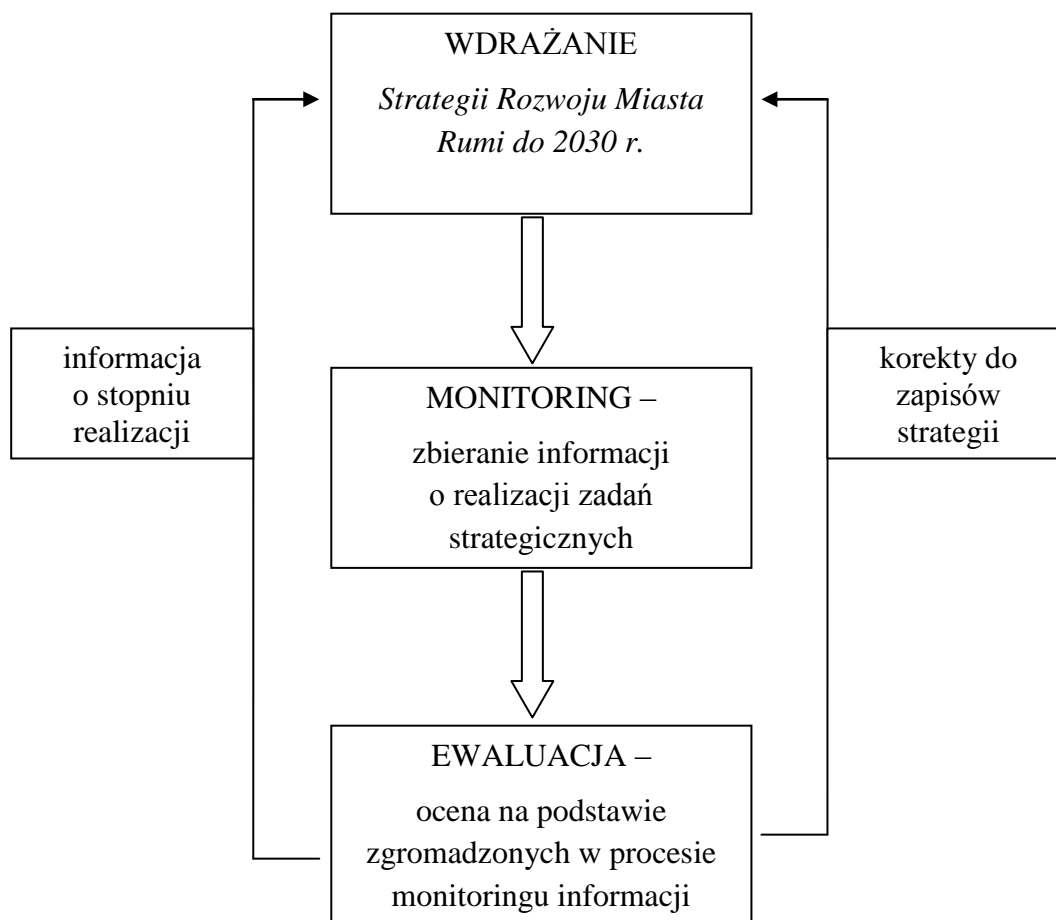
Monitoring zakłada zbieranie informacji na podstawie ciągłej obserwacji sytuacji panującej wewnątrz gminy oraz czynników zewnętrznych. Bieżące przyglądanie się zmianom, jakie zachodzą w otoczeniu pozwoli na „wylapywanie” pojawiających się nowych możliwości, które gmina może wykorzystać dla swojego rozwoju. Jednocześnie dzięki tej obserwacji trzeba reagować na wszelkie niekorzystne wydarzenia, których przewidzenie w momencie konstruowania strategii nie było możliwe, a które mogą przeszkodzić w realizacji założonych celów.

Ewaluacja zaś powinna obejmować analizę informacji dotyczących już zrealizowanych i właśnie realizowanych zadań, o których mowa w strategii. Powinny one zostać poddane ocenie w zakresie:

1. trafności – w jakim stopniu cele i zadania odpowiadają potrzebom miasta; czy przyczynią się do wyeliminowania lub ograniczenia problemów;
2. skuteczności – w jakim stopniu realizowane zadania przyczyniają się do realizacji celów strategicznych oraz rozwoju miasta;
3. efektywności – jaki jest stosunek zasobów i nakładów do podejmowanych działań i osiągniętych efektów; czy można w inny sposób osiągnąć te same efekty, przy zmniejszeniu kosztów;
4. użyteczności – czy osiągnięte efekty są użyteczne; czy „użytkownicy miasta” (mieszkańcy i inne podmioty w nim obecne) rzeczywiście będą z nich korzystać; czy pojawiły się jakies nieprzewidziane negatywne efekty;
5. trwałości – czy korzyści z osiągniętych efektów będą trwałe i będzie można z nich korzystać w długim okresie.

Przygotowywane na podstawie tego procesu raporty sprzyjać będą podejmowaniu racjonalnych decyzji przez władze w sprawach związanych z realizacją strategii rozwoju miasta Rumi.

Rysunek 4 System zarządzania realizacją strategii rozwoju

Źródło: opracowanie własne.

Strategia Rozwoju Miasta Rumi do 2030 r. przyjęta zostanie w formie uchwały przez Radę Miejską. Podmiotem odpowiedzialnym za osiągnięcie zapisanych w dokumencie celów jest Burmistrz Miasta Rumi, który jednocześnie pełni funkcję koordynatora działań podejmowanych przez jednostki organizacyjne miasta. Oba te podmioty odpowiedzialne są również za budowę partnerstwa i współpracę różnych podmiotów działających w mieście: mieszkańców, podmiotów gospodarczych, instytucji publicznych oraz organizacji pozarządowych. Współpraca ta powinna występować nie tylko na poziomie wykonawczym, przy realizacji konkretnych projektów, ale również obejmować powinna etap planowania, przygotowywania harmonogramów prac czy szukania źródeł finansowania poszczególnych

zadań. Burmistrz oraz skarbnik odpowiadają za zatwierdzenie i wpisanie projektów do planów budżetowych na każdy rok.

Za wdrażanie poszczególnych zadań, a co za tym idzie ocenę stopnia realizacji celów strategicznych, odpowiedzialny będzie **Zespół ds. Realizacji, Monitoringu i Oceny Strategii**. W skład Zespołu wchodzi Burmistrz, zastępcy, kierownicy komórek organizacyjnych urzędu odpowiedzialni za realizację poszczególnych celów oraz kierownicy jednostek organizacyjnych miasta. Zespół ten będzie zbierał się do pracy przy tworzeniu projektów zakładających realizację poszczególnych zadań. Wówczas skład będzie ograniczony jedynie do osób odpowiedzialnych merytorycznie za ich realizację. Nie wyklucza się włączania do tego grona reprezentantów podmiotów niezwiązanych bezpośrednio z jednostką samorządową, np. organizacji pozarządowych.

Ponadto Zespół ten będzie co rok opracowywał **raport z realizacji strategii**, który na pierwszej sesji nowego roku będzie przedkładany Radzie Miejskiej. Raporty te będą publikowane w Biuletynie Informacji Publicznej, aby mogły się z nimi zapoznać wszystkie zainteresowane osoby i podmioty. Dokument powinien zawierać we wstępie opis realizacji zadań strategicznych, które zostały zrealizowane zgodnie z harmonogramem, przy uwzględnieniu źródeł finansowania, jakie wykorzystano. Następnie należy przedstawić zakres zgromadzonych danych, wskazać, w jakim okresie dokonywano monitoringu oraz jakimi metodami uzyskano dane. Poza zaprezentowaniem wskaźników liczbowych, należy dokonać ich analizy jakościowej, uwzględniając odniesienie się do założonych efektów realizacji danego zadania. Zespół odpowiedzialny jest również za opracowanie ewentualnych propozycji korekt do dokumentu w strategii. Będą one traktowane jako element raportu i jako takie – wraz z nim przedkładane Radzie Miejskiej. W przypadku negatywnych wyników ewaluacji, konieczne będzie pogłębienie analiz samych wskaźników statystycznych o analizę procedur przepływu informacji, sposobów podejmowania decyzji, procesów planowania czy procedur zarządczych.

IX. Zakończenie

Strategia Rozwoju Miasta Rumia do 2030 roku jest dokumentem wypracowanym przy współpracy władz miasta oraz jego mieszkańców. Dokument ten ma charakter wizji zmian, jakie powinny zajść w Rumi do roku 2030.

Dokument ten nie ma charakteru rewolucyjnego, ale zakłada zmiany o charakterze ewolucyjnym, uwzględniające specyfikę Rumi, w tym jej położenie, środowisko naturalne i inne zasoby, które pomogą mieszkańcom miasta podnieść standard ich życia, a z punktu widzenia osób odwiedzających Rumię - od turystów po inwestorów – uczynią miasto bardziej atrakcyjnym.

Bliskość trójmiejskiej metropolii, położenie przy drodze krajowej, Trójmiejski Park Krajobrazowy tworzą potencjał Rumi, który należy wykorzystać. Konsekwentne działania prowadzące do realizacji wizji, jaką zakłada strategia, podniesie konkurencyjność miasta w stosunku do innych miast powiatu wejherowskiego oraz pozycję Rumi jako partnera dla dużych ośrodków miejskich.

Nie można zapomnieć, że zarządzanie strategią to proces ciągły i żywy. Strategia nie jest sztywnym, kodeksowym dokumentem. Miasto na przestrzeni lat będzie się zmieniać i wraz z nim powinna zmieniać się strategia. Modyfikacja przyjętych rozwiązań powinna uwzględniać zarówno warunki wewnętrzne, jak i zewnętrzne. Kontrola i monitoring działań zmierzających do realizacji założonych celów leży w szeroko pojętym interesie miasta, a w proces realizacji dokumentu powinny być zaangażowane władze miasta, mieszkańcy, instytucje gospodarcze, kulturalne.

Spis rysunków

Rysunek 1. Powiaty województwa pomorskiego.....	9
Rysunek 2. Gminy powiatu wejherowskiego.....	10
Rysunek 3 Podział administracyjny powiatu wejherowskiego.....	11
Rysunek 4 System zarządzania realizacją strategii rozwoju	107

Spis tabel

Tabela 1 Zestawienie pomników przyrody	22
Tabela 2 Dzietność i trwanie życia w Polsce do 2030 r.....	26
Tabela 3 Gęstość zaludnienia w latach 2008-2012.....	27
Tabela 4 Prognoza liczby ludności dla powiatu wejherowskiego do 2035 r.....	33
Tabela 5 Migracja zagraniczna- wymeldowanie za granicę w województwie pomorskim, powiecie wejherowskim i w Rumi	35
Tabela 6 Zawierane małżeństwa na 1000 ludności	35
Tabela 7 Wskaźniki ochrony zdrowia.....	36
Tabela 8 Powody udzielania pomocy społecznej- udział procentowy w stosunku.....	41
Tabela 9 Rodzaje udzielania zaświadczeń w latach 2008-2013- liczba osób.....	42
Tabela 10 Przyczyny korzystania z pomocy społecznej przez mieszkańców Rumi.....	43
Tabela 11 Liczba oddziałów i liczba uczniów w placówkach samorządowych w Rumi.....	46
Tabela 12 Liczba dzieci w przedszkolach i klasach „0” przy szkołach podstawowych	48
Tabela 13 Liczba osób bezrobotnych w województwie pomorskim, powiecie wejherowskim i w Rumi	55
Tabela 14 Odsetek bezrobotnych z podziałem na wykształcenie	59
Tabela 15 Odsetek bezrobotnych z podziałem na dotychczasowy staż pracy	61
Tabela 16 Liczba i dynamika wszczętych postępowań przygotowawczych.....	67
Tabela 17 Liczba popełnianych przestępstw i wykroczeń na terenie Rumi 2009- 2012	67
Tabela 18 Liczba i kategorie zdarzeń zanotowanych przez Straż Pożarną.....	68
Tabela 19 Zestawienie obowiązujących planów zagospodarowania przestrzennego	74
Tabela 20 Drogi w Rumi	76

Spis wykresów

Wykres 1 Procentowy wzrost mieszkańców Rumi w latach 2008-2012	27
Wykres 2 Ludność Rumi w latach 2008-2012 w podziale na płeć.....	28
Wykres 3 Ludność Rumi w latach 2008-2012 w podziale wg kategorii wiekowych	29
Wykres 4 Liczba mężczyzn wg kategorii wiekowych	30
Wykres 5 Urodzenia żywe na 1000 ludności	30
Wykres 6 Wskaźniki urodzeń i zgonów.....	31
Wykres 7 Przeciętna długość życia w Polsce (2008-2012)	31
Wykres 8 Umieralność z podziałem na płeć w Rumi.....	32
Wykres 9 Umieralność w województwie pomorskim wg płci	32
Wykres 10 Przyrost naturalny w Rumi	33
Wykres 11 Procentowy udział zameldowanych w Rumi – wg płci (2009- 2012).....	34
Wykres 12 Określenie trendu zmian salda migracji w województwie pomorskim, powiecie wejherowskim i Rumi (2008- 2012).....	34
Wykres 13 Liczba zawartych małżeństw i udzielonych rozwodów w Rumi.....	36
Wykres 14 Liczba udzielonych porad w ramach podstawowej opieki zdrowotnej.....	37
Wykres 15 Procentowy udział osób objętych wsparciem- łącznie na lata 2008- 2012	39
Wykres 16 Liczba rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2008 -2013	40
Wykres 17 Liczba osób objętych pomocą społeczną w latach 2008-2013	40
Wykres 18 Liczba osób korzystających z zasiłków celowych w latach 2008-2012.....	43
Wykres 19 Liczba osób i rodzin korzystających z zasiłków okresowych	44
Wykres 20 Zmiany liczby uczniów w placówkach oświatowych Rumi	47
Wykres 21 Zmiany liczby uczniów gimnazjów w latach 2008-2013.....	47
Wykres 22 Bezrobocie w Rumi (2008-2012).....	56
Wykres 23 Liczba bezrobotnych w Rumi z podziałem na płeć	56
Wykres 24 Stopa bezrobocia zarejestrowanego w Rumi w stosunku do ogółu mieszkańców (2008-2012).....	57
Wykres 25 Odsetek bezrobotnych z podziałem na wiek w latach 2008-2012	58
Wykres 26 Odsetek bezrobotnych kobiet z podziałem na wiek.....	58
Wykres 27 Odsetek bezrobotnych z podziałem na wykształcenie w Rumi.....	59
Wykres 28 Bezrobotne kobiety wg wykształcenia w latach 2008- 2013 (w %)	60
Wykres 29 Odsetek bezrobotnych ze względu na czas pozostawania bez pracy	60
Wykres 30 Liczba bezrobotnych kobiet z podziałem na dotychczasowy staż pracy.....	61
Wykres 31 Przeciętna powierzchnia użytkowa na 1 mieszkańca/m ² w województwie pomorskim, powiecie wejherowskim i w Rumi (2008- 2012)	62
Wykres 32 Przeciętna powierzchnia użytkowa na 1 osobę/m ² w województwie pomorskim, powiecie wejherowskim i w Rumi (2008- 2012)	62

Wykres 33 Liczba mieszkań w nowych budynkach (oddane do użytkowania)	63
Wykres 34 Liczba wszczętych postępowań w kategoriach przestępstw w powiecie wejherowskim.....	66
Wykres 35 Liczba wszczętych postępowań w kategoriach przestępstw w powiecie wejherowskim.....	69

Załącznik nr 1

W związku z pracami nad Strategią Rozwoju Miasta Rumi, zarządzeniem nr 1018/68/2014 r. z 21.03.2014 r. powołano Radę Strategii Rozwoju Rumi do 2030 roku, która przy Burmistrzu miała pełnić funkcję opiniodawczo-doradczą oraz monitorującą prace nad dokumentem. Do najważniejszych zadań Rady należało opiniowanie przedsięwzięć służących wypracowaniu dokumentu strategicznego, formułowanie rekomendacji dla wykonawcy strategii, ocenianie etapów jej realizacji i propagowanie Strategii. Rada pełniła funkcję reprezentatywną dla samorządu, organizacji lokalnych, instytucji, przedsiębiorców i mieszkańców podczas procesu tworzenia strategii. Założenia te miały pozwolić na wypracowanie jak najlepszego dokumentu strategicznego opartego na partnerstwie i konsensusie. Liczebność członków rady nie była ograniczana.

Radę tworzyły następujące organy: Zarząd Rady Strategii, Przewodniczący Zarządu Rady - Pierwszy Zastępca Burmistrza Miasta Rumi, Zastępca Przewodniczącego Zarządu Rady - Drugi Zastępca Burmistrza Miasta Rumi, Przewodniczący Zespołów Roboczych oraz Sekretarz Rady. Wydzielone zostały również zespoły robocze:

- Zespół Roboczy Rozwoju Przestrzennego i Infrastruktury,
- Zespół Roboczy Ochrony Środowiska, Polityki Gospodarczej i Mieszkaniowej,
- Zespół Roboczy Oświaty i Wychowania,
- Zespół Roboczy Kultury,
- Zespół Roboczy Sportu i Rekreacji,
- Zespół Roboczy Zdrowia i Pomocy Społecznej,
- Zespół Roboczy Bezpieczeństwa.

Należy więc podkreślić, że Radę tworzą mieszkańcy, eksperci, urzędnicy, przedstawiciele organizacji pozarządowych. W jej skład wchodzi:

1. Krzysztof Brzezicki - Pierwszy Zastępca Burmistrza Miasta,
2. Leszek Kiersznikiewicz - Drugi Zastępca Burmistrza Miasta,
3. Paula Szpilman-Malicka (przedsiębiorca),
4. Hanna Kawa (przedstawiciel Stowarzyszenia Pomóż Sąsiadowi),
5. Józef Chmielewski (Radny Rady Miejskiej Rumi),
6. Henryk Grinholc (Radny Rady Miejskiej Rumi),
7. Wojciech Miotke (przedsiębiorca),
8. Maciej Bernaciak (Naczelnik Wydziału Urbanistyki i Architektury Urzędu Miasta Rumi),
9. Bożena Meller (przedstawiciel Wejherowskiej Spółdzielni Mieszkaniowej),
10. Aleksander Kubina (Radny Rady Miejskiej Rumi),

11. Marian Bobrucki (przewodniczący Rad Przedsiębiorców przy Burmistrzu Miasta Rumi),
12. Barbara Wilemborek (Pomorska Okręgowa Izba Architektów),
13. Katarzyna Bielińska (Naczelnik Wydziału Polityki Gospodarczej, Mieszaniowej i Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Rumi),
14. Marcin Fuchs - Przewodniczący Zespołu (Stowarzyszenie Miłośników Turystyki Włóczykij),
15. Marek Zawadzki (przedstawiciel Fundacji Nauki Polskiej im. inż. Witolda Zglenickiego),
16. Joanna Kwiecińska-Szulc (Dyrektor Gimnazjum nr 4 w Rumi),
17. Irena Kopaszewska (Dyrektor Szkoły Podstawowej nr 1 w Rumi),
18. Lucyna Oglęcka (Dyrektor ZSO w Rumi),
19. Jolanta Staszewska (Radna Rady Miejskiej Rumi),
20. Grażyna Pol (Radna Rady Miejskiej Rumi),
21. Monika Baran (przedstawiciel Stowarzyszenia Salezjańskiego Stowarzyszenia Wychowania Młodzieży),
22. Ewa Fornalczyk (Dyrektor Przedszkola Iskierka w Rumi),
23. Anna Czyżewska (Naczelnik Wydziału Edukacji Nauki Kultury i Sportu Urzędu Miasta Rumi),
24. Zbigniew Rachwald (Radny Rady Miejskiej Rumi),
25. Krystyna Laskowicz (Dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej w Rumi),
26. Mariola Jurkiewicz (przedstawiciel Stowarzyszenia Przyjaciół Ekologicznej Szkoły Społecznej w Rumi),
27. Leszek Winczewski (Dyrektor Domu Kultury SM Janowo w Rumi),
28. Krzysztof Brzozowski (przedstawiciel Zespołu Śpiewaczego Św. Cecylia),
29. Ludwik Bach (Dyrektor Miejskiego Domu Kultury w Rumi),
30. Maria Sułkowska (przedstawiciel Stowarzyszenia Pasjonat);
31. Józef Lanc (przedstawiciel Zrzeszenia Kaszubsko Pomorskiego),
32. Tadeusz Piątkowski (Radny Rady Miejskiej Rumi),
33. Jan Nowicki (Dyrektor Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Rumi),
34. Stanisław Rudny (przedstawiciel Stowarzyszenia MKBS Kaszubia),
35. Piotr Netter (przedstawiciel Klubu Sportowego Tri – Team Rumia),
36. Jerzy Zienkiewicz (przedstawiciel Akademii Tenisa Stołowego),
37. Roman Łuczak (przedstawiciel Stowarzyszenia Sama Rama),
38. Ewa Nastaly (przedstawiciel Stowarzyszenia APS Akademia Piłki Siatkowej),
39. Krzysztof Woźniak (przedstawiciel MKS Orkan Rumia),
40. Grażyna Bratnikow (Kierownik Referatu Kultury i Sportu Urzędu Miasta Rumi),

41. Grażyna Woźniakowska (przedstawiciel Stowarzyszenia Społeczności Lokalnej Pomoc Osobom Niepełnosprawnym Duet),
42. Renata Grzesiak (przedstawiciel Stowarzyszenia Rumski Uniwersytet Trzeciego Wieku),
43. Gabriela Domańska (Radna Rady Miejskiej Rumi),
44. Katarzyna Krajewska (przedstawiciel Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych Tęcza),
45. Wiesława Pacholczyk (Kierownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rumi),
46. Henryk Merchel (przedstawiciel Związku Niewidomych),
47. Mariusz Wiśniewski – (Radny Rady Miejskiej Rumi),
48. Marek Trzepanowski (Prezes Przedsiębiorstwa PUK Sp. z o.o.),
49. Roman Świrski (Komendant Straży Miejskiej w Rumi),
50. Tadeusz Zleśny (Prezes Związku Kombatantów Rzeczypospolitej i Byłych Więźniów Politycznych Koła Miejskiego w Rumi),
51. Adam Pacek (Kierownik Referatu Obrony Cywilnej i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Rumi).

Powoływany był także zarząd Rady, w którego w skład wchodzi:

1. Burmistrz Elżbieta Rogala – Kończak,
2. Zastępca Burmistrza Miasta – Krzysztof Brzezicki,
3. Zastępca Burmistrza Miasta – Leszek Kiersznikiewicz,
4. Paula Szpilman-Malicka (Przewodnicząca Zespołu Roboczego Rozwoju Przestrzennego i Infrastruktury),
5. Bożena Meller (Przewodnicząca Zespołu Roboczego Ochrony Środowiska, Polityki Gospodarczej i Mieszkaniowej),
6. Marcin Fuchs (Przewodniczący Zespołu Roboczego Zespół Roboczy Oświaty i Wychowania),
7. Zbigniew Rachwald (Przewodniczący Zespołu Roboczego Zespół Roboczy Kultury),
8. Tadeusz Piątkowski (Przewodniczący Zespołu Roboczego Zespół Roboczy Sportu i Rekreacji),
9. Grażyna Woźniakowska (Przewodnicząca Zespołu Roboczego Zdrowia i Pomocy Społecznej),
10. Mariusz Wiśniewski (Przewodniczący Zespołu Roboczego Bezpieczeństwa),
11. Sekretarz Rady – pracownik Urzędu Miasta Rumi – Jolanta Orzołek (Kierownik Referatu Integracji Europejskiej i Promocji).

W skład poszczególnych zespołów roboczych wchodziły następujące osoby:

1) Zespół Roboczy Rozwoju Przestrzennego i Infrastruktury

- a) Paula Szpilman- Malicka – Przewodnicząca Zespołu „Grupa RUBO”,
- b) Hanna Kawa (Przedstawiciel Stowarzyszenia „Pomóż Sąsiadowi”),
- c) Józef Chmielewski (Radny Rady Miejskiej Rumi),
- d) Henryk Grinholc (Radny Rady Miejskiej Rumi),
- e) Wojciech Miotke (nie należy do żadnego stowarzyszenia),
- f) Maciej Bernaciak (Naczelnik Wydziału Urbanistyki i Architektury Urzędu Miasta Rumi);

2) Zespół Roboczy Ochrony Środowiska, Polityki Gospodarczej i Mieszaniowej

- a) Bożena Meller – Przewodnicząca Zespołu „Wejherowska Spółdzielnia Mieszaniowa w Wejherowie”,
- b) Aleksander Kubina (Radny Rady Miejskiej Rumi),
- c) Marian Bobrudzki (Dyrektor Firmy Boob-Rollo),
- d) Barbara Wielemborek, (Ekspert z zakresu architektury i planowania przestrzennego)
- e) Katarzyna Bielińska (Naczelnik Wydziału Polityki Gospodarczej, Mieszaniowej i Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Rumi);

3) Zespół Roboczy Oświaty i Wychowania

- a) Marcin Fuchs - Przewodniczący Zespołu, Stowarzyszenie „Pomóż Sąsiadowi”,
- b) Marek Zawadzki (Przedstawiciel Fundacji Nauki Polskiej im. inż. Witolda Zglenieckiego),
- c) Joanna Kwiecińska-Szulc (Dyrektor Gimnazjum nr 4),
- d) Irena Kopaszewska (Dyrektor Szkoły Podstawowej nr 1),
- e) Lucyna Olędzka (Dyrektor 2 ZSO w Rumia),
- f) Jolanta Staszewska (Radna Rady Miejskiej Rumi),
- g) Grażyna Pol (Radna Rady Miejskiej Rumi),
- h) Monika Baran (Przedstawiciel Stowarzyszenia” Salezjańskie Stowarzyszenie Wychowania Młodzieży”),
- i) Ewa Fornalczyk (Dyrektor Przedszkola Iskierka w Rumi),
- j) Anna Czyżewska (Naczelnik Wydziału Edukacji Nauki Kultury i Sportu Urzędu Miasta Rumi);

4) Zespół Roboczy Kultury

- a) Zbigniew Rachwald – (Przewodniczący Zespołu Radny Rady Miejskiej Rumi),
- b) Krystyna Laskowicz (Dyrektor Biblioteki Miejskiej w Rumi),
- c) Mariola Jurkiewicz (Przedstawiciel Stowarzyszenia „Przyjaciół Ekologicznej Szkoły Społecznej”),
- d) Leszek Winczewski (Dyrektor Domu Kultury w Rumi),
- e) Krzysztof Brzozowski (Przedstawiciel Zespołu Śpiewaczego Św. Cecylia),
- f) Ludwik Bach (Dyrektor Domu Kultury w Rumi),
- g) Maria Sułkowska (Przedstawiciel Stowarzyszenia Pasjonat),
- h) Józef Lanc (Przedstawiciel Zrzeszenia Kaszubsko Pomorskiego);

5) Zespół Roboczy Sportu i Rekreacji

- a) Tadeusz Piątkowski – (Przewodniczący Zespołu Radny Rady Miejskiej Rumi),
- b) Jan Nowicki (Dyrektor Jednostki Organizacyjnej Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji),
- c) Stanisław Rudny (Przedstawiciel Stowarzyszenia MKBS „Kaszubia”),
- d) Piotr Netter (Przedstawiciel Klubu Sportowego Tri - Saucony),
- e) Jerzy Zienkiewicz (Akademia Tenisa Stołowego),
- f) Roman Łuczak (Sama Rama),
- g) Ewa Nastaly (APS Akademia Piłki Siatkowej)
- h) Krzysztof Woźniak (Orkan Rumia)
- i) Grażyna Bratnikow (Kierownik Referatu Kultury i Sportu Urzędu Miasta Rumi)

6) Zespół Roboczy Zdrowia i Pomocy Społecznej

- a) Grażyna Woźniakowska – Przewodnicząca Zespołu (Stowarzyszenie społeczności Lokalowej SSL „Duet”),
- b) Renata Grzesiak (Przedstawiciel Stowarzyszenia, Rumski Uniwersytet Trzeciego Wieku),
- c) Gabriela Domańska (Radna Rady Miejskiej Rumi),
- d) Katarzyna Krajewska (Przedstawiciel Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych „Tęcza”),
- e) Wiesława Pacholczyk (Kierownik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej),
- f) Henryk Merchel (Przedstawiciel Związku Niewidomych);

7) Zespół Roboczy Bezpieczeństwa

- a) Mariusz Wiśniewski – (Przewodniczący Zespołu, Radny Rady Miejskiej Rumi),
- b) Marek Trzepanowski (Prezes Przedsiębiorstwa PUK Sp. z o.o.),
- c) Roman Świrski (Komendant Straży Miejskiej w Rumi),
- d) Tadeusz Zleśny (Przedstawiciel Związku Kombatantów),
- d) Adam Pacek (Kierownik Referatu Obrony Cywilnej i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Rumi).

Ponadto w pracach przy tworzeniu dokumentu strategicznego uczestniczyły dwie ekspertki z Uniwersytetu Gdańskiego:

1. dr Katarzyna Kamińska-Moczyło, Z-ca Dyrektora ds. Dydaktycznych Instytutu Politologii,
2. dr Sylwia Mrozowska z Instytutu Politologii Wydziału Nauk Społecznych.